

RANTASALMEN KUNTA

TILINPÄÄTÖS 2024

Kunnanhallitus 31.3.2025 § 90

Tarkastuslautakunta 19.5.2025 § 28

Kunnanvaltuusto 16.6.2025 § xx

SISÄLLYSLUETTELO

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	2
1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	
1.1.2 KUNNAN HALLINTO	
1.1.3 HALLINTO	
1.1.4 PALVELUTUOTANTO	
1.1.5 TALOUDELLINEN KEHITYS	
1.1.6 TALouden TASAPAINOTTAMINEN	
1.1.7 TALOUSARVIOON TEHDYT MUUTOKSET TILINPÄÄTÖSVUONNA	
1.1.8 ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	
1.1.9 HENKILÖSTÖ	
1.1.10 ARVIO MERKITTÄVISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	
1.1.11 YMPÄRISTÖTEKIJÄT	
1.2. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	22
1.3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	24
1.3.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN (ulkoinen)	
1.3.2. TOIMINNAN RAHOITUS	
1.4. RAHOITUSASEMA	26
1.5. KOKONAISTULOT JA –MENOT	28
1.6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	29
1.6.1. YHDISTELMÄ YHTEISÖISTÄ	
1.6.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	
1.6.3. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT	
1.6.4. ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	
1.6.5. SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	
1.6.6. KONSERNITILINPÄÄTÖS JA TUNNUSLUVUT	
1.7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	37

2. TOTEUTUMISVERTAILU	39
- sitovuustasot 2024	
- käyttötalouden toteutuminen	
- investointiosan toteutuminen	
- tuloslaskelmaosan toteutuminen	
- rahoitusosan toteutuminen	
 2.1. KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT SEKÄ MENOJEN JA TULOJEN YHTEENLASKELMA	 130
3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	133
- Tuloslaskelma	
- Rahoituslaskelma	
- Tase	
 4. KONSERNITILINPÄÄTÖS	 138
- Tuloslaskelma	
- Rahoituslaskelma	
- Tase	
 5. ERIYTETTY TILINPÄÄTÖKSET	 143
Vesi- ja viemärilaitos	
- Tuloslaskelma	
- Rahoituslaskelma	
- Tase	
 6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	 148
 7. ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT	 162
 8. LUETTELOT JA SELVITYKSET	 165
- Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista	
- Selvitys kirjanpidon säilytyksestä	
 9. TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET	 167

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Vuoden 2024 alussa Rantasalmen kunnassa toteutettiin suuri organisaatiomuutos, jolla vahvistettiin erityisesti teknisen osaston toimintaa ja kehitettiin hallinnon ja hyvinvoinnin toimialoja.

Talousarviovuoden aikana vuoden 2023 tilinpäätöksen ja vuoden 2025 talousarvion valmistelussa haittasi merkittävästi Kuntalaskennan haasteet. Kuntalaskenta ei pystynyt suorittamaan sopimuksen mukaisia velvoitteita sovitussa aikataulussa. Tilinpäätöksen 2023 käsittely valtuustossa venyi tästä johtuen heinäkuulle. Kuntalaskenta ei pystynyt tuottamaan talouden toteutumista ajantasaisesti, mikä hankaloitti merkittävästi talouden seurantaa ja ennustettavuutta.

Savonlinnan seudun työllisyysalueen perustamiseksi saatiin poikkeuslupa. Työllisyysalueen palvelut toteutetaan isäntäkuntamallina, jossa isäntäkuntana toimii Savonlinna. Vuoden 2024 aikana tehtiin suunnittelutyötä, jotta työllisyyspalvelut lähtisivät mahdollisimman hyvin käyntiin niiden siirtyessä kuntien vastuulle 1.1.2025. Työllisyysalueen toiminnassa on tarkoitus ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja erityispiirteet.

Maakuntaliiton ennakkotietojen mukaan väestö väheni Rantasalmella 52 henkilöllä. Luonnollinen väestönmuutos Rantasalmella on negatiivinen. Syntyneitä rantasalmelaisia oli 49 vähemmän kuin menehtyneitä. Muuttoliike oli niukasti negatiivinen. Rantasalmelle muuttaneita oli kolme vähemmän kuin pois muuttaneita. Muuttoliikettä Rantasalmelle heikentää rajallinen vapaiden asuntojen määrä.

Tilikauden 2024 aikana käyttötalouden tulot toteutuivat noin 400 000 euroa ennakoitua suurempina ja menot pysyivät kohtuullisina. Kiinteistö Oy Rantasalmen teollisuustilojen 816 474 euron ja Kiinteistö Oy vuokratalojen 86 746 euron omistusten arvonalennusten takia vuoden tilinpäätös jäi noin 269 000 euroa negatiiviseksi.

Suurimmat yksittäiset investoinnit olivat Ruutanaharjun vedenkäsittelylaitoksen sekä Aurinkorannan infran rakentaminen. Koulukeskuksella paljastui merkittävä vesivahinko, jonka korjaustoimenpiteet jatkuvat talousarviovuodelle 2025.

Edunvalvonnassa keskeisiä kumppaneita ovat olleet Kuntaliitto sekä Etelä-Savon maakuntaliitto. Vuoden 2024 aikana edunvalvontaa on suunnattu erityisesti kansanedustajien ja ministerien suuntaan. Etelä-Savon kansanedustajia on tavattu säännöllisesti ja ministereitä on kutsuttu Rantasalmelle. Kunnan ja alueen yrittäjien välinen yhteistyö on ollut tiivistä. Erityisen antoisia ovat olleet vierailut yrityksiin ja maatalousyrityksiin.

Kiitän lämpimästi kaikkia kuntalaisia, luottamushenkilöitä, kunnan työntekijöitä ja yhteistyökumppaneita kuntalaisten parhaaksi tehdystä työstä.

Rainer Leskinen
Kunnanjohtaja

1.1.2. KUNNAN HALLINTO

KUNNANVALTUUSTO

Juho Tiainen, puheenjohtaja, Keskusta

Jari Rautiainen, I varapuheenjohtaja, Keskusta

Roope Lyytikäinen, II varapuheenjohtaja, Keskusta

Kokoomus

Aku Kärki

Ahti Myllys

Kristilliset

Marja Riitta Linna-
ranta

Perussuomalaiset

Eemeli Leminen
Satu Vihavainen

Keskusta

Vili Huupponen

Sanni Saari

Mikko Lappalainen

Veli-Matti Luukkonen

Jari Rautiainen

Ulla Sallinen

Eero Sistonen

Tiina Tilaéus

SDP

Heino Kokkonen

Katja Korhonen

Mauri Wessman

Vasemmistoliitto

Minja Lääperi

Tarkastuslautakunta

Jäsenet

Vili Huupponen, pj.

Minja Lääperi, vpj.

Kari Lappalainen

Lauri Muona

Pia Vokkolainen

Tilintarkastaja

Joni Mäkitalo JHT, HT
BDO Audiator Oy

Keskusvaalilautakunta

Jäsenet

Leena Suhonen, pj.

Tuula Kärkkäinen, vpj.

Ismo Ketokorpi

Lauri Muona

Ari Ukonmurto

KUNNANHALLITUS

Jäsenet

Eero Sistonen, pj

Mauri Wessman, I vpj

Mikko Lappalainen, II vpj.

Tiina Tilaéus

Aku Kärki

Ulla Sallinen

Satu Vihavainen

Esittelijä:

kunnanjohtaja Rainer Leskinen

Henk.koht.varajäsenet

Tuomo Pesonen

Heino Kokkonen

Olli-Pekka Nykänen

Riikka Aho

Sari Jokinen

Anna Vaskelainen

Eemeli Leminen

Henkilöstöjaosto

Jäsenet

Mikko Lappalainen, pj.

Mauri Wessman, vpj.

Satu Vihavainen

Esittelijä:

hallintojohtaja Jarkko Sanisalo

Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat kunnan toimielinten jäsenet ja varajäsenet sekä esittelijät ja tehtäväalueiden johtavat viranhaltijat (tarkempi määrittely talousarviossa).

KUNNANHALLITUS

HYVINVOINTI JA SIVITYS

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta

Jari Rautiainen, pj.

Katja Korhonen, vpj.

Marko Kukkonen

Eemeli Leminen 10.3.2024 asti

Mauno Heiskanen 11.3.2024 alkaen

Marja Riitta Linnaranta

Esittelijät:

lukion rehtori-sivistysjohtaja Katja Koivunoro

hyvinvointijohtaja Johanna Keränen

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖ

Tekninen ja ympäristölautakunta

Veli-Matti Luukkonen, pj

Katja Korhonen, vpj

Tuomo Pesonen

Sari Jokinen

Mauno Heiskanen 10.3.2024 asti

Eemeli Leminen 11.3.2024 alkaen

Esittelijät:

tekninen johtaja Mauri Ruuskanen

ympäristöasiantuntija Päivi Yli-Kovero
23.10.2024 asti.

Yksilöasioiden jaosto

Jäsenet

Jari Rautiainen, pj.

Katja Korhonen, vpj.

Marja Riitta Linnaranta

Esittelijä:

lukion rehtori-sivistysjohtaja
Katja Koivunoro

1.1.3. HALLINTO

Kunnanvaltuuston paikat (19 kpl) jakaantuivat valtuustokaudella seuraavasti: Keskusta 10, SDP 3, Kokoomus 2, Perussuomalaiset 2, Vasemmistoliitto 1, Kristilliset 1.

Toimikaudella 2024–2025 valtuuston puheenjohtajana toimii Juho Tiainen. Valtuuston ensimmäisenä varapuheenjohtaja toimi Jari Rautiainen sekä toisena varapuheenjohtajana Roope Lyytikäinen.

Kunnanvaltuusto kokoontui vuoden 2024 aikana yhteensä kahdeksan (8) kertaa ja käsittelee 119 asiaa. Kunnanvaltuusto kokoontui myös iltakouluihin sekä seminaareihin.

Kunnanvaltuusto on nimennyt toimikaudeksi 2024–2025 kunnanhallituksen. Kunnanhallituksen puheenjohtajana toimi Eero Sistonen. Ensimmäisenä varapuheenjohtajana toimi Mauri Wessman ja toisena varapuheenjohtajana Mikko Lappalainen.

Kunnanhallitus kokoontui vuoden 2024 aikana yhteensä 20 kertaa ja käsittelee 389 asiaa. Lisäksi kunnanhallitus kokoontui muutoin linjaamaan kunnanhallituksen toimintaan liittyviä asiakokonaisuuksia.

Kunnanhallituksen alaisena on toiminut henkilöstöjaosto. Jaosto kokoontui vuoden 2024 aikana päättämään asioita hallintosäännön määräämän toimivallan osalta. Henkilöstöjaoston puheenjohtajana toimi Mikko Lappalainen.

Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala on ollut hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan vastuulla 1.1.2024 lukien. Hyvinvointi- ja sivistyslautakunnan puheenjohtajana toimi Jari Rautiainen.

Tekninen ja ympäristölautakunta toimi Rantasalmen kunnan teknisen toimialan sekä ympäristönsuojelun ja rakentamisen viranomaislautakuntana 1.1.2024 alkaen. Teknisen ja ympäristölautakunnan puheenjohtajana toimi Veli-Matti Luukkonen.

Kunnanvaltuutettu ja teknisen ja ympäristölautakunnan puheenjohtaja Veli-Matti Luukkonen menehtyi 28.12.2024.

Lisäksi kunnan lakisääteisinä lautakuntina toimivat keskusvaalilautakunta ja tarkastuslautakunta. Keskusvaalilautakunnan puheenjohtajana toimi Leena Suhonen ja tarkastuslautakunnan puheenjohtajana toimi Vili Huupponen.

Rantasalmen kunnassa on yhteistyötoimikunta, joka hoitaa työnantajan ja henkilöstön välisiä asioita sekä toimii myös kunnan työsuojelutoimikuntana. Yhteistyötoimikunnan puheenjohtajuus vaihtuu vuosittain työnantajan ja henkilöstön edustajien välillä. Yhteistyötoimikunnan puheenjohtajana vuonna 2024 toimi JUKO:n pääluottamusmies Sari Leppäniemi.

Rantasalmen kunnassa on yhdistetty vanhus- ja vammaisneuvosto, jonka tehtävänä on kuntalain 27 §:n mukainen ikääntyneen väestön ja 28 §:n mukainen vammaisten henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistaminen. Vanhus- ja vammaisneuvoston puheenjohtajana toimi Marja Arffman.

Rantasalmen kunnassa ei toiminut lainkana kuntalain 26 §: n mukainen nuorten vaikuttajaryhmää KASVO. Vaikuttajaryhmän vaalit järjestettiin loppuvuonna 2024.

1.1.4. PALVELUTUOTANTO

Talous- ja palkkahallinnon palvelut hankittiin tilinpäätösvuonna Kuntalaskenta Oy:ltä. Tarvittavat IT-palveluita (mm. lähituki) hankittiin tilinpäätösvuonna Frendy Oy:ltä.

BDO Audiator Oy / Joni Mäkitalo toimi kunnan ja kuntakonsernin vastuullisena tilintarkastajana.

Ympäristöterveydenhuollon palvelut hankittiin Savonlinnan kaupungilta. Ympäristöterveydenhuolto sisältää eläinlääkinnän sekä terveystalvonnann viranomaistoiminnan. Löytöeläinten osalta on tehty sopimus yksityisen palvelutuottajan kanssa.

Järvi-Saimaan Palvelut Oy tuotti tilinpäätösvuoden aikana kunnalle palveluja mm. kiinteistöhuoltoon, kuntatekniikkaan (mm. liikenneväylät ja muut yleiset alueet), kaa-voitukseen, ruokahuoltoon, siivoukseen sekä liikuntapaikkojen ylläpitoon. Järvi-Saimaan Palvelut Oy vastasi vesi- ja viemärilaitoksen toiminnan ylläpidosta. Kunnalla oli myös palvelusopimus Järvi-Saimaan Palvelut Oy:n kanssa rakennusinvestointien toteuttamisesta.

Rantasalmen kunta tuotti maaseutuhallinnon palvelut yhteistoiminta-alueena myös Joroisten, Juvan ja Sulkavan kunnille.

Rantasalmen kunnan kirjasto vastasi Jasso Toenperä -kirjastoauto toiminnasta myös Joroisten ja Juvan kuntien alueella.

Sulkavan kunnan isännöimä Järvi-Saimaan kansalaisopisto tuotti vapaan sivistystyön palvelut myös Juvan ja Rantasalmen kunnille.

Rantasalmen kunnan isännöimään ympäristötoimen yhteistyöalueeseen kuuluivat Rantasalmi ja Sulkava. Ympäristötoimen palvelut muodostuivat rakennusvalvonnasta, ympäristövalvonnasta (ympäristönsuojelu) sekä yksityistieasioista.

Seutukuntajaon mukaan Rantasalmi kuului edelleen Savonlinnan seutukuntaan (1.1.2011 alkaen).

Jätehuolto hoidettiin yhteistyössä Savonlinnan seudun kuntien (Savonlinna, Enonkoski, Sulkava, Rantasalmi) kanssa perustetun Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy:n toimesta. Jätehuollon operatiivinen vastuu oli lähes kokonaisuudessaan Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy:llä. Alueellisen jätelautakunnan isäntäkunta oli Savonlinnan kaupunki. Jätehuollon toimivuutta valvoi omalta osaltaan kunnan ympäristötoimi.

Rantasalmen kunta tuotti Joroisten kunnalle kirjastonjohtajan palvelut ja Enonkosken kunnan työnsuunnittelijan palvelut sekä Juvan ympäristösihteerin viranomaistehtävät.

1.1.5. TALOUDELLINEN KEHITYS

Yleinen kuntatalouden kehitys

Vuonna 2024 Manner-Suomen kuntatalous heikkeni edellisvuodesta, mutta talouden sopeutustoimet lievensivät vaikutuksia. Kuntien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli 1,1 miljardia euroa, mikä osittain johtui kertaluonteisista eristä, kuten energiayhtiöiden osuuksien myynnistä ja vesilaitosten yhtiöittämisestä. Nämä erät paransivat tulosta noin 300 miljoonalla eurolla.

Kuntien toimintakatteen kasvu pysyi maltillisena, nousua oli vain 1,8 prosenttia edellisvuodesta. Toimintakulujen kasvua hillitsivät erityisesti kuntien toteuttamat sopeutustoimet sekä työttömyysvakuutusmaksujen aleneminen. Samanaikaisesti palvelujen ostot kasvoivat merkittävästi, ylittäen 8 prosentin kasvun.

Vaikka tilikauden tulos oli positiivinen, kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirta oli 470 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla, ollen yhteensä 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Nettoinvestointien rahoitusvaatimuksen seurauksena kuntien yhteenlaskettu lainakanta kääntyi nousuun ja kasvoi 720 miljoonalla eurolla.

Kuntien verotulot laskivat noin 500 miljoonalla eurolla, mihin vaikuttivat muun muassa sote-uudistukseen liittyvien verohäntien poistuminen. Valtionosuuksia leikattiin 250 miljoonalla eurolla, ja korkokustannusten nousu lisäsi talouden paineita. Vaikka talousarviot toteutuivat ennakoitua paremmin, rakenteellinen alijäämä ja kasvavat investointitarpeet asettavat haasteita tuleville vuosille.

Kuntatalous on yhä riippuvaisempi yleisestä talouskehityksestä, työllisyystilanteesta ja verotulojen kehityksestä. Myös kuntakonsernien merkitys taloudessa kasvaa, ja niihin liittyviä tarkempia tietoja saadaan kevään kuluessa.

Lähde: Kuntaliitto, Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2024

Rantasalmen kunnan taloudellinen kehitys

Rantasalmen kunnan talous on viime vuodelta noin 269 000 € alijäämäinen. Tulokseen vaikuttivat merkittävästi vuonna 2024 tehdyt merkittävät alaskirjaukset omistuksista.

Verotulot olivat lähes edellisvuotisessa tasossa. Verotulojen määrä oli noin 8500 euroa vähemmän kuin vuonna 2023.

Valtionosuudet olivat noin 9 900 € pienemmät kuin vuonna 2023. Valtionosuudet ovat muuttuneet sote-uudistuksen myötä ja valtionosuuksien kehitys pysynevät samansuuruksina johtuen sote-uudistuksen jälkitasauksesta ja te-uudistuksesta.

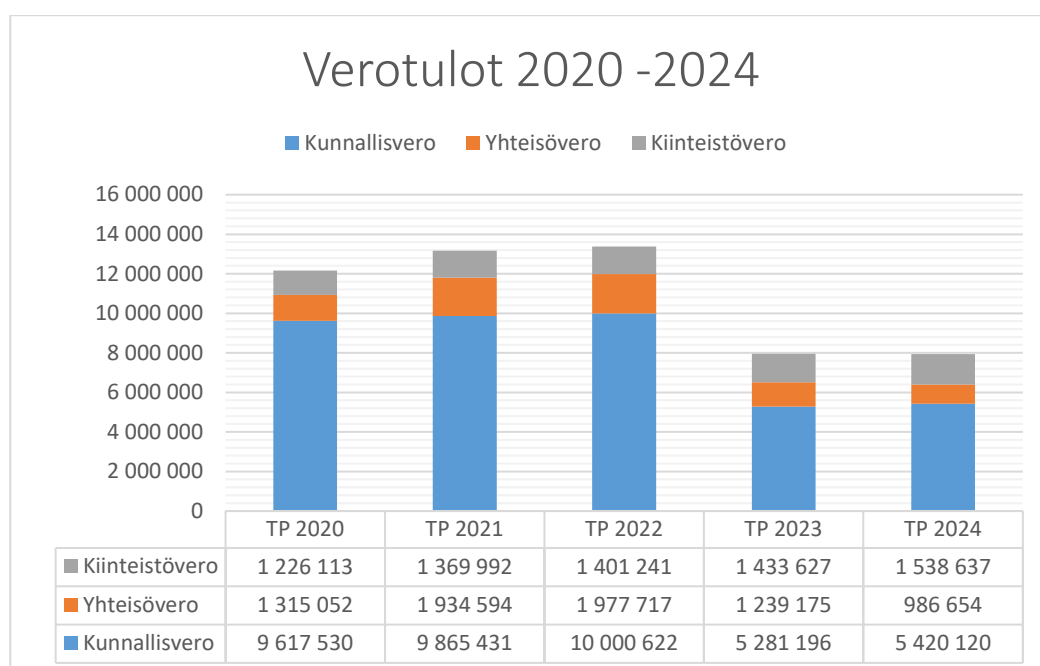
Rantasalmen kunnan toimintatuotot olivat n. 450 000 € arvioitua suuremmat ilman vesi- ja viemärlaitosta. Tämä johtui budjetoitua suuremmista puunmyyntituotoista ja valtiolta saaduista tuista ja avustuksista.

Rantasalmen kunnan toimintakulut pienenivät vuoteen 2023 verrattuna noin 174 tuhatta €, joka johtui henkilöstökulujen ja myönnettyjen avustusten määrästä. Toimintakulut alittuivat noin 0,5 M€:lla ilman vesi- ja viemärlaitosta.

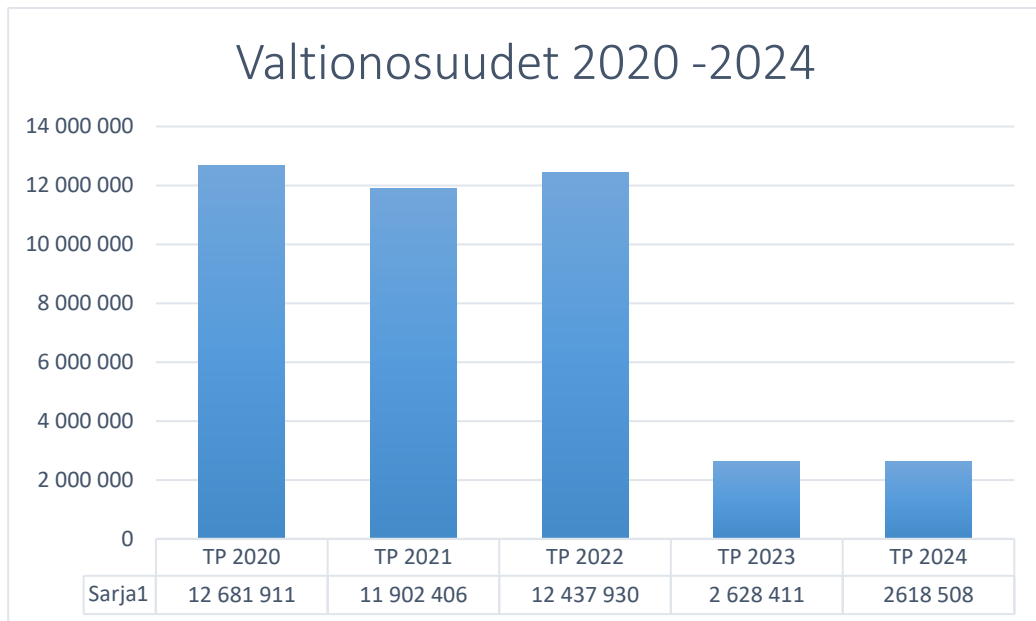
Vesi- ja viemärlaitoksen ulkoiset toimintatuotot kasvoivat edellisestä vuodesta n. 51 000 euroa ja toimintakulut laskivat 50 000 eurolla. Veden kulutus laski hiukan ollen tilinpäätösvuonna 2023 n. 166 000 m³ ja vuonna 2024 kulutuksen ollessa n. 162 000 m³. Vesi- ja viemärlaitoksen tulos jäi kuitenkin negatiiviseksi –82 613 € ennakoimattoman suurten poistojen takia.

Tilinpäätöksen 2024 jälkeen taseeseen muodostuu kumulatiivista ylijäämää vesi- ja viemärlaitos mukaan lukien noin 3,16 milj. €.

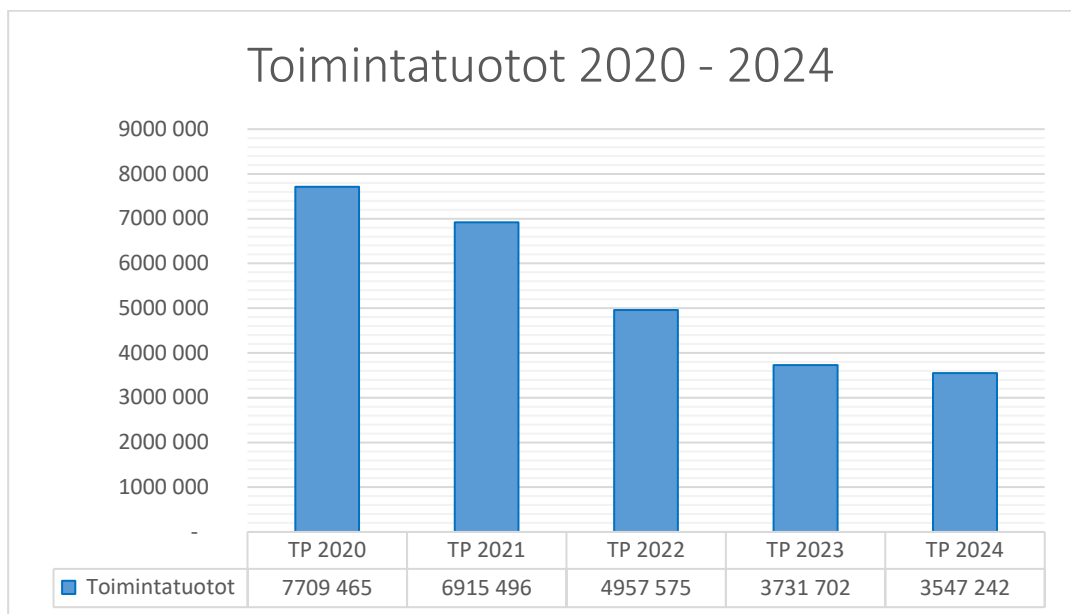
Talouden kehitys vuosilta 2020–2024

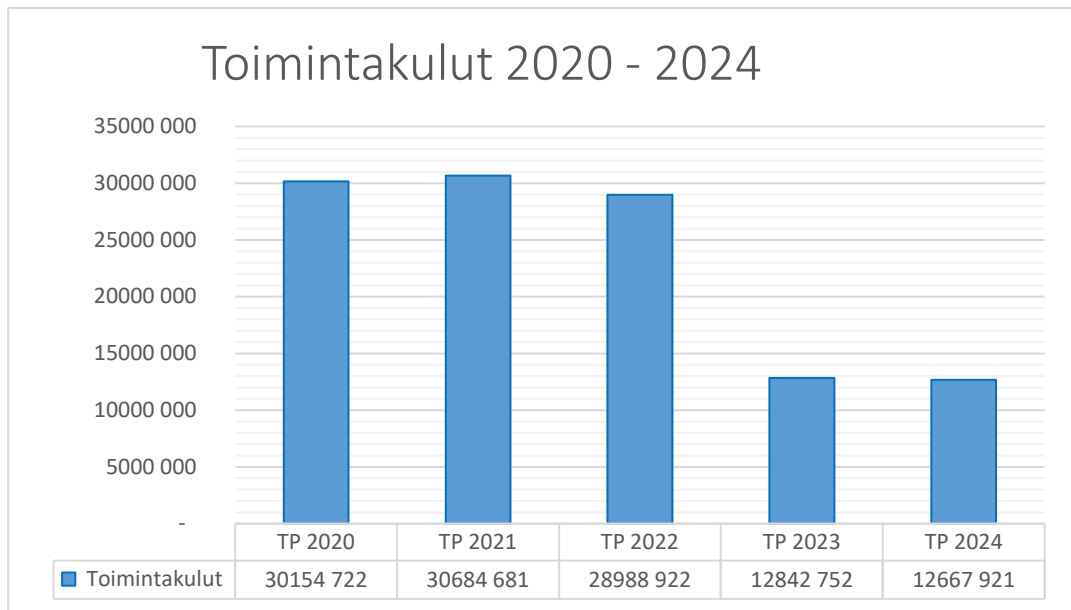
Taulukko 1: Rantasalmen kunnan verotulojen kehitys 2020–2024

Taulukko 2: Rantasalmen kunnan valtionosuuksien kehitys 2020–2024

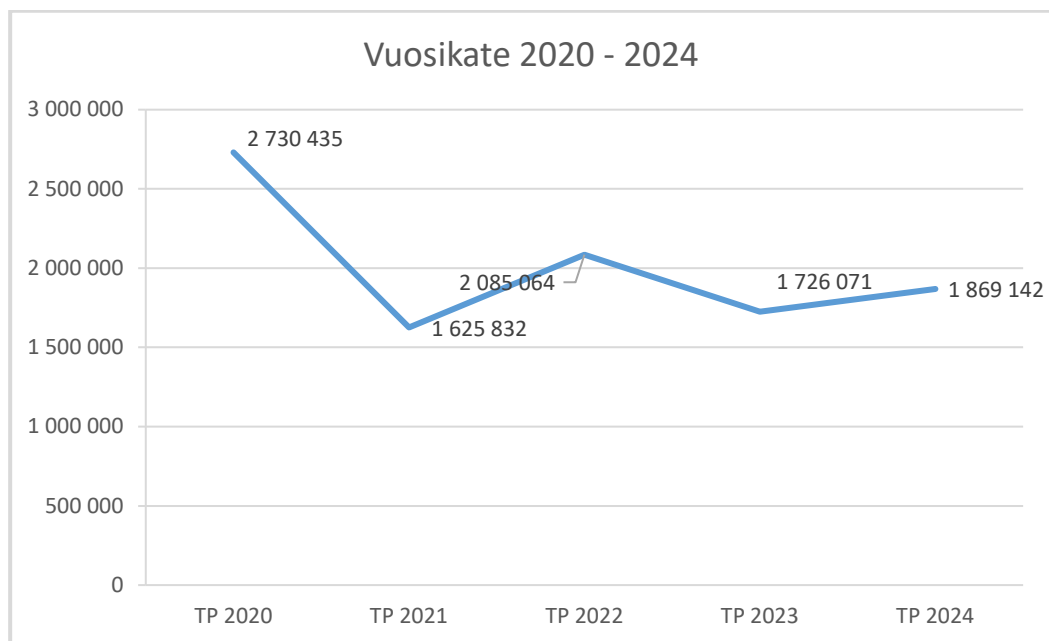

Taulukko 3: Toimintatuotot 2020–2024 (ulkoinen, sis. vesi- ja viemärlaitos)

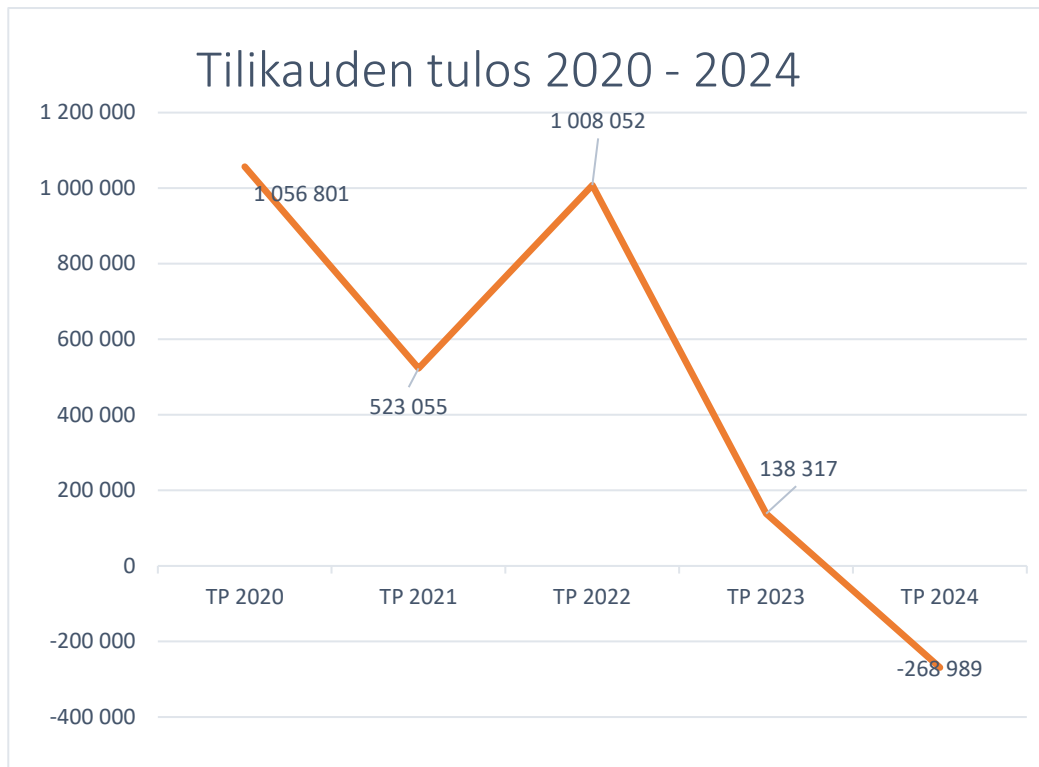
Taulukko 4: Toimintakulut 2020–2024 (ulkoinen, sis. vesi- ja viemärilaitos)

Vuoden 2024 vuosikate on noin 1,8 milj. €, mikä on noin 79 000 € edellisvuotista parempi. Vuosikate tilinpäätösvuonna on noin 576 €/asukas, kun vuonna 2023 vuosikate oli noin 523 €/asukas.

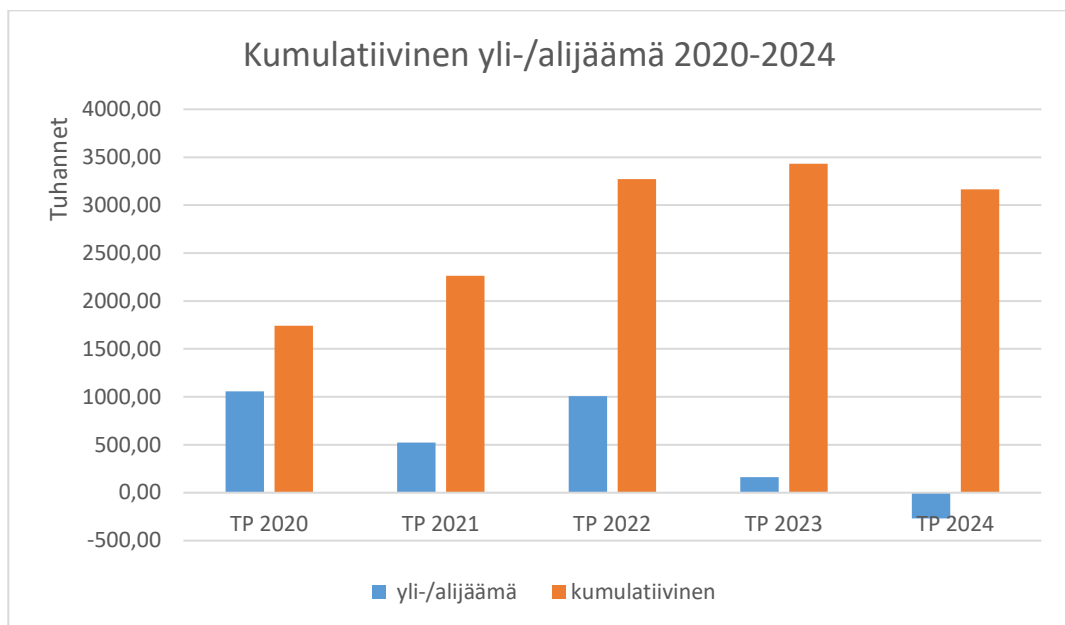
Taulukko 5: Rantasalmen kunnan vuosikate 2020–2024

Rantasalmen kunnan vuoden 2024 tulos on negatiivinen -268 989 €.

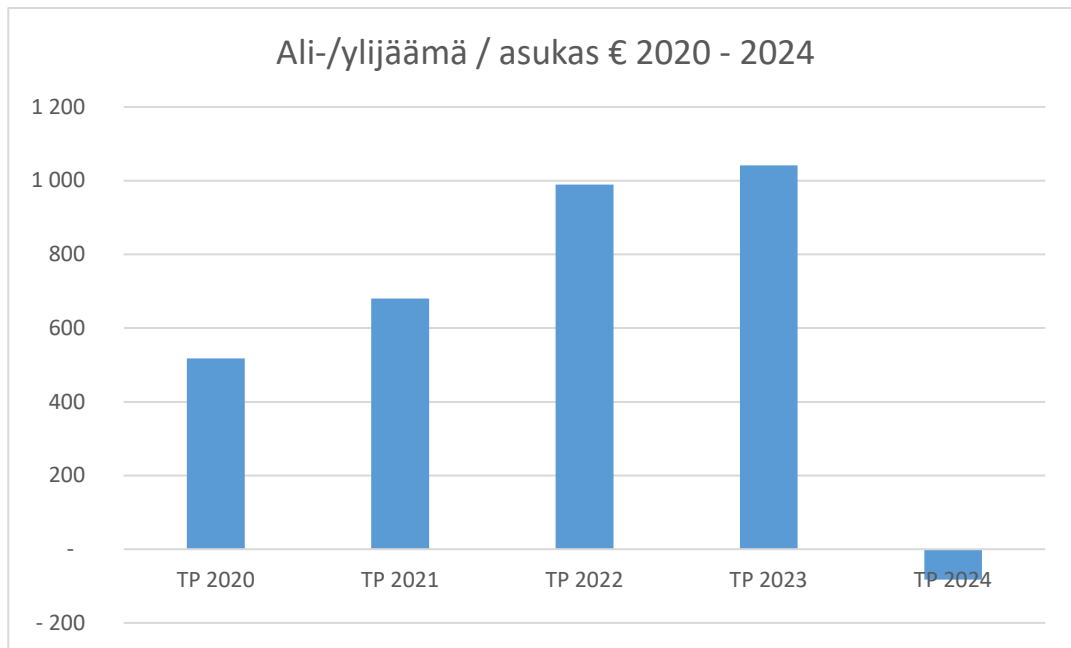

Taulukko 6: Rantasalmen kunnan tilikauden tulos 2020–2024

Ylijäämää kunnan taseessa on tilinpäätösvuoden jälkeen noin 3,16 milj. €.

Taulukko 7: Rantasalmen kunnan kumulatiivinen yli-/alijäämä 2020–2024

Taulukko 8: Rantasalmen kunnan kumulatiivinen yli-/ alijäämä 2020–2024, € / as.

Investoinnit

Talousarviovuonna kunnan ja vesi- ja viemärlaitoksen rakentamisen investointien toteuttamiseen oli yhteensä noin 2,09 milj. €:n määrärahavaraus.

Rantasalmen kunnan investoinnit toteutuivat pääosin suunnitellusti, vaikka kokonaisinvestointitaso jäi talousarviota matalammaksi. Kunnan suunnitellut kokonaisinvestoinnit olivat 426 500 euroa. Investointeja toteutui 369 885,11 eurolla. Merkittäviä investointeja olivat muun muassa koulukeskuksen opetusvälinehankinnat, leikkikentän aitaaminen sekä liikuntatoimen investoinnit, joihin sisältyivät skeittipuiston aitaaminen, avantuintipaikan turvallisuuden parantaminen ja urheilukeskuksen valaistuksen uusiminen LED-tekniikkaan. Lisäksi nuorisotilan kalustusta uudistettiin. Infrastruktuuripuolella toteutettiin muun muassa Aurinkorannan kaava-alueen infra ja katuvalaistuksen uusimista.

Vesi- ja viemärlaitos

Rantasalmen vesi- ja viemärlaitoksen investoinnit toteutuivat pääosin suunnitellusti. Suunnitellut vesi- ja viemärlaitoksen investoinnit olivat yhteensä 1 684 000 euroa ja toteuma oli 1 510 585 euroa. Merkittävin investointi oli Ruutanaharjun vesilaitoksen toteutus, joka valmistui vuoden 2024 aikana. Ruutanaharjun vesilaitoksen kustannukset ylittivät budjetoidut kustannukset 288 312 eurolla. Ruutanaharjun kustannusten kattamiseksi vedenjakelu- ja viemäriverkoston saneeraamiseen varattuja investointivaroja siirrettiin Ruutanaharjun vesilaitoksen investointiin.

Kunnanvaltuusto myönsi viemäriverkoston saneeraukseen lisämäärärahaa 100 000 euroa. Vesiverkoston saneeraamiseen ei haettu lisämäärärahaa. Viemäriverkoston saneeraaminen toteutui lisämäärärahalla noin 90 %. Vedenjakeluverkoston saneerausta ei toteutettu. Aurinkorannan kunnallistekniikan kehittäminen jatkui vesi- ja viemärilinjojen rakennustöillä.

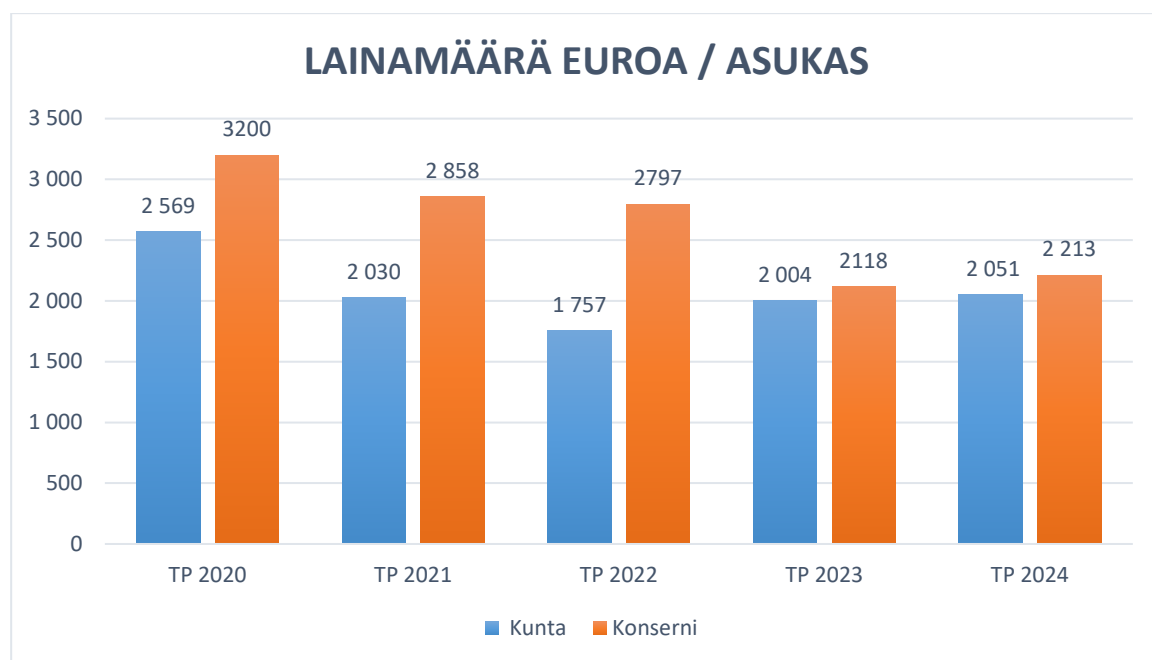
Alavesisäiliön rakentaminen Porosalmelle ei toteutunut koska kunnan vesi- ja viemärilaitoksen ja Mustalahti-Porosalmi vesiosuuskunnan liiketoimintakauppa ei toteutunut vuoden 2024 aikana.

Lisäksi kunnan uuden jätevesipuhdistamolaitoksen suunnittelua aloitettiin, ja laitoksen toteutuksen odotetaan käynnistyvän vuoden 2026 aikana. Suunnitteluun varatut määrät alittuivat merkittävästi.

Lainakanta

Kunnan kokonaislainakanta suureni edelliseen vuoteen verrattuna. Lainatarve oli isompi, koska vuonna 2023 kaikki investoinnit eivät toteutuneet investointisuunnitelman mukaan ja niiden toteuttamisen käytettiin tuolloin kassavaroja. Vuonna 2024 tilapäisluoton tarvetta oli vuoden 2023 huonontuneen maksuvalmiuden vuoksi, joka saatiin korjattua vuoden 2024 aikana. Talousarviovuoden lopussa lainamäärä oli 2 051 €/asukas. Konsernin lainakanta Rantasalmen kunnassa oli niin ikään maltillinen, lainamäärä oli 2 213 €/asukas. Suomessa keskimääräinen lainakanta vuonna 2024 Kuntaliiton tilinpäätösarvioiden mukaan on 3 380 €/asukas ja konsernissa lainaa vuoden 2022 tasossa on keskimäärin noin 7 768 €/asukas.

Lainakanta oli vuoden lopussa kokonaisuudessaan n. 6,65 milj. €. Lainakantaan laskeaan mukaan sekä pitkäaikaiset että lyhytaikaiset lainat. Sekä pitkäaikaisten lainojen että lyhytaikaisten lainojen korkotaso on ollut aikaisemmin matala. Kunnan lainakanta on pääosin sidottu kiinteään korkoon, jolloin korkoriski on hallitumpi.

Taulukko 9: Rantasalmen kunnan ja konsernin lainamäärä (€/as) 2020–2024

1.1.6. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Veroprosentteja ei muutettu talousarviovuodelle vaan ne säilyivät samana kuin edellisenä vuonna johtuen pakottavasta lainsäädännöstä.

1.1.7. TALOUSARVIOON TEHDYT MUUTOKSET TILINPÄÄTÖSVUONNA

Tilinpäätösvuonna talousarvion tehtiin seuraavat määrärahamuutokset:

Kvalt 22.04.2024 § 20: Talousarviomuutos, Hallinnon toimiala

- 18 000 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 1312
- 24 000 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 1328

Kvalt 22.04.2024 § 21: Talousarvio 2024 / Talousarviomuutos, Tekninen ja ympäristötoimiala

- 7 300 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 3940
- 9 700 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 3987

Kvalt 22.04.2024 § 22: Talousarviomuutos, Vesi- ja viemärilaitos

- 6 300 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 1005

Kvalt 04.07.2024 § 36: Talousarviomuutos, Hallinnon toimiala

- 12 385 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 1395

Kvalt 04.07.2024 § 37: Ruutananharjun automaation ja instrumentoinnin hankinta

- vedenjakeluverkostoon ja viemäriverkostoon varatut varat siirretään Ruutananharjun vesilaitoksen rakentamiseen kustannuspaikalle 9077 investointierittelyllä 9040 sekä viemäriverkoston saneeraamiseen myönnetään lisämäärärahaa 100 000 € kustannuspaikalle 9060 investointierittelyllä 9040

Kvalt 07.10.2024 § 60: Talousarviomuutos 1306 Hankkeet

- 22 000 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 1808
- 21 789 €:n lisämääräraha toimintatuloihin kp 1808

Kvalt 07.10.2024 § 61: Talousarviomuutos, Hallinnon toimiala

- käyttötalouden määrärahasiirto: 13 800,00 euroa kustannuspaikalta 1395 tililtä 4342 tilille 4020, 2 384,64 euroa tililtä 4342 tilille 4100 ja 284,83 euroa tililtä 4342 tilille 4150.

Kvalt 07.10.2024 § 62: Talousarviomuutos, Nuorten palvelut ja työllisyydenhoito

- käyttötalouden määrärahasiirto: 26 801,50 euroa kustannuspaikalta 1398 kustannuspaikalle 3831 (tili 4020), 4 631,30 euroa kustannuspaikalta 1398 kustannuspaikalle 3831 (tili 4100) ja 553,18 euroa kustannuspaikalta 1398 kustannuspaikalle 3831 (tili 4150) sekä 4 800,00 euroa kustannuspaikalta 1398 kustannuspaikalle 3860 (tili 4830).

Kvalt 07.10.2024 § 63: Talousarviomuutos Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala

- 8 566 €:n lisämääräraha toimintamenoihin sitovalla tasolla 30011 Hyvinvoinnin ja sivistyksen hallinto

Kvalt 07.10.2024 § 64: Talousarviomuutos Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala
- 259 042 €:n lisämääräraha toimintamenoihin sitovalla tasolla 30022 Perusopetus Sitova taso
- 20 000 €:n lisämääräraha toimintamenoihin sitovalla tasolla 30023 Lukio-opetus

Kvalt 07.10.2024 § 65: Talousarviomuutos Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala/ Kirjastopalvelut ja Yleinen kulttuuritoimi
- 6 488,76 € siirretään kp:lta 3613 Kirjastopalvelut kp:lle 3931 Yleinen kulttuuritoimi

Kvalt 07.10.2024 § 66: Talousarviomuutos Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala/ Liikunta
- 2 500 €:n lisämääräraha toimintatuloihin kp 3740
- 1 588 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 3740

Kvalt 07.10.2024 § 67: Talousarviomuutos, Tekninen ja ympäristötoimiala
- 7 060 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 4166

Kvalt 07.10.2024 § 68: Talousarviomuutos, Tekninen ja ympäristötoimiala, Kiinteistöt
- 70 000 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 3987

Kvalt 07.10.2024 § 69: Talousarviomuutos, Tekninen ja ympäristötoimiala
- 32 390 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 3987

Kvalt 07.10.2024 § 70: Investoinnit 2024, määrärahamuutos 9838 Rinteeläntien levennys
- 18 703,45 € investointimäärärahaa siirretään kustannuspaikalta 9838 Rinteeläntie levennys kustannuspaikalle 9906 Aurinkorannan kaava-alueen infra

Kvalt 07.10.2024 § 71: Rahoituserät
- 165 569,75 €:n määrärahalisäys kp 8900

Kvalt 04.11.2024 § 88: Talousarviomuutos, Maa- ja metsätilat
- 59 441,07 €:n määrärahan lisäys tilille 3510 ja kp 3990

Kvalt 25.11.2024 § 102: Talousarviomuutos, Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala
- 32 000 €:n lisämääräraha toimintamenoihin sitova taso 30022

Kvalt 16.12.2024 § 108: Talousarviomuutos, Hallinnon toimiala
- 49 438,57 €:n toimintatulojen vähennys kp 1303

Kvalt 16.12.2024 § 109: Talousarviomuutos, Tekninen ja ympäristötoimen toimiala
- 31 500 €:n toimintatulojen vähennys kp 3285

Kvalt 16.12.2024 § 110: Talousarviomuutos Tekninen ja ympäristötoimen toimiala
- 83 318 €:n lisämääräraha toimintamenoihin, jakautuu kp:lle 3940, 3945, 3951, 3956, 3957, 3959, 3960, 3961, 3962, 3968, 3969, 3972, 3975, 3977, 3980

Kvalt 16.12.2024 § 111: Talousarviomuutos, Vesi- ja viemärilaitos

- 34 450 €:n toimintatulojen vähennys kp 3001
- 34 450 €:n toimintatulojen vähennys kp 3002
- 50 500 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 2001
- 18.500 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 1001
- 20 000 €:n lisämääräraha toimintamenoihin kp 6255

Sitovien määrärahojen ylityksistä ja alituksista on selvitys sekä perustelut käyttötalousosan ja investointiosan toteumavertailussa sitovien määrärahataulukoiden yhteydessä, niiltä osin mihin ei ole kunnanvaltuuston päätöstä määrärahamuutoksesta.

1.1.8. ARVIO TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Kuntien vastuulle siirtyneet työllistämistoimet sekä niiden rahoitus ja mahdolliset sanktiomaksujen kehitys on kunnille vielä epävarmuustekijä. Ennusteena on, että työllisyydenhoidon siirtyminen kunnan vastuulle ja sen laskennallinen valtionosuus ei riitä kattamaan työllisyyden hoidosta kunnalle aiheutuvaa kokonaiskuluja. Valtionosuusuudistus sekä kiinteistöverouudistus luovat epävarmuutta kokonaisuudessaan kuntien tulopohjaan.

Valtionosuusjärjestelmän muutokset ovat kokonaisuudessaan vielä täsmentymättä ja luovat epäjätkuvuustekijöitä kuntatalouteen yleisesti. Kiinteistöveron muutos muuttaa kunnan verotulokertymän muodostumista tulevina vuosina.

Kunnan tulorahoitus ei riitä investointien rahoittamiseen vaan suurimmat investoinnit on rahoitettava pitkäaikaisilla lainoilla tai mahdollisesti muilla rahoitusmuodoilla kuten kiinteistöleasingillä. Vuoden 2024 aikana oli käytössä tilapäisluotto, mikä nosti hetkellisesti lainakantaa.

Suuria investointitarpeita on jätevedenpuhdistamolla ja kunnan käytössä olevissa rakennuksissa sekä yleisesti perusinfrastruktuurissa (kadut, putkistot yms.). Jäteveden puhdistamon peruskorjaus on vesi- ja viemärilaitoksen suurin yksittäinen investointi lähivuosina. Koulukeskuksesta on yleissuunnitelma, jonka mukaan tulevinakin vuosina on odotettavissa investointitarpeita.

Yleisessä infrastruktuurissa on jatkuvaa investointi tarvetta ja olemassa olevaa korjausvelkaa. Sote-kiinteistöt on vuokrattu hyvinvointialueelle asetukseen perustuen vuoden 2025 loppuun, mutta sen jälkeinen sote-kiinteistöjen tarve ja mahdolliset hyvinvointialueen sopeutukset ovat täsmentymättä. Pahimmassa tapauksessa tyhjilleen jäävät tilat lisäävät kunnan riskejä ja taloudellisia rasitteita.

Osasta konsernin kiinteistöistä on viime vuosina aktiivisesti luovuttu tai luovutaan joko myymällä tai purkamalla osa tai koko rakennus.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 23.10.2023 § 265 kiinteistöohjelman vuosille 2024–2034 valmistautumaan tulevaisuuden kiinteistöihin liittyviin ratkaisuihin. Lisäksi kunnanhallitus ohjeisti konserniyhtiöitä laatimaan omat kiinteistöohjelmansa.

Koko kuntakonsernin omistamassa rakennuskannassa on tehtävä aiempaa aktiivisempaa ja suunnitelmallisempaa kiinteistökehitystä, joka pohjautuu kiinteistöohjelmaan. Vuokra-asumisen kehittämiseksi on aloitettu uudiskohteen suunnittelu ja toteutusmahdollisuuksien kartoittaminen, mutta hanke vaatineen yksityisen toimijan huomattavassa roolissa toteutuakseen.

1.1.9. HENKILÖSTÖ

Rantasalmen kunnan henkilöstömäärä on vähentynyt vuosien varrella. Tarkemmat henkilöstötiedot käyvät ilmi erillisestä henkilöstötilinpäätöksestä.

Kunnan palkatun henkilöstön määrä 31.12. (sisältää myös osa-aikaiset):

Henkilöstö	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vakituiset	138	127	122	86	83	88
Määräaikaiset	26	34	29	30	27	22
Yhteensä	164	161	151	116	110	110
Henkilöstökulut (1000 €)	7 298	6 862	7 034	5 591	5 683	5672

1.1.10. ARVIO MERKITTÄVISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ

Toiminnalliset riskit

Uudet ja vireillä olevat lainsäädännön muutokset erityisesti hankintalain osalta tulevat lisäämään toteutuessaan esitetyn kaltaisena kunnan hankintaan liittyvien kulujen ja ostohintoja. Toteutuneet työllisyyden hoidon muutokset kuntiin luovat epävarmuutta kunnan tuleviin palveluihin. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen liittyvät erät ja toimintojen muutokset aiheuttavat epävarmuutta ja painetta kunnan taloudelliseen tilanteeseen. Rahoituksen riittävyys heijastuu myös toiminnallisiin riskeihin.

Kunnan ja kunnalle tukipalveluita tuottavien yhtiöiden (kuten Järvi-Saimaan Palvelut Oy, Kuntalaskenta Oy, Frendy Oy) välisten vastuusuhteiden tulee olla selkeitä sekä toimintojen dokumentaation tulee olla riittävää ja laadukasta. Kunnan kumppaneiden määrään ja toiminnan valvontaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Toimittajahallinnan ja palveluntuottajan resurssihaasteet ja mahdolliset kyvykkyyden puutteet muodostavat kunnalle isot toiminnalliset riskit. Toimittajariskit realisoituvat tilinpäätösvuonna erityisesti taloushallintopalvelujen tuottamisessa, kun Kuntalaskenta Oy:n vaikeuksien takia tilinpäätös 2023:n laadinta myöhästyi kuntalain asettamasta takarajasta ja jatkuva kirjausraportointineen olivat pahasti jäljessä aina loka-marraskuuhun 2024. Kunnan teettämä sopimusauditointi toi esille kehityskohteita mm. in-house-yhtiön palvelujen hinnoittelun ja sopimuksen läpinäkyvyydessä sekä vakuutuspalvelujen päivitystarpeen.

Tietojärjestelmien toimivuutta on vahvistettu yhteistyökumppaneilta erityisesti vanhentuneiden laitteiden uusimisen myötä.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 02.10.2023 § 247 noudatettavan Rantasalmen kunnan tietosuoja- ja tietoturvapoliitiikan sekä ICT-päätelaitteiden ja tietojärjestelmien käyttöperiaatteet. Tietosuojavastaavan palvelut on ostettu sopimuksella Savonlinnan kaupungilta vastaamaan tietosuoja-asetuksen (GDPR) ja tiedonhallintalain vaatimuksia. Tarkemmin tilinpäätösvuoden tietosuojaa ja tietoturvaa koskevista seikoista on kerrottu erillisessä tietotilinpäätöksessä.

Kunnan tietosuoja-asioihin on kiinnitettävä huomioita erityisesti henkilötietoja sisältävien prosessien tunnistamiseen ja palvelu- ja yhteistyökumppaneiden kanssa erilaisten rekisterien käytössä ja omistajuuksissa. Kunnan tietojärjestelmien ajanmukaisuuteen tulee kiinnittää huomiota ja pitää järjestelmät riittävällä ja tietoturvallisella tasolla. Kunnan omaisuuden hallintaan tulee kehittää nykyistä parempia kontroleja ja käytäntöjä esimerkiksi ICT-omaisuuteen ja pääsynhallintaan.

Rahoitusriskit

Kunnan lainapääoma jakautuu kiinteäkorkoisiin, jaksoittain kiinteäkorkoisiin ja vaihtuvakorkoisiin lainoihin. Pääosin kunnan lainakanta on kiinteäkorkoista. Lainojen korkotasoa on ollut koko talousarviovuoden erittäin alhainen. Tilinpäätösvuonna kunnan investointeja rahoitettiin kassavaroista ja talousarviolainaa tarvitsi nostaa vain vesi- ja viemärilaitoksen investointeihin.

Kunnan maksuvalmiuden osalta vuonna 2024 jouduttiin turvautumaan kuntatodistuslainaa helmikuussa 2024 (300 000 €) ja myöhemmin toukokuussa jatkamaan joulukuussa 2023 otettua miljoonan euron kuntatodistuslainaa. Molemmat kuntatodistuslainat saatiin maksettua elokuun 2024 loppuun mennessä takaisin rahoittajalle. Valtionosuuksien tulevat muutokset ja verotulojen kehitys tuovat epävarmuutta kuntatalouden rahoituksen riittävyyteen toimintaympäristön muuttuessa esimerkiksi työllisyyden hoidon muutoksista ja vielä lyhyestä ennustusperspektiivistä johtuen.

Kiinteistöriskit

Tyhjillään tai vajaakäytössä olevat kiinteistöt tuottavat kuluja, joita ei voi täysimääräisesti kattaa vuokratuloilla. Kiinteistöjen energiatehokkuuteen tulee kiinnittää huomiota kestävä kehityksen ja kustannusten vähentämisen näkökulmista. Kiinteistöjen ylläpitoon liittyvien kulujen seurantaan ja hallintaan tulee kiinnittää erityistä tarkkuutta ja kustannustehokkuutta. Vajaakäyttöisiä kiinteistöjä on erityisesti teollisuudessa ja palvelurakennuksissa.

Kiinteistöissä riskinä on myös kiinteistöjen yleisen arvon pieneneminen sekä ns. korjausvelan kasvu sekä kiinteistöomaisuuden arvojen oikea määrittely kunnan taseessa. Kiinteistöriskiä pyritään vähentämään kiinteistöohjelman mukaisella aktiivisella kiinteistökannan hoidolla koko kuntakonsernissa. Kiinteistöissä tehtäviin saneerauksiin ja korjauksiin tulee kiinnittää aikaisempaa enemmän huomiota ja tarkkuutta.

Vahinkoriskit

Kunnan henkilöstö on vakuutettu lakisääteisesti. Kunnan omaisuus on myös vakuutettu. Kunnalla on käytössä johdon ja toiminnan vastuuvakuutukset. Vakuutusturvan vuosineuvottelut on käyty ja yksittäisiä kohteita on päivitetty tarvittaessa.

Ikärakenne/huoltosuhde

Kuntaliiton ennusteen mukaan huoltosuhde nousee koko maassa nykyisestä 61:stä 66:een. Huoltosuhde kertoo, kuinka monta ei-työikäistä on yhtä työikäistä kohden Syntyvyyden lasku, väestön vanheneminen ja poispäin suuntautuva muuttoliike nostavat huoltosuhteen erittäin korkealle tasolle väestöltään vähenevissä kunnissa. Mitä pienemmästä kunnasta on kyse, sitä heikommaksi tilanne kehittyy ennusteen mukaan. Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2023 väestöllinen huoltosuhdeluku on 95,3. Kuntaliiton ennusteen mukaan vuonna 2040 Rantasalmen kunnan huoltosuhde olisi yli 110.

Henkilöstöriskit

Keskeisimpinä tekijöinä avainhenkilöiden vaihtuminen, pidemmät poissaolot tai muutokset organisaatorakenteessa sekä osaamisen puutteet lisäävät riskejä henkilöstön osalta. Tarkemmin henkilöstöriskiä käsittelee henkilöstöjaosto, yhteistyötoimikunta ja henkilöstötilinpäätös.

Asukasmäärä ja työllisyystilanne

Tilinpäätösvuoden lopussa kunnan asukasluku oli 3245. Rantasalmelaisten määrän arvioidaan edelleen laskevan, joka vaikuttaa kunnan talouteen sekä palvelutuotantoon. Yleinen talouden kehitys ohjaa merkittävästi myös Rantasalmen kunnan kehittymistä.

Asukasmäärän ja työllisyystilanteen muutos

Rantasalmi	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Asukasluku 31.12.	3 432	3 363	3 329	3 309	3297	3245
Muutos	-80	-69	-34	-20	-12	-54
Työttömyysaste %	12,5	13,2	10,3	9,0	10,7	12,0

1.1.11. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Puhdas pinta- ja pohjavesi ovat kunnalle tärkeitä niin ihmisten kuin eläintenkin terveydelle. Esimerkiksi Porosalmen matkailualueen rakentuminen ja jatkokehitys edellyttävät luonto- ja ympäristötekijöiden olevan laadukkaassa tilassa.

Hyvinvointiin liittyviä ja sosiaalisia ympäristötekijöitä on avattu enemmän Rantasalmen kunnan laajassa hyvinvointikertomuksessa vuodelta 2024.

Kunnanvaltuuston hyväksymässä voimassa olevassa kunnan ilmasto-ohjelmassa (18.12.2023 § 108) on kerrottu tarkemmin luontoympäristöön liittyvistä tekijöistä, kuten esimerkiksi metsistä. Kunnanhallitus päätti tehdä sopimuksen liittymisestä metsäomaisuuden FSC-sertifiointiohjelmaan 02.12.2024 § 340.

Matkailualue järvivesikylpylöineen käyttää toiminnassaan merkittävän määrän puhdasta vettä ja tuottaa samalla merkittävän määrän jätevettä. Tarpeeseen on tulevaisuudessa varauduttava vesiosuuskunnan ja vesi- ja viemärilaitoksen kapasiteetin turvaamisella.

Järviveden laadun tulee täyttää myös uimiselle vaadittavan vähimmäistason. Kokonaisuutena alueen ympäristön tulee olla korkealuokkainen ja houkutteleva. Ympäristökuntauimagon ja matkailun kannalta ympäristötekijöiden huomioiminen on ensiarvoisen tärkeää kaikessa toiminnassa.

Rantasalmen kunta liittyi Saimaan alueen kaivostoiminnan vastaiseen julistukseen 28.08.2023 § 207. Yhteisjulistus luovutettiin tammikuussa 2024. Kunta otti kielteisen kannan Rantasalmen kunnan alueelle kohdistuvalle malminetsintälupahakemukselle.

1.2. SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa. Lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielimien päätöksiä noudatetaan, ja että omaisuus ja voimavarat turvataan. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta ovat osa kuntakonsernin johtamis- ja hallintojärjestelmää sekä operatiivista johtamista.

Kunnanvaltuusto on 13.03.2023 § 8 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen päivityksen. Ohjeessa on määritelty eri tahojen vastuut sisäisen valvonnan toteuttamisessa ja raportoinnissa.

Kunnanvaltuusto hyväksyi 16.12.2024 § 113 päivitetyt Rantasalmen kunnan rahoituksen ja sijoitustoiminnan periaatteet.

Kunnanhallitus johtaa ja valvoo kunnan taloudenhoitoa sekä vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toimivuudesta koko kunnan tasolla. Kunnanjohtaja vastaa valvonnan järjestämisestä ja organisoimisesta kunnan organisaatiossa.

Toimialajohdon vastuulla on oman toimialan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen. Toimialojen vastuuhenkilöillä on vastuu omien palvelualueidensa ja yksiköidensä osalta.

Tilivelvolliset vastaavat omasta vastuualueestaan, sen toiminnasta, taloudesta ja seurannasta. Myös muiden kuin tilivelvollisten on hoidettava tehtävänsä asianmukaisella huolellisuudella. Kaikilla kunnan työntekijöillä on vastuu riskienhallinnasta oman työnsä osalta sekä velvollisuus raportoida havaitsemistaan epäkohdista, riskeistä ja mahdollisuuksista esihenkilölleen.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Viranhaltijapäätökset dokumentoidaan käytössä olevaan Dynasty 10.4 -asianhallintajärjestelmään. Päätöksistä annetaan tieto toimielimelle, jonka alainen päätöksentekijä on. Toimielimellä on halutessaan oikeus käyttää otto-oikeutta viranhaltijapäätöksiin. Toimintakertomusvuonna asianhallintajärjestelmä ja sen passiivitietokannat siirrettiin pilvipohjaiseen käyttöpalveluun. Tämä parantaa viranhaltijoiden tietotarpeiden käytettävyyttä jatkossa, kun itsenäinen tiedonhaku vanhoihin päätösaineistoihin mahdollistuu.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Kunnanhallitus päätti talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa 16.1.2024 § 9, että raportointi kunnanhallitukselle ja valtuustolle, on kirjanpitojärjestelmästä saatavan viimeimmän ajan tasalla olevan raportin esittäminen. Lisäksi toimialat ovat velvollisia raportoimaan merkittävät poikkeamat tavoitteiden toteutumisesta. Toimialojen toiminnan ja talouden raportoinnit käsitellään myös johtoryhmässä.

Taloushallintokumppanin resurssi- ja prosessihaasteet aiheuttivat kunnan talouden seurantaan ja suunnitteluun ongelmia ja viivytyksiä erityisesti tilinpäätöksen 2023 valmistumisessa, mutta myös jatkuvassa kirjanpidossa loppusyksyyn 2024. Talouden raportoinnissa esiintyneet viiveet ja ongelma aiheuttivat ylimääräistä työtä ja epävarmuutta.

Tavoitteiden määrittelyssä ja raportoinnissa riittää kehitettävää edelleen, vaikka parantamista on pyritty tekemään kaiken aikaa. Vuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet kiinnitettiin aikaisempaa selvemmin kuntastrategian tavoitteisiin. Taloustilanteen jatkuva seuranta on entistäkin tärkeämpää muuttuvassa toimintaympäristössä.

Hallintokunnat päättävät laskujen vastaanotto- ja hyväksymisvaltuuksista toimikausittain ja valtuudet tarkistetaan tarvittaessa vuoden aikana.

Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Kunnan hankintoja ohjaa julkisten hankintojen kansallinen ja unionin sääntely sekä kunnan omat hankintaohjeet. Osa kunnan hankinnoista tehdään Savonlinnan seudun hankintarenkaan kautta, jolloin hankintarengas hoitaa hankintojen kilpailuttamisen. Hankintarengasyhteistyöllä pyritään hankintojen taloudellisuuden lisäksi siihen, että menettelytapoihin on saatavana hankinta-asiantuntemusta, jota kunnassa ei välttämättä riittävässä määrin ole käytettävissä. Joidenkin hankintojen osalta kunta on mukana sidosyksikköjensä hankintajärjestelyissä (Koha-Suomi Oy, Tiera Oy ja Sansia Oy) sekä Hansel Oy:n kilpailuttamissa hankinnoissa. Investointien urakkakilpailutukset on toteuttanut kunnan osakkuusyhtiö Järvi Saimaan Palvelut Oy. Kunnan omaa hankintatoimintaa ja osaamista on kehitettävä nykyistä paremmalle tasolle. Julkisten hankintojen osaamista tulee päivittää ja ylläpitää säännöllisesti.

Hankintalakia sovelletaan vain EU-kynnysarvot ja kansalliset kynnysarvot ylittäviin hankintoihin. Kynnysarvojen alle jääviin niin sanottuihin pienhankintoihin ei sovelleta hankintalakia. Pienhankintoihin on oma ohjeistus, joka on hyväksytty kunnanhallituksessa 12.2.2018 § 27. Kunnanhallitus hyväksyi uudet 1.1.2024 voimassa olevat hankintaohjeet 20.12.2023 § 370.

Omaisuuden luovutukset ja hoidon valvonta ovat kunkin toimialan omalla vastuulla. Kunnanhallitus antoi 15.4.2024 § 102 päivitettyt irtaimiston luettelointi- ja käsittelyohjeet, jotka ovat voimassa 1.5.2024. Ennen 1.5.2024 irtaimiston luettelointi on ohjeistettu, ja vanha ohje oli tullut voimaan 1.1.2013. Irtaimistoluetteloon otettavan omaisuuden vähimmäisarvo on todettu ohjeessa sekä talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa vuosittain.

Sopimustoiminta

Kunnan solmimat sopimukset on kirjattu Dynasty-tiedonhallintajärjestelmän sopimushallintaohjelmaan. Järjestelmä antaa sopimusvastuuhenkilölle automaattisesti hälytyksen siinä vaiheessa, kun sopimus alkaa umpeutua tai ohjelmaan määritellyn vakuuden voimassaoloaika on päättymässä. Sopimusten valvonta on järjestelmään vietyjen sopimusten osalta hyvällä tasolla. Sopimusten hallinnan kokonaisprosessia tulee jatkuvasti tarkkailla ja parantaa.

1.3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.3.1. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN (ulkoinen)

Tuloslaskelma 1 000 €	2020 1.000 €	2021 1.000 €	2022 1.000 €	2023 1.000 €	2024 1.000 €
Toimintatuotot	7.709	6.915	4.958	3.732	3.547
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-30.155	-30.685	-28.989	-12.843	-12.668
Toimintakate	-22.445	-23.769	-24.031	-9.111	-9.121
Verotulot	12.159	13.170	13.380	7.954	7.945
Valtionosuudet	12.682	11.902	12.438	2.628	2.619
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	26	12	11	17	11
Muut rahoitustuotot	403	391	354	328	572
Korkokulut	-92	-78	-65	-86	-133
Muut rahoituskulut	-2	-2	-2	-5	-24
Vuosikate	2.730	1.626	2.085	1.726	1.869
Poistot käyttöomaisuudesta	-1.674	-1.103	-1.047	1.132	-2.138
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	1.057	523	1.008	138	-269
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1.057	523	1.008	138	-269

Tuloslaskelman tunnusluvut	2020	2021	2022	2023	2024
Toimintatuotot/toimintakulut, %	25,6	22,5	17,1	29,1	28,0
Vuosikate/poistot %	163,1	147,4	193,6	108,7	87,4
Vuosikate, euroa/asukas	812	488	630	524	576
Asukasmäärä (tilivuoden lopussa)	3 363	3 329	3 309	3 297	3 245

1.3.2.

TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelma	2020 1.000 €	2021 1.000 €	2022 1.000 €	2023 1.000 €	2024 1.000 €
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	2.730	1.626	2.085	1.726	1.869
Satunnaiset erät, netto					
Tulorahoitukset korjauserät	-707	-52	-279	-140	-76
Toiminnan rahavirta	2.024	1.573	1.806	1.586	1.792
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-800	-950	-1.386	-2.382	-1906
Rahoitusosuudet investointeihin	170	0	0	65	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutus- tulot	953	60	388	190	77
Investointien rahavirta	323	-889	-998	-2.128	-1.829
Toiminnan ja investointien rahavirta	2.347	684	808	-541	-36
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset				-5	
Antolainasaamisten vähennykset	22	22	22	23	218
Antolainaukset muutokset	22	22	22	18	218
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	200	0	832	2.200
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1.227	-1.444	-1.045	-971	-987
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1.236	-636	0	1.000	-1.000
Lainakannan muutokset yhteensä	-2.463	-1.880	-1.045	861	213
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	531	-932	779	-496	-353
Rahoituksen rahavirta	-1.910	-2.790	-244	382	78
Rahavarojen muutos	437	-2.106	564	-158	42
Rahavarat 31.12.	2.626	520	1.084	926	968
Rahavarat 1.1.	2.189	2.626	520	1.084	926

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2021	2022	2023	2024
Investoinnit					
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta	-1.007	4.016	3.694,4	4.286,7	3.262,1
Investointien tulorahoitus, %	433,4	171,2	150,4	74,5	98,1
Lainanhoito					
Lainanhoitokate	2,14	1,85	2,76	1,7	1,98
Maksuvalmius					
Kassan riittävyys, pv	30	6	13	21	22
Asukasmäärä (tilivuoden lopussa)	3 363	3 329	3 309	3 297	3 245

1.4. RAHOITUSASEMA

Rantasalmen kunnan tase 1.1–31.12.

	2023 1.000 €	2024 1.000 €
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2869	2.868
Kiinteistöjen liittymismaksut	23	40
Maa- ja vesialueiden arvonnkorotus	636	635
Rakennukset	11.955	12.683
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2.098	2.226
Koneet ja kalusto	278	288
Ennakkomaksut ja keskener.	999	775
Aineelliset hyödykkeet	18.858	19.514
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	11.369	10.479
Muut lainasaamiset	1.078	856
Muut saamiset	71	74
Sijoitukset	12.518	11.410
Pysyvät vastaavat	31.376	30.924
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	21	0
Lahjoitusrahastojen varat	968	957
Muut toimeksiantojen varat	242	246
Toimeksiantojen varat	1.231	1.203
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	6	6
Vaihto-omaisuus	6	6
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	3	0
Pitkäaikaiset saamiset	3	0
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	338	284
Lainasaamiset	0	0
Muut saamiset	244	208
Siirtosaamiset	137	247
Lyhytaikaiset saamiset	719	739
Saamiset	722	739
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	6	6
Rahoitusarvopaperit	6	6
Rahat ja pankkisaamiset	920	962
Vaihtuvat vastaavat	1.655	1.713
Vastaavaa	34.262	33.841

	2023 1.000 €	2024 1.000 €
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma	12.790	12.790
Arvonkorotusrahasto		
Maa-alueiden arvonnkorotus		635
Osakkeet ja osuudet arvonnkorotus		7.473
Arvonkorotusrahasto	8.109	8.107
Edellisten tilik. yli-/alijäämä	3.272	3.410
Tilikauden yli-/alijäämä	138	-269
Oma pääoma	24.309	24.038
Pakolliset varaukset		
Eläkevastuuvaraus		
Muut pakolliset varaukset		
Pakolliset varaukset		
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	980	950
Muut toimeksiantojen pääomat	243	247
Toimeksiantojen pääomat	1.222	1.197
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rah. ja vak.laitoksilta	4.557	5.779
Lainat julkisyhteisöiltä	0	.
Muut pitkäaikaiset velat	98	100
Pitkäaikainen	4.655	5.879
Lyhytaikainen		
Lainat rah. ja vak.laitoksilta	1.886	878
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Saadut ennakot		
Ostovelat	1.350	928
Muut lyhytaikaiset velat	127	108
Siirtovelat	713	813
Lyhytaikainen	4.077	2.726
Vieras pääoma	8.731	8.605
Vastattavaa	34.262	33.841

Taseen tunnusluvut	2020	2021	2022	2023	2024
Omavaraisuusaste-%	64,6	70,3	71,9	70,9	71,0
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	36,4	28,3	28,3	61,9	61,0
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	518	680	989	1.034	968
Kertynyt yli-/alijäämä 1.000 euroa	1.740	2.264	3.272	3.410	3.141
Lainakanta, €/asukas	2.569	2.030	1.757	2.004	2.051
Lainakanta 31.12, 1.000 €	8.639	6.759	5.813	6.674	6.657
Lainasaamiset 31.12, 1.000 €	1.143	1.121	1.100	1.078	856
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	2.596	2.068	2.064	2.757	2.727
Lainat ja vuokravastuut, 1000 €	8.731	6.884	6.829	9.156	8.850
Asukasmäärä (tilivuoden lopussa)	3 363	3 329	3 309	3 297	3 245

1.5. KOKONAISTULOT JA –MENOT

(Kunta ja Vesi- ja viemärlaitos)					
TULOT	meur	%	MENOT	meur	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	3,55	20,7	Toimintakulut	12,67	75,8
Verotulot	7,95	46,4	- valmistus omaan käyttöön		0,0
Valtionosuudet	2,62	15,3			
Korkotuotot	0,01	0,1	Korkokulut	0,13	0,8
Muut rahoitustuotot	0,57	3,3	Muut rahoituskulut	0,02	0,1
Satunnaiset tuotot		0,0	Satunnaiset kulut		0,0
Tulorahoituksen korjauserät			Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vast. hyöd.luovutusvoitot	-0,08	-0,4	+/-Pakollisten varausten muutos		0,0
Investoinnit			- Pysyv. vast. hyöd.luovutustappiot		0,0
Rahoitusos.inv.menoihin		0,0	Investoinnit		
-Pysyvien vast. hyöd.luovutustulot	0,08	0,4	Investointimenot	1,9	11,4
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaam.vähennykset	0,22	1,3	Antolainasaamisten lisäykset		0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2,20	12,9	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,99	5,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1,00	6,0
Oman pääoman lisäykset		0,0	Oman pääoman vähennykset		0,0
Kokonaistulot yhteensä	17,11	100	Kokonaismenot yhteensä	16,72	100

1.6. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.6.1. YHDISTELMÄ YHTEISÖISTÄ 31.12.2024

Konserniyhteisöt	osuus %
Tytäryhteisöt	
<i>Yhtiöt: Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt</i>	
As Oy Porala	100,00
Kiinteistö Oy Eläinlääkäritalo	100,00
As Oy Punatupa	52,33
Kiinteistö Oy Rantasalmen Vuokratalot	100,00
Kiinteistö Oy Rantasalmen aseman liiketalo	100,00
Kiinteistö Oy Rantasalmen teollisuustilat	100,00
Kiinteistö Oy Järviluonnonkeskus	100,00
<i>Kuntayhtymät</i>	
Etelä-Savon maakuntaliitto	2,4703
Itä-Savon koulutuksen ky	2,85236
<i>Osakkuusyhteisöt</i>	
Järvi-Saimaan Palvelut Oy	30,10
RaJuPuSu-Monitoimihalli Oy	32,13

Muut osakkeet ja osuudet	kpl
As Oy Mäntyrinne	413 (18,13 %)
Hasamäki Oy	150
Kiinteistö Oy Virastokeskus	9305
Kiinteistö Oy Rantasalmen linja-autoasema	290
KOHA-Suomi Oy	3733
Tiera Oy	4076
Kuntarahoitus Oyj	2750
Osuuskunta Metsäliitto osuus	1
- Osuuskunta Metsäliiton lisäosuudet	
Rantasalmen Terveys- ja lomakylä Oy	40
Sansia Oy	1
Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy	67
Savonlinnan Seudun Matkailu Oy	1
Suur-Savon Sähkö Oy	3083

1.6.2. KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS

Kunnanvaltuuston hyväksymä Rantasalmen kunnan konserniohje on tullut voimaan 1.1.2020. Vuoden lopulla kunnanvaltuusto hyväksyi päivitetyn 1.1.2024 konserniohjeen (kunnanvaltuusto 13.11.2023 § 89). Konserniohjeessa on määritelty työnjako ja toimivalta konserniohjauksessa. Kunnanvaltuusto päättää omistajapolitiikasta ja määrittelee omistajapolitiikan merkittävät linjaukset joko erillisillä päätöksillä tai strategian ja talousarvion yhteydessä. Valtuusto myös valitsee kunnan edustajat kuntayhtymien ylimpiin päätöksentekoelementteihin.

Kunnanhallitus ohjaa kuntakonsernin toimintaa ja valitsee edustajat konsernin tytäri- ja osakkuusyhteisöjen hallintoelimiin, ellei erikseen toisin ole määrätty. Tarvittaessa kunnanhallitus antaa ohjeita kunnan edustajille kunnan kannan ottamisessa käsiteltäviin asioihin eri yhteisöjen hallintoelimissä sekä seuraa konserniyhteisöjen toimintaa ja antaa tarvittaessa ehdotuksia havaittujen puutteiden korjaamistoimenpiteiksi.

1.6.3. OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT

Kiinteistö Oy Rantasalmen Teollisuustilat saivat aseman seudulla yhtiötä merkittävästi rasittaneet pima-työt päätökseen ja myi pois kohteensa: Aseman alueen toimistorakennus sekä Konela-tilan Susimäen teollisuusalueelta. Teollisuustilat teki merkittävän kertalyhennyksen kunnalta saatuun lainaan. Kiinteistö Oy Järviluonnonkeskus on ollut kevästä alkaen ilman lämpöä sekä sen kiinteistä sisäosista ja irtaimistosta järjestettiin huutokauppa syksyllä 2024 ja jäljelle jääneiden tavaroiden osalta järjestettiin avoin tilaisuus hakea tavaraa. Kiinteistö Oy Rantasalmen Vuokratalot on jatkanut uudiskohteen rakentamisen selvittämistä, mutta vielä asiaan ei ole löydetty ratkaisua. Kiinteistö Oy Rantasalmen Aseman Liiketalo asetettiin myyntiin ja sen kiinteistöstä saatiin määräajassa kelpoinen tarjous, jonka myös kunnanhallitus hyväksyi 09.12.2024 § 369 (kaupan toteutuminen vuoden 2025 puolella).

Kuntakonsernin vuoden 2024 tilinpäätös on noin 562 000 € ylijäämäinen. Kun huomioidaan edellisten tilikausien alijäämä, niin kumulatiivinen ylijäämä tilinpäätösvuoden jälkeen on noin 1 129 000 euroa. Kertynyttä ylijäämää on siten konsernitalinpäätöksessä 348 €/asukas.

1.6.4

ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Konserniyhtiöiden strategiat tulee vastata tulevaa kehitystä ja voimassa olevaa konserniohjetta. Toiminnan ja talouden kehittäminen on keskeisessä roolissa ottaen huomioon kuntastrategian 2022–2025. Vuoden 2025 aikana tehdään uusi alkavan valtuustokauden strategia.

Kiinteistöyhtiöiden omaisuutta markkinoidaan ja kehitetään aktiivisesti. Toimitiloja ja asuntoja kehitetään kuntakonsernin tyttärille laadittavien omien kiinteistöohjelmien mukaisesti. Kiinteistöjen kehittäminen voi olla myymistä, saneerausta tai purkamista sekä myös omistajajärjestelyjä. Uudistuotanto asuntorakentamisessa olisi ensisijaisen tärkeää saada käyntiin. Korjausvelan vähentämiseksi ja välttämättömien korjausten toteuttamiseksi yhtiöt ja kunta tulee tarvitsemaan ulkopuolista rahoitusta. Rahoitus pyritään järjestelemään lainamenettelyin ja myymällä omaisuutta.

Sote-kiinteistöjen osalta tulee tehdä suunnitelma niiden yhtiöittämiseen ja hyvinvointialueen tilatarpeiden mahdollisiin muutoksiin asetuksen päätyttyä 1.1.2026 lähtien. Tämä edellyttää kunnan sote-käytössä olevien kiinteistöjen yhtiöittämistä vuoden 2025 aikana. Konserniyhtiöiden omistusjärjestelyjä tulee selvittää sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen yhteydessä. Tähän vaikuttaa myös hyvinvointialueen kaavailema uusi Rantasalmen paloasema.

Konserniohjauksen ja omistajastrategian näkökulmasta on tärkeää määritellä konsernin ja muut omistamisen omistajapoliittiset linjaukset sekä määritellä aikaisempaa ohjaavammat tavoitteet ja mittarit konserniyhtiöille. Seuraavina vuosina korostuu kunnan osakkuusyhtiöiden ohjaus ja näiden yhtiöiden vaikutus kunnan toimintaan ja taloudelliseen tilanteeseen.

1.6.4.

SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että

- kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista,
- päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa,
- lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä
- omaisuus ja voimavarat turvataan.

Tytäryhteisö raportoi kunnalle toiminnastaan ja taloudestaan vähintään tilinpäätöstä varten. Tytäryhteisöt ovat toimittaneet kunnalle konsernitilinpäätöksen laatimista varten tilinpäätösaineistonsa ja tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen toimittavat virallisen tasekirjansa.

Raportointi on ohjeen mukaan lisäksi välttämätön aina, kun yhteisön toiminnassa on olennaisia poikkeamia. Tytäryhteisön on annettava konsernijohdon pyynnöstä muitakin selvityksiä toiminnastaan ja taloudestaan.

Kunnan konserniyhteisöihin valitsemat edustajat ovat velvollisia valvomaan kunnan etua konsernin toiminnassa. Kunnanhallituksen jäsenet, jotka edustavat kuntaa eri yhteisöissä ja yhteistoimintaelimissä, raportoivat toiminnastaan kyseessä olevissa toimielimissä säännöllisesti kunnanhallitukselle hallituksen kokousten yhteydessä. Jokaisessa kunnanhallituksen kokouksessa käsitellään näitä raportointeja omana erillisenä asianaan.

Kunnan edustajan on lisäksi aina otettava selvää kunnanhallituksen kannanotosta ennen päätöksentekoa, kun päätös huomattavasti vaikuttaa kunnan taloudelliseen vastuuseen. Konserniohjeessa on luetteloitu tapaukset, joissa ainakin kannanotto on hankittava.

1.6.5. KONSERNITILINPÄÄTÖS JA TUNNUSLUVUT

Konsernituloslaskelma 1.000 €	2020	2021	2022	2023	2024
Toimintatuotot	24.084	24.242	23.025	4.977	4.664
Toimintakulut	-46.305	-48.044	-47.068	-14.427	-14.063
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	46	46	-1	44	27
Toimintakate	-22.175	-23.756	-24.044	-9.406	-9.371
Verotulot	12.108	13.121	13.331	7.902	7.892
Valtionosuudet	13.133	12.351	12.920	3.122	3.124
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	14	3	0,6	21	13
Muut rahoitustuotot	371	349	398	321	548
Korkokulut	-111	-99	-117	-86	-147
Muut rahoituskulut	-6	-7	-10	-13	-35
Rahoitustuotot ja -kulut	268	246	271	243	378
Vuosikate	3.335	1.962	2.478	1.861	2.023
Poistot ja arvonalentamiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1.576	-1.574	-1.547	-1.374	-1.439
Arvonalentumiset	-565	-2	0	-35	-25
Poistot ja arvonalentumiset	-2.141	-1.576	-1.547	-1.409	-1.465
Tilikauden tulos	1.204	387	931	452	558
Tilikauden verot					-1
Laskennalliset verot	-1	7	5	7	
Vähemmistöosuudet			2	6	6
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1.203	394	938	465	563

Tuloslaskelman tunnusluvut	2020	2021	2022	2023	2024
Toimintatuotot/toimintakulut, %	52,0	50,5	48,9	34,5	33,2
Vuosikate/poistot, %	155,7	124,5	160,2	132,1	138,1
Vuosikate, euroa/asukas	992	590	749	564	623
Asukasmäärä (tilivuoden lopussa)	3 363	3 329	3 309	3 297	3 245

Konsernin rahoituslaskelma 1.000 €	2020	2021	2022	2023	2024
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3.335	1.963	2.478	1.861	2.023
Satunnaiset erät	10				
Tilikauden verot					-1
Tulorahoituksen korjauserät	-749	-52	-596	-534	40
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1.790	-1.989	-2.111	-2.408	-1.937
Rahoitusosuudet investointeihin	172	1	2	64	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1.153	65	649	249	440
Toiminnan ja investointien rahavirta	2.131	-13	422	-767	565
Rahoituksen rahavirta					
Antolainasaamisten lisäykset	-11	0	-27	-5	-3
Antolainasaamisten vähennykset	198	0		-1	
Antolainauksen muutokset	187	0	-27	-3	-3
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	811	1.183	222	999	2.200
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1.419	-1.365	-92	-1.048	-1.064
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1.041	-1.076	-377	1.000	-1.008
Lainakannan muutokset	-1.649	-1.258	-247	951	128
Oman pääoman muutokset	-73				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomamuutos	11	-61	-4	9	-3
Vaihto-omaisuuden muutos	-46	19	2		
Saamisten muutos	-295	72	-462	337	-54
Korottomien velkojen muutos	552	-733	695	-500	-544
Muut maksuvalmiuden muutokset	220	-703	232	-154	-601
Rahoituksen rahavirta	-1.314	-1.961	-42	794	-476
Rahavarat	3.928	1.954	2.334	2.093	2.182
Rahavarat 1.1.	3.111	3.928	1.954	2.067	2.093
Rahavarojen muutos	816	-1.974	380	26	89

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2020	2021	2022	2023	2024
Investoinnit					
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, 1000 €	4.952	3.473	4.399	4.315	2.338
Investointien tulorahoitus, %	206,0	98,7	117,5	79,4	104,4
Lainanhoito					
Lainanhoitokate	2,37	1,60	2,04	1,7	1,8
Maksuvalmius					
Kassan riittävyys, pv	29	14	17	42,5	46,2
Asukasmäärä (tilivuoden lopussa)	3 363	3 329	3 309	3297	3 245

Rantasalmen kunnan konsernitase 31.12.

	2023 1.000 €	2024 1.000 €
Tase		
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2	2
Ennakkomaksut		
Muut pitkävaikutteiset menot	28	21
Aineettomat hyödykkeet	30	23
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4.189	4.120
Rakennukset	13.862	14.012
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2.103	2.229
Koneet ja kalusto	312	311
Muut aineelliset hyödykkeet	43	33
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	999	775
Aineelliset hyödykkeet	21.507	21.480
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisö osuudet	810	617
Muut osakkeet ja osuudet	8.189	8.192
Muut saamiset	200	204
Sijoitukset	9.199	9.013
Pysyvät vastaavat	30.736	30.516
Toimeksiantojen varat	1.449	1.480
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	7	7
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	3	0
Lyhytaikaiset saamiset	767	824
Saamiset	771	824
Rahoitusarvopaperit	349	390
Rahat ja pankkisaamiset	1.744	1.793
Vaihtuvat vastaavat	2.871	3.014
Vastaavaa	35.055	35.010

	2023 1.000 €	2024 1.000 €
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Peruspääoma	12.790	12.790
Arvonkorotusrahoitus	8.161	8.160
Muut omat rahastot	2.029	2.029
Edellisten tilik. yli-/alijäämä	315	567
Tilikauden yli-/alijäämä	465	563
Oma pääoma	23.760	24.108
Vähemmistöosuudet	90	84
Pakolliset varaukset		
Toimeksiantojen pääomat	1.446	1.475
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	5.121	6.258
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	120	130
Pitkäaikainen vieraspääoma	5.241	6.388
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1.933	924
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	2.585	2.031
Lyhytaikainen vieraspääoma	4.518	2.955
Vieras pääoma	9.759	9.343
Vastattavaa	35.055	35.010

Konsernitaseen tunnusluvut	2020	2021	2022	2023	2024
Omavaraisuusaste-%	57,7	61,1	61,3	68,1	69,1
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	32,8	28,5	29,6	60,9	59,5
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	-520	-111	826	780	1 129
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	-155	-33	+250	+237	+348
Lainakanta, 1000 €	10.761	9.503	9.256	7.054	7. 182
Lainat, €/asukas	3.200	2.855	2.797	2.118	2.213
Lainat ja vuokravastuut, 1000 €	11.518	10.251	12.138	9.559	9.388
Lainat ja vuokravastuut, €/as	3.425	3.079	3.668	2.871	2.893
Konsernin lainasaamiset 31.12.	0	0	0	0	0
Kunnan asukasmäärä (tilivuoden lopussa)	3 363	3 329	3 309	3 297	3 245

1.7. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASA-PAINOTTAMISTOIMENPITEET

Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 115 §:n mukaan kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Rantasalmen kunnan tilikauden tulos vuodelta 2024 on vesi- ja viemärilaitos mukaan lukien **-268 989 € alijäämäinen**.

Rantasalmen kunnanhallitus esittää, että tilikauden 2024 alijäämä, -268 989 € kirjataan tilinpäätöksessä tilikauden yli- ja alijäämätilille oman pääoman vähennykseksi.

Poistot ja arvonalentumiset

Ylimääräisiä poistoja ja/tai arvonalentumisia ei tehty kunnan omistamista rakennuksista tilinpäätösvuonna. Arvonalentumisia kirjattiin kunnan tytäryhtiöistä:

Tytäryhtiö	Arvonalennus	Jäänyt arvo
Kiinteistö Oy Rantasalmen Eläinlääkäritalo	5.000,00 €	25.000,00 €
Kiinteistö Oy Rantasalmen Teollisuustilat	816.474,00 €	1.200.000,00 €
Kiinteistö Oy Rantasalmen Vuokratalot	86.746,27 €	700.000,00 €
As Oy Porala	5.182,55 €	15.000,00 €
Kiinteistö Oy Järviluonnonkeskus	5.000,00 €	10.000,00 €
Yhteensä	918.402,82 €	1.950.000,00 €

Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 115 §:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Taseessa on tilikausien ali- ja ylijäämää seuraavasti (ulkoinen):

	Kunta	Vesi- ja viemärilaitos	Kunta ja vesi- ja viemärilaitos yhteensä
Edell. tilikaudet	+ 3 104 436	+ 305 730	+ 3 410 166
Tilikausi 2024	- 186 376	- 82 613	- 268 989
Yhteensä	2 918 060	223 117	3 141 177

Tilinpäätöksen 2024 lopputulos osoittaa, että Rantasalmen kunnan taseessa on tilinpäätösvuoden jälkeen **3 141 177,12 €** ylijäämää.

Tulevien vuosien tuloksen säilyttäminen talousarvion mukaisena edellyttää kaikilta kunnan toimialoilta suunnitelmallista ja kustannustehokasta toimintaa, tarkkaa taloudenpitoa, tehokasta seurantaan sekä tiukkaa pysymistä laaditun talousarvion rajoissa. Kunnan palvelutasoa ja palveluverkostoa on välttämätöntä tarkastella kriittisesti ja ennakoiden tulevia vuosia. Vapaaehtoisia palveluita ja lakisääteisten palvelujen laajenuksia pitää tarkastella kriittisesti.

2. TOTEUTUMISVERTAILUT

Sitovuustasot
Käyttötalouden toteutuminen
Investointiosan toteutuminen

SITOVUUSTASOT 2024

Osasto	<i>Sitovuustaso kertaaisella.</i>
	VAALITOIMINTA
110	Vaalit
	TARKASTUSTOIMINTA
120	Tilien ja hallinnon tarkastus
130	HALLINNON TOIMIALA
1301	Kunnanvaltuusto ja -hallitus
1302	Yleishallinto
1303	Joukkoliikennetoiminta
1304	Elinvoima
1305	Työelämänpalvelut
1306	Hankkeet
1307	Ympäristöterveydenhuolto
1308	Maaseututoimi
1309	Maa- ja metsätilat
300	HYVINVOININ JA SIVISTYKSEN TOIMIALA
30011	Sivistys- ja nuorisotoimen hallinto
30012	Hyvinvoinnin hallinto
3002	Sivistys ja nuoriso
30021	Varhaiskasvatus
30022	Perusopetus
30023	Lukio-opetus
30024	Muu toinen aste/ muu koulutus
30025	Kirjastotoimi
30026	Kansalaisopisto
30027	Nuorten palvelut
3003	Hyvinvointi
	<i>(Samalla hyvinvoinnin sitovuustasolla ovat 30031, 30032, 30033, 30034, 350035)</i>
30031	Kylä- ja yhteistoiminnan avustukset
30032	Digituki
30033	Maahanmuutto
30034	Vanhus- ja vammaisneuvosto
30035	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
30036	Liikuntatoimi
30037	Kulttuuritoimi
400	TEKNISEN JA YMPÄRISTÖN TOIMIALA
4001	Ympäristövalvonta
4002	Rakennusvalvonta
4003	Yksityistieavustukset
4004	Kiinteistöt
4005	Tekniset palvelut
100	VESI- JA VIEMÄRILAITOS

KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

110 VAALITOIMINTA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Keskusvaalilautakunta hoitaa valtiollisten ja kunnallisten vaalien järjestelyt (ennakkoäänestys, kotiäänestys, vaalipäivän äänestys) kunnassa. Presidentinvaalit 28.1.2024 ja mahdollinen toinen kierros 11.2.2024 sekä europarlamenttivaalit 9.6.2023.

Vastuuhenkilö: Keskusvaalilautakunnan sihteeri

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku/mittari	Kuntavaalit 2021	Aluevaalit 2022	Eduskunta-vaalit 2023	Presidentinvaalit 2024	EU-vaalit 2024
Äänioikeutetut	2 884	2 862	2 746	2 708	2 696
Äänestäjät	1 548	1 386	1 806	1923/1.vaali 1748 /2.vaali	979
Äänestysprosentti	53,7	48,4	65,8	71/1.vaali 64,5/2.vaali	36,3

Taloudellinen toteuma

Määräraha- ja tulotaulukko (ulkoinen ja sisäinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		6 590,40	19 468,80	18 000,00	0,00	18 000,00	108,16%
	Myyntituotot	6 590,40	19 468,80	18 000,00	0,00	18 000,00	108,16%
TOIMINTAKULUT		-8 487,58	-18 377,24	-17 690,44	0,00	-17 690,44	103,88%
	Henkilöstökulut	-5 271,54	-15 524,94	-13 687,90	0,00	-13 687,90	113,42%
	Palvelujen ostot	-2 708,96	-2 559,47	-3 702,54	0,00	-3 702,54	69,13%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-477,08	-292,83	-300,00	0,00	-300,00	97,61%
	Muut toimintakulut	-30,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-
TOIMINTAKATE		-1 897,18	1 091,56	309,56	0,00	309,56	352,62%
VUOSIKATE		-1 897,18	1 091,56	309,56	0,00	309,56	352,62%
TILIKAUDEN TULOS		-1 897,18	1 091,56	309,56	0,00	309,56	352,62%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-1 897,18	1 091,56	309,56	0,00	309,56	352,62%

120 TARKASTUSTOIMINTA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Kunnan tilintarkastusyhteisönä toimii tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy. Nykyinen sopimus on voimassa 31.12.2024 saakka.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu sidonnaisuusilmoitusten valvonta. Lautakunnan tehtävänä on valvoa ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Sidonnaisuusrekisteri on myös julkaistava kunnan yleisessä tietoverkossa.

Tarkastuslautakunnan sihteeritehtävät tuotetaan kunnan omana työnä.

Vastuuhenkilö: Tarkastuslautakunta

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
1. Riittävä talouden ja asetettujen tavoitteiden kehityksen seuranta arvioinnin toteuttamiseksi.		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Toteutuneet	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
2. Vuosittaisen tilintarkastus- ja arviointisuunnitelman toteuttaminen.		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Toteutuneet.	

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku/mittari	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Tarkastuspäivät	17	15	15	14
Tilintarkastajat	1	1	1	1
Kokoukset	8	9	10	10

Taloudellinen toteuma

Määräraha- ja tulotaulukko (ulkoiset ja sisäiset):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		0,00	620,03	0,00	0,00	0,00	-
	Muut toimintatuotot	0,00	620,03	0,00	0,00	0,00	-
TOIMINTAKULUT		-19 949,61	-22 895,45	-18 191,26	0,00	-18 191,26	125,86%
	Henkilöstökulut	-3 321,87	-8 134,46	-5 758,26	0,00	-5 758,26	141,27%
	Palvelujen ostot	-16 529,42	-14 611,69	-12 323,00	0,00	-12 323,00	118,57%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-98,32	-149,30	-110,00	0,00	-110,00	135,73%
TOIMINTAKATE		-19 949,61	-22 275,42	-18 191,26	0,00	-18 191,26	122,45%
VUOSIKATE		-19 949,61	-22 275,42	-18 191,26	0,00	-18 191,26	122,45%
TILIKAUDEN TULOS		-19 949,61	-22 275,42	-18 191,26	0,00	-18 191,26	122,45%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-19 949,61	-22 275,42	-18 191,26	0,00	-18 191,26	122,45%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
Ylitykset:	Viranhaltijoiden kokouspalkkiot; tarkastuslautakunnan sihteerin ja tarkastuslautakunnan kokouksissa olevat viranhaltijat Muut asiantuntijapalvelut; Vuoden 2023 tilinpäätöksen valmistuminen vaati enemmän tilintarkastuspäiviä.

130 HALLINNON TOIMIALA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Tulosalue sisältää kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja kunnanhallituksen jaoston. Kunnanhallituksen alainen jaosto on henkilöstöjaosto lisäksi kunnanhallitus asettaa vanhus- ja vammaisneuvoston. Kunnan johdon tehtävänä on saada kunnan luottamushenkilöorganisaatio ja koko yhteisö toimimaan siten, että Rantasalmen kunnan strategia ja päämäärät sekä asetetut tavoitteet toteutuvat.

Määrärahavaraus sisältää mm. kokouspalkkiot, luottamushenkilöiden ICT laitteet, kunnanjohtajan kulut, koulutukset, kunnanhallituksen avustukset, sisäiset kulut (osuus mm. hallintopalveluista, koustitilat).

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja, hallintojohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
1. Kuntastrategian jalkauttaminen kuntaorganisaatiossa ja tavoitteisiin sitouttaminen		
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Valtuusto vahvisti kunnalle arvot liitettäväksi kuntastrategiaan. Kestävän talouden ja talouden turvaamisen ohjelman aloittaminen.	Ulkoiset palvelutuottajat ja niiden palvelutason heilahtelu näkyy helposti. Kunnan sisäinen resursointi on niukkaa. Kunnan brändityön ja kuntastrategian sekoittuminen toisiinsa.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
2. 1.1.2024 organisaation vakiinnuttaminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Uuden organisaation toiminnan tukeminen päivittäisessä työssä sekä hallintosääntömuutokset 1.4.2024 sekä tehtäväkuvien rakentamista. Työyhteisöpäivä 30.4.2024. Markkinointi- ja viestintäkoordinaattorin työpanoksen tarpeen tunnistaminen ja rekrytointi. Uuden organisaation toiminnan tukeminen päivittäisessä työssä sekä tehtäväkuvien rakentamista. Esihenkilökoulutus 15.8.2024 sekä työyhteisön koulutus ja työyhteisöpäivä 30.8.2024 tukemaan organisaation muutosta.	Kuntalaskenta Oy:n ongelmat tuottaa taloushallinnon palvelua ovat aiheuttivat lisätyötä kunnan henkilöstölle sekä epävarmuutta talouden seurantaan.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
2. Kunnan varautumisen ja turvallisuuden kehittäminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Aloitettu kunnan valmiussuunnittelun kokonaisvaltainen päivitystyö. ICT-ympäristön vanhentuneiden laitteiden korvaus. Tietoliikenneyhteyksien kehittäminen ja varavaimakoneiden hankintavalmisteluja. Keskeisten kumppaneiden kanssa varautumissuunnittelun syventäminen. Pelastusopiston järjestämä häiriötilannehallinnan koulutus valmiusjohtoryhmälle. Osallistuminen SAVO24-harjoitukseen. Johtokeskuksena toimivan väestösuojan uudelleen järjestelyä sekä välineistön inventointia.	Havaitut puutteet aiemmissa ratkaisuihin ja kiinteistöissä. Varavaimakoneiden hankinnan eteneminen. Valmiussuunnitteluun tulee panostaa vastaisuudessa aiempaa enemmän.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
3. Riskienhallinnan kehittäminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	GranitePartnersin sovellukseen riskientunnistamisen ja tietoturvapoikkeaman ilmoitusominaisuuksien rakentaminen. Riskienhallinnan osalta riskien havainnoinnin koulutus koko henkilöstölle.	Riskien hallinnan kulttuurin kasvattaminen vaatii pitkäjänteistä työtä. Riskienhallinnan esillä pitoa ja pitkäjänteistä työtä kulttuurin kasvattamiseen vaaditaan

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
4. Ohjelman laatiminen kuntatalouden muutoksiin vastaamiseen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Kestävän talouden ja palveluiden turvaamisen ohjelman laatimista sekä kehityskohtien tunnistaminen	Kuntalaskenta Oy:n ongelmat tuottaa päivittäistä kirjanpitoa ja talousraportointia sekä tilinpäätöstä ovat aiheuttaneet lisätyötä kunnan henkilöstölle sekä epävarmuutta talouden seurantaan.

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Avustuksen saaja	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Vesihuoltoavustus					20 000	0
RaJuPuSu Monitoimihalli Oy, - kiinteistöveroä vastaava avustus - avustus (kv. 10.5.2021 § 14)	3 889	3 878 40 000	3 695	4 445	19 500	19 536
Rantasalmen yrittäjät, avustus Kunnallisjohdon seminaariin osallistumiseen				484	-	-
Maatalouslomituksen kuntatuki	6 741	4 887	16 860	9 025	10 000	4 633
Kylätoimikuntien avustukset	3 950	1 650	6 000	4 500	(Siirtynyt hyvinvoinnin kylä- ja yhteistoiminnan avustuksiin)	
Osallistava budjetoinnin/”kuntalaisideat” erittelemätön varaus	6 311	5 964	40 60	7 000	7 000	0
Avustus infra hankkeisiin		19 576	5 126	35 000	-	-
Palveluseteli/Aikuisten harastaminen/Kh 23.5.2022 § 130				7656	8 000	8 936
Varaus erinäisiin hankkeisiin; mm. kiinteistöstrategiaan, kunnan brändityöhön, elinvoimahankkeisiin					45 000	10 000
Linnonniementien asfaltointi		36 716			-	-
Avustus Rantasalmen Silva	200 000				-	-
Avustus Kiinteistö Oy Rantasalmen Teollisuustilat				200 000	-	-
Yhteensä	220 891	112 672	35 741	261 110	109 500	19 536
Lisätietoja ja huomioita						
Tilikaudella on oikaistu vuonna 2012 tehty RaJuPuSu-Monitoimihalli Oy:n SVOP-sijoitus (25 000 euroa), mikä muuttaa kunnanhallituksen avustusten tilin kirjanpidon debet-saldoa.						

Taloudellinen toteuma

Määräraha- ja tulotaulukko (ulkoinen ja sisäinen):

	TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT	7 598,28	4 403,22	200,00	0,00	200,00	2201,61%
Myyntituotot	450,00	507,12	0,00	0,00	0,00	-
Tuet ja avustukset	209,61	235,39	200,00	0,00	200,00	117,70%
Muut toimintatuotot	6 938,67	3 660,71	0,00	0,00	0,00	-
TOIMINTAKULUT	-644 380,91	-354 482,21	-465 067,23	35 361,00	-429 706,23	82,49%
Henkilöstökulut	-181 556,48	-162 178,33	-172 126,97	0,00	-172 126,97	94,22%
Palvelujen ostot	-115 193,16	-86 140,46	-120 481,18	39 361,00	-81 120,18	106,19%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 878,26	-15 259,19	-8 900,00	-4 000,00	-12 900,00	118,29%
Avustukset	-261 540,03	-22 946,05	-109 500,00	0,00	-109 500,00	20,96%
Muut toimintakulut	-78 212,98	-67 958,18	-54 059,08	0,00	-54 059,08	125,71%
TOIMINTAKATE	-636 782,63	-350 078,99	-464 867,23	35 361,00	-429 506,23	81,51%
VUOSIKATE	-636 782,63	-350 078,99	-464 867,23	35 361,00	-429 506,23	81,51%
Poistot ja arvonalentumiset	-21 249,63	-903 220,27	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN TULOS	-658 032,26	-1 253 299,26	-464 867,23	35 361,00	-429 506,23	291,80%
Luontoisetumenot, ei alv	-208,04	-204,00	0,00	0,00	0,00	-
Luontoisetutulot	208,04	204,00	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-658 032,26	-1 253 299,26	-464 867,23	35 361,00	-429 506,23	291,80%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Toteuma vastaa kohtuullisesti talousarviota. Yksikköjen välillä on vaihtelua.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	<i>KVALT 22.04.2024 § 20/hallinnon toimialalle myönnetään 42.000 € lisämääräraha vuodelle 2024.</i>
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	<i>Yksi toimistoavustaja tekemään nettisivupäivityksiä. Lisäksi lisätalousarvion mukaiset hankinnat mm. tietojärjestelmiin, tiedonhallinnan kehittämiseen.</i>
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	<i>Uusia toimintoja tullut ja vanhoja poistunut, joten vuodet eivät ole kokonaisuudessaan vertailtavissa</i>

1302 YLEISHALLINTO

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Yleishallinnon tulosalue sisältää kunnallisverotuksen (kunnan osuus verotuskustannuksista), työhyvinvointitoiminnan, konsernihallinnon, keskitetyt hallintopalvelut sekä ammattiyhdistys- ja työsuojelutoiminnan. Hallintopalvelujen keskeisenä toimintana on toiminnanohjaus Dynasty-ympäristössä (asiakirja-, kokous ja viranhaltijahallinto). Palkanlaskentapalvelut ja taloushallinnon palvelut hankitaan Kuntalaskenta Oy:ltä. ICT-perustietotekniikan ja siihen liittyvän lähituen tuottaa IT-palvelutalo Frendy Oy.

Yleishallinnon henkilöstö muodostuu hallintojohtaja, hallintosihteeristä sekä toimistosihteereistä. Palvelua tuotetaan keskusvaalilautakunnalle, kunnanvaltuustolle, kunnanhallitukselle, toimialalle itselleen, hyvinvointi- ja sivistyslautakunnalle, tekniselle ja ympäristölautakunnalle, tarkastuslautakunnalle ja jaostoille, vesi- ja viemärlaitokselle, yhteispalvelupisteeseen (kirjasto) sekä kansalaisopistoon.

Yleishallintoon sisältyvät myös konsernihallinnon palvelut. Konserniin kuuluvat mm. Kiinteistö Oy Rantasalmen Vuokratalot, Kiinteistö Oy Rantasalmen Teollisuustilat, Kiinteistö Oy Järviluonnonkeskus.

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja, kunnanjohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Sähköiseen arkistointiin valmistautuminen (1.1.2025)		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Dynasty-järjestelmän toiminnallinen kehittäminen konsultointityö Tiketö Oy:n kanssa tiedonohjauksen kehittämisessä.	Sähköisen arkistoinnin käyttöönotto venyy vuodelle 2025.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kunnan ICT-ympäristön kehittäminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Kunnan hallinnon siirtyminen MS Entra-ympäristöön ja tietoliikenneyhteyksien vaihtuminen BLC:lle sekä JJR-seutu-ympäristöstä tekninen irtaantuminen. ICT-palvelukumppani muuttanut tietoturvan ja laitehallinnan ratkaisua yhdenmukaisemmaksi M365-ympäristöön. Digitiekartan hyväksyminen laajempaakin digitalisaation edistämiseen. Uuden tietojen turvaamisen keskittävän ratkaisun käyttöönotto ja vanhentuneiden tietoliikennelaitteiden vaihto. Tietoturvakoulutus koko henkilöstölle. Juvan kunnan kanssa käynnistetty ICT-yhteistyön valmistelu ja neuvottelut ICT-palvelukumppanin roolin ja kustannusten skaalaamisesta alaspäin.	Ympäristö on ollut laajalti muuttunut aikojen saatossa eikä ympäristöä ole dokumentoitu. Nykyinen ICT-kumppanin sopimus ei ole kunnalle paras mahdollinen ja on aiheuttanut ylimääräisiä kuluja, joista on pyritty aktiivisesti eroon toiminnan muutoksilla. Vanhojen toimintamallien jääminen päälle.

	Hankintakanavien valmistelu yhteiskilpailutuksen puitteissa toimittajien kanssa.	
--	--	--

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Konserniyhtiöiden tukeminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Teollisuustiloille maksettiin 200.000 € avustus joulukuisen 2023 päätöksen mukaisesti vuoden 2024 puolella. Omistajaohjausta yhtiöille tilipäättösvuoden aikana.	Yhtiöiden kunnossapitovelka ja aiemmin kertynyt heikko talusasema vaikeuttavat toimintaa merkittävästi.

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA2024	TP2024
Asiointipisteen asiakaspalvelutapahtumat	705	678	652	615	650	587

Taloudellinen toteuma

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		286 056,87	234 537,59	307 740,00	-49 438,57	258 301,43	90,80%
	Myyntituotot	282 142,24	223 900,77	304 840,00	-49 438,57	255 401,43	87,67%
	Tuet ja avustukset	3 999,64	10 286,32	2 400,00	0,00	2 400,00	428,60%
	Muut toimintatuoto	-85,01	350,50	500,00	0,00	500,00	70,10%
TOIMINTAKULUT		-780 665,80	-745 121,26	-774 445,77	-24 000,00	-798 445,77	93,32%
	Henkilöstökulut	-279 734,29	-308 199,88	-305 672,49	0,00	-305 672,49	100,83%
	Palvelujen ostot	-443 201,41	-388 362,22	-417 012,00	-24 000,00	-441 012,00	88,06%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 177,78	-2 292,78	-4 470,00	0,00	-4 470,00	51,29%
	Muut toimintakulut	-56 552,32	-46 266,38	-47 291,28	0,00	-47 291,28	97,83%
TOIMINTAKATE		-494 608,93	-510 583,67	-466 705,77	-73 438,57	-540 144,34	94,53%
VUOSIKATE		-494 608,93	-510 583,67	-466 705,77	-73 438,57	-540 144,34	94,53%
TILIKAUDEN TULOS		-494 608,93	-510 583,67	-466 705,77	-73 438,57	-540 144,34	94,53%
	Luontoisetumenot, ei alv	-12,79	0,00	0,00	0,00	0,00	-
	Luontoisetutulot	12,79	0,00	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-494 608,93	-510 583,67	-466 705,77	-73 438,57	-540 144,34	94,53%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Toteumataulukkoon ja kirjanpitoon ei ole kirjattu päätettyä lisätalousarviota, mikä näkyy toteumissa. Yleishallinnon palvelun ostoiksi on tullut lisäkuluja tietoliikenneoperaattorin vaihdosta sekä mm. vakuutusmaksuja kuluvalle vuodelle.</i> <i>Vuodelle 2024 henkilöstökulujen jakautumisen ylitys johtuu organisaatiomuutoksen kirjauksiin liittyvistä muutoksista sekä yhden toimistoavustajan (palkkatuki) osan palkan ylityksestä. Vuoden 2024 osalta konserniyhtiöille myytävä toimistosuhteipalvelu on laskutettu alkuvuodesta takautuvasti kesäkuussa, jolloin nämä eivät näy tulona.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	<i>KVALT 22.04.2024 § 20/hallinnon toimialalle myönnetään 42.000 € lisämääräraha vuodelle 2024: Tiedonhallinnan kehittämiseen, tietojärjestelmähankintoihin, osaamisen kehittämiseen ja neuvotteluhuoneisiin.</i>
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	<i>Syksyllä taloushallinnon uudelleen järjestelyt tulevat vaatimaan ennakoimattomasti lisärahaa nyt toteutuneiden ja tunnistettujen lisätalousarvioiden lisäksi.</i>
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	<i>ICT-palvelujen järjestelyjen vuoksi tilitasoisesti ei ole vertailukelpoista eikä myöskään sisäisen jaon perusteella ole vertailtavissa.</i>

1303 JOUKKOLIIKENNETOIMINTA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Kunnan henkilökuljetusten kilpailutus, kehittäminen ja organisointi. Seudullisen joukkoliikenteen kehittäminen ja koordinointi kunnan näkökulmasta.

Vastuuhenkilö: Hallintosihteeri, toimistosihteeri

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Joukkoliikenteen käyttäminen koulukuljetuksissa mahdollisuuksien mukaan		Yrittämiseen ja työnteekoon kannustaminen
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Joukkoliikenteen käyttö koulukuljetuksissa vähentynyt kevätlukukaudesta.	ELY:n tukemien reittien riittävä asiakasmäärä

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Asiointiliikenteen palvelun ylläpitäminen		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Liikennöinti kolmella reitillä viikoittain.	Ikääntyvän väestön muutto kuntakeskukseen palveluiden äärelle.

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA2024	TP2024
Peruskoululaisten matkakortit	47	41	40	43	44	17

Taloudellinen toteuma

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTAKULUT		-21 129,44	-20 577,01	-25 176,84	0,00	-25 176,84	81,73%
	Palvelujen ostot	-21 129,44	-20 577,01	-25 176,84	0,00	-25 176,84	81,73%
TOIMINTAKATE		-21 129,44	-20 577,01	-25 176,84	0,00	-25 176,84	81,73%
VUOSIKATE		-21 129,44	-20 577,01	-25 176,84	0,00	-25 176,84	81,73%
TILIKAUDEN TULOS		-21 129,44	-20 577,01	-25 176,84	0,00	-25 176,84	81,73%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-21 129,44	-20 577,01	-25 176,84	0,00	-25 176,84	81,73%

1304 ELINVOIMA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Tulosalue sisältää elinvoiman ja elinkeinoelämän kehittämisen, elinkeinoihin liittyvän hanketoiminnan, elinvoimatoimikunnan sekä kuntamarkkinoinnin ja viestinnän.

Elinvoimapolitiikan keskeisimpiä tavoitteita ovat kunnassa sijaitsevien veturiyritysten kasvun tukeminen sekä yksityisen sektorin palvelutason turvaaminen. Yritysten nettomäärää seurataan pidemmällä ajanjaksolla (2,5–3 v) vuosittain tapahtuvan seurannan sijaan. Seuranta tapahtuu Tilastokeskuksen tietoihin perustuen ja vertailu muihin kuntiin.

Kuntamarkkinointia tehostetaan painottamalla Rantasalmelle tyypillisiä ominaispiirteitä ja erottuvuustekijöitä muista kunnista. Tällä toiminnalla pyritään lisäämään kiinnostusta Rantasalmea kohtaan. Markkinointitoimenpiteet toteutetaan pääosin ostopalveluna. Kunnan brändi uudistetaan perustetun brändityöryhmän työskentelyn kautta. Elinvoimatoimikunnan toimintaa tehostetaan parantamalla uusien kehitysideoiden viestintää.

Kuluvalla kaudella elinkeinoihin liittyvät hankkeet painottuvat matkailuun. Tämän kautta pyritään saamaan alueelle lisää ihmisiä, jotka käyttävät yksityisen sektorin palveluita.

Vastuuhenkilö: Yrityskoordinaattori

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Elinvoimaohjelma 2023–2025		Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Elinvoimaohjelmassa 2023–2025 mainittuja Rantasalmen vahvuuksia elinvoiman kasvattamiseksi ei ole pystytty täysimääräisesti hyödyntämään (mm. Alihankintamahdollisuudet, vihreä rakenneuudistus, demografinen kehitys). Parhaimmat tulokset elinvoimaohjelman toteuttamisessa ovat tulleet kunnan profiilin ja näkyvyyden vahvistamisessa, tätä työtä tukemaan on aloitettu kunnan uuden brändin rakentaminen	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kunnan uusi brändi, kunnan elinvoiman edellytysten parantaminen		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Vuorovaikutuksen lisääminen (eri väestöryhmien kuulemistilaisuudet ja Forms-kyselyt) kuntalaisten kanssa kunnan arvojen muodostamiseksi Kunnan arvot määritetty uuden brändin perustaksi: Luonnollisesti kestävä, onnellisesti yhteisöllinen, idyllisesti elinvoimainen	

	Kuntamarkkinoinnin ja -viestinnän tehostamiseksi rekrytoitiin uusi markkinointi- ja viestintäkoordinaattori Brändin mission ja vision määrittelemiseksi järjestettiin kuntalaistilaisuus, kutsuttuna myös eri järjestöt Syyskuussa Elinvoimatoimikunta järjesti teemaillan yrittäjille, jossa kerättiin ehdotuksia Rantasalmen elinvoiman kehittämiseksi. Elinvoimatoimikunta teki yhteenvedon saaduista ehdotuksista. Yhteenvetoa käsiteltiin myös yrittäjien aamukahveilla marraskuussa Yritysten kasvutavoitteiden, investointi-, alihankintatarpeiden tai tuotantokapasiteetin vajaakäytön sekä työvoimakysymysten kartoitus aloitettu kunnanjohtajan ja yrityskoordinaattorin toimesta. Yrityskäynnit käynnistyneet Rantasalmen veturiyrityksistä laajentuen myöhemmin maataloihin ja mikroyrityksiin.	
--	---	--

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Matkailun kehittäminen hankkeiden kautta, yritysten tulevaisuusnäkökymien kartoittaminen, kunnan ja yritysten vuorovaikutuksen parantaminen		Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen, elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Yritysneuvontapalvelujen toiminta vakiintuneella tasolla painottuen alkavan yrittäjän neuvontaan ja yhteistyöhön TE –palvelujen kanssa (starttiraha) Alueellisessa yritysneuvontaverkostossa yhteistyötä ov –palveluiden, eri rahoitusmuotojen ja elinkeinoelämään liittyvien hankkeiden osalta Elinvoimatoimikunnan kokouksia pidettiin vuonna 2024 viisi kertaa ja erilaisia vapaamuotoisia kokouksia ja esityksiä yhteensä 7 kertaa. Elinvoimatoimikunnan tehtäväksi ko. toimintavuotena on muotoutunut informaation välittäminen. Syyskuussa Elinvoimatoimikunta järjesti teemaillan yrittäjille, jossa kerättiin ehdotuksia Rantasalmen elinvoiman kehittämiseksi. Elinvoimatoimikunta teki yhteenvedon saaduista ehdotuksista. Yhteenvetoa käsiteltiin myös yrittäjien aamukahveilla marraskuussa	

	Yritysten kasvutavoitteiden, investointi-, alihankintatarpeiden tai tuotantokapasiteetin vajaakäytön sekä työvoimakysymysten kartoitus aloitettu kunnanjohtajan ja yrityskoordinaattorin toimesta. Yrityskäynnit käynnistyneet Rantasalmen veturiyrityksistä laajentuen myöhemmin maataloihin ja mikroyrityksiin.	
--	---	--

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP2024
Yritysten nettomäärä (perustetut-lakkautetut)	22	23	11	7 (Q1-Q3)		
Yritysten kokonaismäärän kehitys (kaikki yritykset ml. maa-, metsä- ja kalatalous, Tilastokeskus)						2024 345
Yritysten nettomäärän kehitysseuranta (PRH, Virre - palvelu)						2024 +14
Työllisyysprosentti						
Kävijöiden määrä kunnan verkkosivustolla						

Taloudellinen toteuma

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		416,88	456,28	500,00	0,00	500,00	91,26%
	Myyntituotot	0,00	4,84	0,00	0,00	0,00	-
	Tuet ja avustukset	416,88	451,44	500,00	0,00	500,00	90,29%
TOIMINTAKULUT		-155 495,10	-175 720,30	-186 333,32	-12 385,00	-198 718,32	88,43%
	Henkilöstökulut	-87 287,58	-100 773,39	-86 875,05	-24 854,47	-111 729,52	90,19%
	Palvelujen ostot	-30 705,13	-54 201,00	-81 817,95	12 469,47	-69 348,48	78,16%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 737,81	-742,97	-1 800,00	0,00	-1 800,00	41,28%
	Muut toimintakulut	-33 764,58	-20 002,94	-15 840,32	0,00	-15 840,32	126,28%
TOIMINTAKATE		-155 078,22	-175 264,02	-185 833,32	-12 385,00	-198 218,32	88,42%
VUOSIKATE		-155 078,22	-175 264,02	-185 833,32	-12 385,00	-198 218,32	88,42%
TILIKAUDEN TULOS		-155 078,22	-175 264,02	-185 833,32	-12 385,00	-198 218,32	88,42%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-155 078,22	-175 264,02	-185 833,32	-12 385,00	-198 218,32	88,42%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	
<i>Lisätalousarviot:</i>	
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	Kuntamarkkinointia ja viestintää toteutettu ostopalvelun kautta 2023 ja 2024 alkuvuosi. 8/24 rekrytoitu uusi henkilö toteuttamaan em. tehtäviä
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	Kustannukset kasvaneet 6,12 % edellisvuoteen verrattuna. Kasvusta huolimatta ensimmäinen neljännes raamin sisällä

1305 TYÖELÄMÄPALVELUT

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Tulosalue sisältää työllisyyspalveluiden järjestämisen Rantasalmen kunnassa. Työllisyyspalveluiden ensisijaisena tavoitteena on vähentää työttömyyttä ja etsiä uusia työ- ja opiskelumahdollisuuksia.

Työllisyyspalvelut vastaa myös kunnan nuorten kesätyöllistämistä. Työllisyyspalveluiden asiakkaita ovat työttömät työnhakijat, uranvaihtoa ja opiskelua harkitsevat, koulutusopimuksella opiskelevat, oppisopimusopiskelijat, palkkatukityöntekijät, velvoitetyöllistetyt sekä työkokeilijat.

Työnantaja-asiakkaita (yritykset ja yhdistykset) palvelemme rekrytointiin liittyvissä asioissa, tuemme tarvittaessa työnantaja-asiakkaita osaavan työvoiman löytämisessä ja vahvistamme omalta osaltamme alueen elinvoimaisuutta. Kehitämme yritys yhteistyötä mm. järjestämällä yhteisiä rekrytointitapahtumia.

Työllisyyspalvelut toimivat yhteistyössä Nuorten pajan kanssa. Rantasalmella Nuorten pajan oppilaitosyhteistyö sekä pajan opinnollistaminen mahdollistaa ammatillisten opinnojen osien suorittamisen Nuorten pajalla. Työmarkkinatuen kuntaosuuteen vaikuttamiseen pyrimme edelleen hyvinvointialueen ja kunnan vahvalla keskinäisellä yhteistyöllä vuonna 2024. Rantasalmi kuuluu Etelä-Savon työllistämistä edistävään monialaiseen yhteis palveluun (TYP).

Työllisyyspalveluiden nykyisten työtehtävien lisäksi talousarviovuonna tehdään Rantasalmen kunnan osalta valmistelutyötä TE-palvelujen siirtymistä Savonlinnan seudun työllisyysalueelle 1.1.2025 alkaen. Työllisyyspalvelujen toiminta ja rooli kunnan toimintana tulee muuttumaan 1.1.2025 Te-palvelujen siirtyessä työllisyysalueelle sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä tulee vuonna 2025 nousemaan.

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Nuorten kesätyön palvelusetelihaun digitalisointi		Kestävä kuntatalous ja resurssi viisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Kesätyöpalvelusetelin hakemukset toteutettiin sähköisesti lomakepalvelulla. Nuorten kesätyöt päättyneet, työnantajille maksettu myönnetty ja haetut kesätyöseteliavustukset.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Yritysyhteistyön vahvistaminen		Yrittämiseen ja työntekoon ja kannustaminen
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Työpolut Savonlinnaan-hanke aloitti Rantasalmella, yhtenä tavoitteena antaa rekrytointiapua yrityksille myös osa-aikaistyöpaikkoihin. Asiakaskartoitusta on tehty ja tehdään laajalti pitkäaikaistyöttömien henkilökohtaisilla tapaamisilla ja haastatteluilla, jotta heille löydetään sopivaa työtä yrityksissä.	Ennakkoluulojen kitkeminen pitkäaikaistyöttömien työllistämiseksi, Sopivien työntekijöiden löytyminen.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
TE-palvelujen siirtymisen työllisyysalueelle valmistelu Rantasalmen osalta		Yrittämiseen ja työntekoon ja kannustaminen
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Savonlinnan seudun työllisyysalueen valmisteluun rantasalmelaiset ottivat aktiivisesti osaa ja pyrkivät vauhdittamaan työllisyys alueen käynnistymistä ja sen vaatimia valmisteluja.	Kunnan tarpeiden huomiointi ja toiminnan käynnistyminen vuoden 2025 alusta työllisyysalueella.

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA2024	TP2024
Nuorten kesätyöpaikat/palvelusetelit	48	52	57	46	60	39
Työmarkkinatuen kuntaosuus (euroa)	224 662	218 091	173 664	166 078	148 000	168876
Kuntoutujia Työllisyyspalvelujen työtoiminnassa (hlö/v)	26	28	22	Siirtynyt (hva)	Siirtynyt (hva)	Siirtynyt (hva)
Lisätietoja ja huomioita						
Kesätyöseteleitä haki kymmenen työnantajaa, joista yksi oli kunta (kirjasto ja varhaiskasvatus).						

Työllisyydenhoidon siirtyessä kuntiin 1.1.2025 kunnassa varauduttiin ei-lakisääteisten työllisyyden hoidon palvelujen järjestämiseen tekemällä sopimus liikkeenluovutuksesta Savonlinnan kaupungille (työllisyysalueen vastuukunta) työsuunnittelijan osalta tilinpäätösvuonna.

Taloudellinen toteuma

Määräraha-aulukko (sisäinen ja ulkoinen):

	TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTO	26 985,27	50 053,83	34 000,00	0,00	34 000,00	147,22%
Myyntituotot	837,68	9 609,56	0,00	0,00	0,00	-
Tuet ja avustukset	25 298,95	37 756,15	34 000,00	0,00	34 000,00	111,05%
Muut toimintatuotot	848,64	2 688,12	0,00	0,00	0,00	-
TOIMINTAKULUT	-303 239,76	-246 970,41	-305 729,93	2 560,38	-303 169,55	81,46%
Henkilöstökulut	-114 915,43	-57 155,91	-131 218,12	2 560,38	-128 657,74	44,42%
Palvelujen ostot	-9 754,33	-10 934,14	-10 540,41	0,00	-10 540,41	103,74%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-428,64	-15,98	-400,00	0,00	-400,00	4,00%
Avustukset	-175 798,43	-176 909,32	-162 000,00	0,00	-162 000,00	109,20%
Muut toimintakulut	-2 342,93	-1 955,06	-1 571,40	0,00	-1 571,40	124,42%
TOIMINTAKATE	-276 254,49	-196 916,58	-271 729,93	2 560,38	-269 169,55	73,16%
VUOSIKATE	-276 254,49	-196 916,58	-271 729,93	2 560,38	-269 169,55	73,16%
TILIKAUDEN TULOS	-276 254,49	-196 916,58	-271 729,93	2 560,38	-269 169,55	73,16%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-276 254,49	-196 916,58	-271 729,93	2 560,38	-269 169,55	73,16%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
Yleiset kommentit:	Työmarkkinatuen kuntaosuuden määrä on viime vuonna arvioitu melko optimistisesti.

1306 HANKKEET

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Rantasalmen kunta on mukana päättämässään kuntastrategian toimintalinjoja tukevissa hankkeissa, joko kumppanina, osatoteuttajana tai hallinnoijana. Uusille hankkeille, joille ei vielä ole rahoitus-päätöstä on yhteensä 16 000 €:n määrärahavaraus.

Vastuuhenkilö: yrityskoordinaattori, hallintojohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:	Kuntastrateginen päämäärä:	
Osallistutaan kunta-strategiaa tukeviin hankkeisiin kuntara-hoitusosuudella.	Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen	
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Kunta on mukana Suomen Harrastamisen –mal-lissa yhteistyössä Varkauden kaupungin kanssa ”Mun Juttu – Harrastamisen malli Varkaudessa, Rantasalmella ja Joroisissa” –hankkeessa. Matkailun toimialalla olevat pitkäaikaiset, Lake Saimaa, Saimaa Lautasella, Luonto Saimaa ja Saimaa Tourism Intelligence -hankkeet ovat olleet tuloksellisia, erityisesti alueellisen yhteistyön näkökulmasta. Saimaa Tourism Intelligence -tie-dolla johtaminen matkailuverkostossa –hankkeen tavoitteena on luoda matkailuekosysteemin yri-tyksiä ja strategista kehittämistä tukeva business intelligence -toiminta ja -palvelu Savonlinnan seudulle tukemaan erityisesti kansainvälisen mat-kailun kasvua. Alueelliseen maaseuturahoituksen Leader –osuu-teen osallistutaan. Tällä pyritään edistämään maaseudun mikroyrittäjyyden ja järjestöjen tar-vitsemää rahoitusta toimintansa kehittämiseen. Tarkastelujaksolla Savon Luotsi Leader ry:n toi-minnassa on vakiintunut kuukausittainen rahoi-tuksen neuvontapäivä jäsenkunnissa. Matkailun edistämiseen liittyvät hankkeet Visit Saimaa 2.5 ja Luonto Saimaa sekä Lake Saimaa ovat yhteishankkeita, joissa Rantasalmen kunta on mukana mahdollistaen samalla rantasalmelais-ten matkailuyritysten mukanaolon. Loppuvuodesta työstetty matkailuun liittyvää Masterplan-hankeaihiota, jonka keskeisimpänä ta-voitteena on parantaa Linnansaaren kansallispuis-ton saavutettavuutta ja luoda vetovoimaisempi ja	Leader toiminnan jatkuvuuden kan-nalta keskeistä on kuntien vuosittainen sitoutuminen

	kestävän kehityksen periaatteita noudatettava luontomatkailukohde. Hankkeen päätoimenpiteitä ovat infrastruktuurin ja opastuksen kehittäminen, julkisen liikenteen yhteyksien parantaminen, digitaalisten kartta- ja opastuspalveluiden kehittäminen ja yhteistyö paikallisten toimijoiden kanssa matkailupalveluiden laajentamiseksi.	
--	--	--

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kunnan hanke- ja projektitoiminnan toimintamallin rakentaminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Hallintosäätötasolla tehty muutoksia toiminnan selkeyttämiseksi.	Resurssien riittävyys.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Haetaan kuntastrategiaa tukevia hankerahoituksia.		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Liikunnanohjaushankkeen kaksi kautta on toimitettu ja kolmannelle kaudelle haettu rahoitus. Lumovoimaa kulttuurista –hanke uutena hankkeena suunniteltu, haettu ja käynnistetty. Raudanvedet 2024 –hanke toteutettu päätöksen mukaisesti. Muut hankeaihiot odottavat resurssien selkiintymistä mm. Kyläystävä-Ystävä kylässä -selvityshanke.	Talousarvio 2025 resurssi määrittää tulevien hankkeiden hakemisen.

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku/mittari	TA 2024 tulot	TA 2024 menot	TP 2024 tulot	TP 2024 menot
Kunta hallinnoija				
Raudanvedet -hanke	12 750	-17 000	12750	-17000
Ruutanaharjun pohjavesialueen suoje-lu-suunnitelman päivittäminen	7 500	-15 000	0	0
Lumovoimaa kulttuurista –hanke	21789	-22000	14103	-15486
Kunta mukana kumppanina				
Leader -ohjelma		-23 628		-24908
Visit Saimaa 2.5		-5 000		0

Saimaa Lautasella		-2 000		-2000
Lake Saimaa		-5 000		-5000
Yksittäiset hankeosuudet/varaus		-20 000		-886
YHTEENSÄ	42 039	-109 628	26853	-65280

Taloudellinen toteuma

Määräraha- ja tulotaulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTO		29 870,00	26 853,44	12 750,00	21 789,00	34 539,00	77,75%
	Tuet ja avustukset	25 620,00	22 603,44	8 500,00	21 789,00	30 289,00	74,63%
	Muut toimintatulo	4 250,00	4 250,00	4 250,00	0,00	4 250,00	100,00%
TOIMINTAKULUT		-85 506,72	-68 319,00	-74 639,00	-22 000,00	-96 639,00	70,70%
	Henkilöstökulut	-351,02	-13 733,50	0,00	-16 680,00	-16 680,00	82,34%
	Palvelujen ostot	-83 155,70	-53 069,54	-74 639,00	-5 020,00	-79 659,00	66,62%
	Aineet, tarvikkeet	0,00	-417,59	0,00	0,00	0,00	-
	Muut toimintakulut	-2 000,00	-1 098,37	0,00	-300,00	-300,00	366,12%
TOIMINTAKATE		-55 636,72	-41 465,56	-61 889,00	-211,00	-62 100,00	66,77%
VUOSIKATE		-55 636,72	-41 465,56	-61 889,00	-211,00	-62 100,00	66,77%
TILIKAUDEN TULOS		-55 636,72	-41 465,56	-61 889,00	-211,00	-62 100,00	66,77%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-55 636,72	-41 465,56	-61 889,00	-211,00	-62 100,00	66,77%

Huomioidut ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä

<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Kaikki suunnitellut hankkeet eivät lähteneet toteutukseen kuluneen vuoden aikana. Osa siirtyy tulevaisuuteen henkilövaihdosten ym. resurssimuutosten vuoksi.</i>
<i>Lisätalousarviod:</i>	<i>Lumovoimaa kulttuurista –hankkeen vuoden 2024 tulot ja kulut on viety lisätalousarviona: kunnanvaltuusto 7.10.2024 §60.</i>
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	<i>Lumovoimaa kulttuurista –hankkeelle on palkattu hankekoordinaattori 16.9.2024 alkaen. Hankkeen tulo vuodelle 2024 tarkentuu vielä maksatuksen yhteydessä.</i>
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	<i>Ei suoraan vertailtavissa, riippuu hankesalkun sisällöstä.</i>
<i>Ylitykset:</i>	-
<i>Alitukset:</i>	<i>Tulot alittuivat johtuen siitä, etteivät kaikki suunnitellut hankkeet käynnistyneet ja siitä, että hankkeet toteutuivat arvioitua pienempinä kyseiselle vuodelle.</i>

1307 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Savonlinnan kaupunki tuottaa Rantasalmen kunnalle lakisääteiset ympäristöterveydenhuollon palvelut. Terveysvalvonta vastaa elinympäristöön kohdistuvasta terveystalvonnasta voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti ja valvoo mm. terveyssuojelu-, elintarvike-, tupakka- ja lääkelain noudattamista. Eläinlääkintähuolto tuottaa Rantasalmen kunnan tarvitsemat peruseläinlääkinnän palvelut päivystyksineen sekä valvontaeläinlääkäri- ja viranomaispalvelut.

Eläinlääkinnässä hyötyeläintilojen määrä vähenee, mutta jäljelle jäävien tuotantotilojen koko kasvaa. Tämä aiheuttaa käyntimäärien vähenemistä, mutta tiloilla käytettävä aika sekä yhdellä käynnillä hoidettavien eläinten määrä kasvaa. Lisäksi ennaltaehkäisevät ja tukiin vaikuttavat terveydenhoitokäynnit vievät aikaa. Pieneläinkäynnit säilyvät ennallaan.

Terveystalvonnassa resurssit säilyvät ennallaan, mutta käytössä oleva valtion tiedonhallintaohjelma VATI vaikuttaa toimenpiteiden kirjaamistapaan ja kaikkia aiemmin kirjattuja yhteydenottoja yms. ei enää kirjata ohjelmaan, mistä aiheutuu suoritelmäärien väheneminen, vaikka työtä tehdään samoin kuin ennenkin.

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Eläinlääkinnän toimintojen turvaaminen (mittarina suoritteiden lukumäärä ja tavoitteena käyttösuunnitelman 2024 määrät).		Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Henkilöstötilanne oli hyvä ja eläinlääkäripalvelut pystyttiin järjestämään suunnitellusti. Vaativimpiin eläinlääkinnän tehtäviin pystyttiin osoittamaan myös hoitaja-apua. 439 hyötyeläinkäyntiä (97,6 % vuosiarviosta), 581 pieneläinkäyntiä (116,2 % vuosiarviosta), 102 terveystalvonnan suoritetta (136,0 % vuosiarviosta).	Henkilöstön suunnittelemat tomat poissaolot vaikuttavat välittömästi palvelun tuottamiseen.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Menokehyksessä pysyminen (mittarina taloushallinnon kirjanpitolastointi).		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Toiminto on pysynyt menokehyksessä ja tulossa vuoden 2024 osalta kuntopalautusta, käsittely ympäristöterveydenhuoltojaostossa 7.2.2025	

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:**Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:**

Tunnusluku/mittari	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Terveysvalvonnan suoritteet	75	115	100	125	75	102
Eläinlääkinnän hyötyeläinkäynnit	533	401	443	454	450	439
Eläinlääkinnän pieneläin käynnit	425	461	617	647	400	581
Kustannukset €/vuosi	193 575	177 747	200 834	245770	241.065	214.385

Taloudellinen toteuma**Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):**

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTAKULUT		-233 666,66	-218 871,65	-245 727,12	0,00	-245 727,12	89,07%
	Palvelujen ostot	-233 666,66	-218 871,65	-245 727,12	0,00	-245 727,12	89,07%
TOIMINTAKATE		-233 666,66	-218 871,65	-245 727,12	0,00	-245 727,12	89,07%
VUOSIKATE		-233 666,66	-218 871,65	-245 727,12	0,00	-245 727,12	89,07%
TILIKAUDEN TULOS		-233 666,66	-218 871,65	-245 727,12	0,00	-245 727,12	89,07%
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ		-233 666,66	-218 871,65	-245 727,12	0,00	-245 727,12	89,07%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Pysynyt talousarviossa ja vuodelta 2024 kuntapalautusta.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	<i>Ei lisätalousarviotarvetta.</i>
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	<i>Ei muutoksia</i>

1308 MAASEUTUHALINTO

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Maaseutuhallinto on Rantasalmen kunnan alainen palvelu- ja tulosityksikkö, joka hoitaa maaseutuhallinnon viranomaistehtävät Joroisten, Juvan, Rantasalmen ja Sulkavan kuntien alueella. Asiakaspalvelupisteet toimivat kaikissa yhteistoiminta-alueen kunnissa.

Vuonna 2023 koettiin merkittäviä muutoksia maataloustukihallinnon järjestelmässä. Osa valvon-
nasta korvautui hallinnon ja viljelijän välisellä vuoropuhelulla, jossa viljelijällä on mahdollisuus
muuttaa tukihakemusta koko kasvukauden ajan ilman sanktioita. Vuonna 2024 uusi toimintatapa ja
täysin sähköinen maataloushallinnon asiointi vakiinnutetaan osaksi kehittyvää maataloutta.

Vastuuhenkilö: Maaseutupäällikkö

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Vakiinnutetaan uuden ohjelmakauden täysin sähköinen asiointitapa osaksi viljelijöiden asiointikäytäntöjä.		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus.
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Sähköinen haku ja siihen liittyvä koulutus toteutui suunnitellusti. Haku- ja muutosajkoja oli useita pitkin vuotta ja jokaiseen annettiin ennakoivaa koulutusta (Yt-alueet + ELY) sekä henkilökohtaista opastusta pääasiassa puhelimitse (yt-alueet). Koulutusvideoita oli tarjolla laajasti ja Ruokaviraston nettisivuohjeistus oli kattavaa vaikkakin hyvin suuren tietomäärän vuoksi osittain vaikeasti löydettävää. Satelliittiseurantaa laajennettiin uusiin tukiehtoihin.	Viljelijältä vaadittavia toimenpiteitä ja aikarajoja on paljon, joten on erityisen tärkeää, että viljelijät seuraavat aktiivisesti tiedotusta, esimerkiksi hallinnolta tulevaa sähköpostia ja uutiskirjeitä. Monimuotoisuuspeltojen kasvinsuojelu osoittautui vuonna 2024 ongelmalliseksi, ja Suomen ehdotuksesta komissio hyväksyi tähän liittyvän muutoksen tukiehtoihin vuodesta 2025 alkaen.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Viljelijöitä kannustetaan hyödyntämään uudenlaista vuoropuhelun mahdollisuutta hallinnon ja viljelijöiden kesken.		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus.
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Viljelijöillä oli kaksi uutta, merkittävää sähköisen asioinnin väylää käytettävissä: muutos aika ja vipumobiili. Koko kesän jatkuneen muutosajan aikana tukihakemuksen tietoja pääsi korjaamaan esimerkiksi kasvuolosuhteista johtuneiden muutostarpeiden vuoksi. Syysilmoituksen muutos aika puolestaan antoi joustoa kevättöiden aloitukseen.	Vuoden 2023 valvonnassa todetut kasvulohkovirheet aiheuttivat viljelijöille vaikeuksia kohdistaa syysilmoitustoimenpiteitä oikeisiin kohtiin kartalla. Jonkin verran oli puhelinten yhteys- tai paikannusongelmia, mutta näihin saatiin viljelijämyönteinen ohjeistus Ruokavirastosta. On riski, että viljelijä ei osaa tai halua reagoida selvityspyyntöön, jolloin tapaus käsitellään aina laiminlyöntinä.

	Laajentuneeseen satelliittivalvontaan liittyviin selvityspyyntöihin viljelijät vastasivat vipumobiililla. Yhteensä yt-alueen viljelijöille lähti 750 selvityspyyntöä, joista ainoastaan 11 jäi ilman vastausta tai tarvittavaa muutosta. Sähköisestä asioinnista on järjestetty useita ajankohtaisia viljelijäkoulutuksia, jaettu tiedotteita ja julkaistu ohjenauhoitteita yhdessä Ruokaviraston ja ELY:n kanssa.	
--	---	--

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku (koko yt-alue)	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA2024	TP 2024
Henkilöstö, htv	2,9	2,9	2,9	2,7	2,6	2,5
Aktiivimaatiloja	648	622	610	583	580	558
Käsitelty tukia milj. €	20,04	20,24	22,33	19,86	20,0	20,4
Lisätietoja ja huomioita						

Taloudellinen toteuma

Määräraha-aulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		118 206,93	110 929,96	126 403,00	0,00	126 403,00	87,76%
	Myyntituotot	117 817,46	110 595,06	126 095,00	0,00	126 095,00	87,71%
	Tuet ja avustukset	389,47	334,90	308,00	0,00	308,00	108,73%
TOIMINTAKULUT		-164 357,06	-154 732,58	-175 947,45	0,00	-175 947,45	87,94%
	Henkilöstökulut	-123 771,50	-127 174,79	-129 078,69	0,00	-129 078,69	98,53%
	Palvelujen ostot	-29 790,20	-19 432,99	-35 533,00	0,00	-35 533,00	54,69%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-589,14	-358,82	-2 200,00	0,00	-2 200,00	16,31%
	Muut toimintakulut	-10 206,22	-7 765,98	-9 135,76	0,00	-9 135,76	85,01%
TOIMINTAKATE		-46 150,13	-43 802,62	-49 544,45	0,00	-49 544,45	88,41%
VUOSIKATE		-46 150,13	-43 802,62	-49 544,45	0,00	-49 544,45	88,41%
TILIKAUDEN TULOS		-46 150,13	-43 802,62	-49 544,45	0,00	-49 544,45	88,41%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-46 150,13	-43 802,62	-49 544,45	0,00	-49 544,45	88,41%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Toistaiseksi ei yllätyksiä taloudessa.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	<i>Ei</i>
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	<i>Henkilötyön ostoa on vähennetty edellisvuodesta 0,2 htv</i>
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	<i>Kirjanpidon ongelmien vuoksi vertailtavuus on epävarmaa.</i>
<i>Ylitykset:</i>	
<i>Alitukset:</i>	<i>Tulot alittuivat, koska yhteistoiminta-alueen kunnilta perittävät maksut perustuvat toteutuneisiin kustannuksiin, ja myös niiden osalta talousarvio alittui. Talousarviota tehdessä ei esimerkiksi ollut vielä uusittu aiempaa suppeampaa henkilötyön ostopalvelusopimusta.</i>

1309 MAA- JA METSÄTILAT

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Rantasalmen kunnan maa- ja metsäomaisuutta hoidetaan kestävästi ja kannattavasti. Metsäomaisuuden hoidossa toteutetaan voimassa olevaa metsäsuunnitelmaa. Metsäomaisuuden hoitotoimet suunnitellaan ja toteutetaan voimassa olevan hoitosopimuksen mukaisesti. Maanvuokraus ja yksityisteiden velvoitteet hoidetaan sopimusten ja osuuksien vaatimalla tavalla.

Metsän myyntitulotavoite on edellisvuotista maltillisempi. Metsänhoitotavoite on viimevuotisella tasolla, jotta uudistaminen ja kasvu turvataan tulevaisuuteen. Useammalle vuodelle suunniteltujen taajamahakkuiden toteutus jatkuu. Maanvuokrat laskutetaan sopimusten mukaisesti. Maanvuokrat ja yksityistiemaksut hoidetaan sopimusten ja osuuksien mukaisesti. Myyntiin tarkoitettujen maa-alueiden myyntitoimenpiteitä jatketaan mm. tontit ja muut mahdolliset myyntiin tulevat kohteet.

Asetetut toiminnalliset tavoitteet tukevat kuntastrategian Kestävän kuntatalouden ja resurssiviisaan toiminnan päämäärää. Maa- ja metsäomaisuuden tuloilla rahoitetaan kunnan taloutta ja kustannukset kohdistuvat joko suoraan tai välillisesti omaisuuden hoitamiseen liittyvien velvoitteiden täyttämiseen.

Vastuuhenkilö: Hallintojohtaja, määrätty viranhaltija

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kunnan tonttivarannon markkinointi ja myynti mm. Rykiniemen ja Aurinkorannan tontit sekä mahdolliset metsätilat		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Rykinniemestä toteutunut kahden tontin kauppa helmikuussa. Kauppa päätöksenteossa jo 2023. Ostaja kandidaatti Aurinkorannassa tehnyt lukuunsa maaperätutkimuksia.	Tonttivarannon markkinoinnin onnistuminen ja yleinen taloustilanne.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Uusi metsäsuunnitelma Rantasalmen kunnan alueella sijaitsevalle metsäomaisuudelle		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Kunnanhallituksen metsäretki, jossa kunnanhallitus jalkautui muutamiin metsäsuunnitelman kohteeseen sekä ajankohtaiseen metsäalueeseen katselmukselle. Metsäsuunnitelma valmistunut ja käytettävissä (PEFC). Päivittäminen FSC:n vaatimukseen sopivaksi.	FSC-sertifiointi nostaa suunnitelman laajuutta ja vaatimustasoa.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Taajamahakkuiden jatkototeutus suunnitelman mukaisesti		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Riskipuiden yksittäisiä poistoja tehty yksityiskiinteistöillä. Liikenneturvallisuustyöryhmässä noussut tarpeita riskipuiden poistoon tietyistä kohteista. Riskipuiden tilanteen aktiivinen seuraaminen ja tarvittavat toimenpiteet.	Taajamahakkuiden menettelyn väärinymmärryksiä havaittu kiinteistön omistajilla. Vuonna 2023 tehdyn kyselyn perusteella tarve on vaihteleva.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Luonto- ja ilmastoillan järjestäminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Valtuustolle suunnattu metsäaiheinen seminaari kesäkuussa. Kuntalaisilta järjestetty 28.8.2024. Illan teemana metsätalouden monimuotoisuus, kunnan metsätaloussuunnitelma sekä kunnan metsien FSC-sertifiointin vaatimusten mukaisuus. Metsäillan suunnitteluyhteistyössä MHY ja ympäristövalvonta. FSC-sertifiointiin valmistautuminen kunnan toiminnan suunnittelussa.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Hakkuutulon vähintään 125 000 € toteutuminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Toteutuneet hakkuutulot 395075,70 euroa se	Korjuuaika 2-3 vuotta. Puunhinnan alentuminen sekä korjuu- ja uudistamiskustannusten nousu.

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:*Ei talousarviokirjassa 2024 määritettyjä tunnuslukuja/mittareita.***Taloudellinen toteuma**

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		408 142,85	546 386,73	152 400,00	59 441,07	211 841,07	257,92%
	Myyntituotot	249 487,88	450 701,32	128 000,00	0,00	128 000,00	352,11%
	Muut toimintatuotot	158 654,97	95 685,41	24 400,00	59 441,07	83 841,07	114,13%
TOIMINTAKULUT		-143 908,54	-102 187,94	-110 965,00	0,00	-110 965,00	92,09%
	Palvelujen ostot	-126 110,74	-85 510,39	-98 442,00	0,00	-98 442,00	86,86%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-146,29	-485,00	-200,00	0,00	-200,00	242,50%
	Muut toimintakulut	-17 651,51	-16 192,55	-12 323,00	0,00	-12 323,00	131,40%
TOIMINTAKATE		264 234,31	444 198,79	41 435,00	59 441,07	100 876,07	440,34%
VUOSIKATE		264 234,31	444 198,79	41 435,00	59 441,07	100 876,07	440,34%
Poistot ja arvonalentumiset		-2 404,85	-2 095,16	-250,00	0,00	-250,00	838,06%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-2 404,85	-2 095,16	-250,00	0,00	-250,00	838,06%
TILIKAUDEN TULOS		261 829,46	442 103,63	41 185,00	59 441,07	100 626,07	439,35%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		261 829,46	442 103,63	41 185,00	59 441,07	100 626,07	439,35%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Aikaisemmilta vuosilta tuloutunut kauppa ja tonttimyynti on tulouttanut varoja.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	<i>Rykinniemen myyntituloutuksesta.</i>
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	<i>On vertailtavissa.</i>

130 HALLINNON TOIMIALA YHTEENSÄ

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos202	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		877 277,08	973 621,05	633 993,00	31 791,50	665 784,50	146,24%
	Myyntituotot	650 735,26	795 318,67	558 935,00	-49 438,57	509 496,43	156,10%
	Tuet ja avustukset	55 934,55	71 667,64	45 908,00	21 789,00	67 697,00	105,87%
	Muut toimintatuotot	170 607,27	106 634,74	29 150,00	59 441,07	88 591,07	120,37%
TOIMINTAKULUT		-2 532 349,99	-2 086 982,36	-2 364 031,66	-20 463,62	-2 384 495,28	87,52%
	Henkilöstökulut	-787 616,30	-769 215,80	-824 971,32	-38 974,09	-863 945,41	89,04%
	Palvelujen ostot	-1 092 706,77	-937 099,40	-1 109 369,50	22 810,47	-1 086 559,03	86,24%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 957,92	-19 572,33	-17 970,00	-4 000,00	-21 970,00	89,09%
	Avustukset	-437 338,46	-199 855,37	-271 500,00	0,00	-271 500,00	73,61%
	Muut toimintakulut	-200 730,54	-161 239,46	-140 220,84	-300,00	-140 520,84	114,74%
TOIMINTAKATE		-1 655 072,91	-1 113 361,31	-1 730 038,66	11 327,88	-1 718 710,78	64,78%
VUOSIKATE		-1 655 072,91	-1 113 361,31	-1 730 038,66	11 327,88	-1 718 710,78	64,78%
Poistot ja arvonalentumiset		-23 654,48	-905 315,43	-250,00	0,00	-250,00	362126,17%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-2 404,85	-2 095,16	-250,00	0,00	-250,00	838,06%
	Arvonalentumiset	-21 249,63	-903 220,27	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN TULOS		-1 678 727,39	-2 018 676,74	-1 730 288,66	11 327,88	-1 718 960,78	117,44%
	Luontoisetumenot, ei alv	-220,83	-204,00	0,00	0,00	0,00	-
	Luontoisetutulot	220,83	204,00	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-1 678 727,39	-2 018 676,74	-1 730 288,66	11 327,88	-1 718 960,78	117,44%

300 HYVINVOINNIN JA SIVISTYKSEN TOIMIALA

30011 (KP 3001) HYVINVOINNIN JA SIVISTYKSEN HALLINTO JA

30012 (KP 3005) HYVINVOINNIN HALLINTO

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Hyvinvointi- ja sivistyslautakunta vastaa hallintosäännön mukaisesti sivistys- ja nuorisotoimesta sekä hyvinvointipalveluista ja vapaa-aikatoimesta. Hyvinvointi- ja sivistystoimialan hallinto käsittää osan lukion rehtorin ja sivistysjohtajan (30 %), hyvinvointijohtajan sekä toimistosihteerin työpanoksista sekä lautakunnan ja yksilöjaoston toiminnasta.

Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja ja lukion rehtori ja sivistysjohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Riittävä määrä lautakunnan kokouksia toimialan sujuvan toiminnan varmistamiseksi		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Lautakunta kokoontui 14 kertaa.	Ensimmäisen vuoden kokoustarve oli ennakoitua suurempi.

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Ei talousarviokirjassa 2024 määritettyjä tunnuslukuja/mittareita.

Taloudellinen toteuma

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

Sivistystoimen ja nuorisotoimen hallinto	TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT	59 879,40	61 477,81	53 804,71	0,00	53 804,71	114,26%
Myyntituotot	59 280,57	61 193,93	53 724,71	0,00	53 724,71	113,90%
Tuet ja avustukset	598,83	283,88	80,00	0,00	80,00	354,85%
TOIMINTAKULUT	-59 857,43	-61 477,81	-53 804,71	-8 566,00	-62 370,71	98,57%
Henkilöstökulut	-49 439,90	-51 494,22	-49 596,38	0,00	-49 596,38	103,83%
Palvelujen ostot	-8 382,12	-8 128,59	-2 690,65	-8 566,00	-11 256,65	72,21%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-290,57	-157,03	-126,00	0,00	-126,00	124,63%
Muut toimintakulut	-1 744,84	-1 697,97	-1 391,68	0,00	-1 391,68	122,01%
TOIMINTAKATE	21,97	0,00	0,00	-8 566,00	-8 566,00	0,00%
VUOSIKATE	21,97	0,00	0,00	-8 566,00	-8 566,00	0,00%
TILIKAUDEN TULOS	21,97	0,00	0,00	-8 566,00	-8 566,00	0,00%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	21,97	0,00	0,00	-8 566,00	-8 566,00	0,00%

Hyvinvoinnin hallinto		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		0,00	85 283,94	93 795,66	0,00	93 795,66	90,93%
	Myyntituotot	0,00	85 051,76	93 715,66	0,00	93 715,66	90,76%
	Tuet ja avustukset	0,00	232,18	80,00	0,00	80,00	290,23%
TOIMINTAKULUT		0,00	-85 283,94	-93 795,66	870,00	-92 925,66	91,78%
	Henkilöstökulut	0,00	-76 844,20	-78 863,29	870,00	-77 993,29	98,53%
	Palvelujen ostot	0,00	-4 821,65	-10 456,65	0,00	-10 456,65	46,11%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00	-212,92	-1 850,00	0,00	-1 850,00	11,51%
	Muut toimintakulut	0,00	-3 405,17	-2 625,72	0,00	-2 625,72	129,69%
TOIMINTAKATE		0,00	0,00	0,00	870,00	870,00	0,00%
VUOSIKATE		0,00	0,00	0,00	870,00	870,00	0,00%
TILIKAUDEN TULOS		0,00	0,00	0,00	870,00	870,00	0,00%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		0,00	0,00	0,00	870,00	870,00	0,00%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	Toteutunut suunnitellusti lukuun ottamatta koulukuljetuskilpailutuksen valituksen käsittelyyn liittyviä lakiasiantuntijapalvelujen kustannuksia, joita varten lisätalousarvio.
<i>Lisätalousarviot:</i>	Kvalt 7.10.2024 § 63
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	Henkilöresurssi on budjetoidun mukainen.
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	Organisaatiomuutoksen myötä ei ole vertailutietoa edellisvuoteen käytettävissä kaikilta osin.

30021 VARHAISKASVATUS

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Rantasalmen kunnan tehtävä on tarjota laadukasta ja tavoitteellista varhaiskasvatustakiin (540/2018) ja varhaiskasvatussuunnitelmaan (2017) pohjautuvaa varhaiskasvatusta 0–5-vuotiaille lapsille. Varhaiskasvatusta tarjotaan yhdessä päiväkodissa sekä perhepäivähoi-dossa ja avoimessa varhaiskasvatuksessa. Päiväkodissa tarjotaan vuorohoitoa myös esi-koululaisille tarvittaessa. Avoin varhaiskasvatustoiminta käsittää lapsiparkki- ja perheker-hotoimintaa. Tarvittaessa ostetaan varhaiskasvatuspaikka toisesta kunnasta tai yksityiseltä toiminnanharjoittajalta. KesäReppu -toimintaa tarjotaan kesäkuun loppuun saakka ja elo-kuussa tarpeen mukaan. Kotihoidontuen kuntalisä tarjoaa perheille vaihtoehdon varhais-kasvatuksen toteutumiseen päiväkodissa.

Vastuhenkilö: Varhaiskasvatuspäällikkö

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Päiväkotien ja perhepäivähoidon suunniteltu täyttöaste 100 %. Neljä vakituista päiväkotiryh-mää + yksi määräaikainen ryhmä. Yksi per-hepäivähoitaja.		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Perhepäivähoidon täyttö ollut 100 % koko toimin-tavuoden, päiväkodin täyttö 97 % vuoden lopussa. Ostopalveluna 2 lasta Joroisissa ja yksi Juvalla. Sulkava ja Joroinen ostaneet paikat 1.8.24 alkaen.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Varhaiskasvatustoiminnan laadun ylläpitäminen ja kehittäminen (asiakastyytyväisyyskysely)		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Asiakastyytyväisyyskysely toteutettu 11/2024. Vastausprosentti oli 16,6 %. Pääsääntöisesti vas-tanneet vanhemmat hyvin/melko tyytyväisiä var-haiskasvatukseen. Huonoksi koettiin mahdollisuus vaikuttaa (25 % vastaajista), mutta vaikutusmah-dollisuuksiin osallistuminen niukkaa (vanhempain-illat, vanhempien keskustelutilaisuudet, vanhem-paintoimikunta)	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kotihoidontuen kuntalisän jatkuminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Kuntalisä käytössä 11–15 perheellä vuoden 2024 aikana.	

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP2024
Päiväkodeissa olevien lasten lukumäärä	71	60	64	68	71	64
Perhepäiväkodeissa olevien lasten lukumäärä	5	-	-	-	-	-
Perhepäivähoidossa olevien lasten lukumäärä	15	13	8	4	4	4
Erityisen tuen tarpeessa olevien lasten lukumäärä päiväkodeissa	3/4,2%	4/6,6%	3/4,6%	1/1,4%	1/1,4 %	1/1,4 %
Erityisen tuen tarpeessa olevien lasten lukumäärä perhepäivähoidossa	-	-	-	-	-	-
Lasten kotihoidontuen saajien määrä	28	25	23	20	20	18
Kunnassa olevat 0-6 v lapset	158	126	124	109	101	104

Taloudellinen toteuma

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		191 556,16	163 110,26	144 088,73	0,00	144 088,73	113,20%
	Myyntituotot	150 310,63	124 180,98	121 328,73	0,00	121 328,73	102,35%
	Maksutuotot	5 834,00	24 011,68	20 750,00	0,00	20 750,00	115,72%
	Tuet ja avustukset	35 411,53	14 917,60	2 010,00	0,00	2 010,00	742,17%
TOIMINTAKULUT		-489 357,01	-1 705 090,59	-1 773 946,24	0,00	-1 773 946,24	96,12%
	Henkilöstökulut	-281 193,70	-968 087,26	-1 072 086,34	0,00	-1 072 086,34	90,30%
	Palvelujen ostot	-72 757,52	-361 021,64	-336 179,74	0,00	-336 179,74	107,39%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 221,31	-9 892,78	-12 560,00	0,00	-12 560,00	78,76%
	Avustukset	-118 303,72	-121 073,07	-109 532,00	0,00	-109 532,00	110,54%
	Muut toimintakulut	-14 880,76	-245 015,84	-243 588,16	0,00	-243 588,16	100,59%
TOIMINTAKATE		-297 800,85	-1 541 980,33	-1 629 857,51	0,00	-1 629 857,51	94,61%
VUOSIKATE		-297 800,85	-1 541 980,33	-1 629 857,51	0,00	-1 629 857,51	94,61%
TILIKAUDEN TULOS		-297 800,85	-1 541 980,33	-1 629 857,51	0,00	-1 629 857,51	94,61%
	Luontoisetumenot, ei alv	-1 865,37	-10 472,40	0,00	0,00	0,00	-
	Luontoisetutulot	1 865,37	10 472,40	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-297 800,85	-1 541 980,33	-1 629 857,51	0,00	-1 629 857,51	94,61%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	Toteutunut suunnitellusti.

30022 PERUSOPETUS

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Perusopetuksella on kasvatusta- ja opetustehtävä. Perusopetus tarjoaa laadukasta ja monipuolista yleissivistävää opetusta Rantasalmen yhtenäiskoulussa. Perusopetuksen tavoite on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetusta edeltää esiopetus, jota annetaan omassa ryhmässä Rantasalmen yhtenäiskoulussa. Aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan 0.–2. luokkien ja erityisen tuen oppilaille. Sairaalaopetus järjestetään ostopalveluna oppilaiden hoitojaksojen ajalle.

Perusopetus tuottaa jatko-opintokelpoisuuden toisen asteen opintoihin.

Vastuuhenkilö: Lukion rehtori ja sivistysjohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Koko ikäluokka saa peruskoulun päättötodistuksen.		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Kaikki perusopetuksen päättöluokalla olleet saivat päättötodistuksen 1.6.2024.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Varmistetaan kolmiportaisen tuen toteutuminen henkilökunnan vaihtuessa.		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Kolmiportainen tuki toteutunut henkilökunnan vaihtuessa	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Oppimateriaalien ja digilaitteiden ajanmukaisuus ja riittävyys taataan kaikille ikäluokille.		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Kaikilla ikäluokilla digilaitteet ja oppimateriaalit	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Toteutetaan yrittäjyyskasvatusta erityisesti NY-Tin Yrityskylään osallistumalla.		Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	6. ja 9. lk. osallistuneet Yrityskylä -yrityskasvatukseen	

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit: Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku/mittari	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Perusopetus 1-6	149	147	171	184	194	192
Esiesiopetus	22	29	25	33	18	20
Yhteensä 0-6 luokat	195	194	196	217	212	212
Perusopetus 7-9 luokat	88	85	81	76	83	83
Perusopetus yhteensä	283	279	277	293	295	295
Lisätietoja ja huomioita						
Ennusteessa lukuvuoden 2024-2025 oppilasmäärät 8.8.2024 alkaen						

Taloudellinen toteuma

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

	TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT	213 430,13	175 192,51	126 859,00	0,00	126 859,00	138,10%
Myyntituotot	34 253,62	17 292,58	17 509,00	0,00	17 509,00	98,76%
Maksutuotot	39 868,81	37 349,46	30 000,00	0,00	30 000,00	124,50%
Tuet ja avustukset	116 523,09	98 601,62	77 350,00	0,00	77 350,00	127,47%
Muut toimintatuotot	22 784,61	21 948,85	2 000,00	0,00	2 000,00	1097,44%
TOIMINTAKULUT	-3 868 367,43	-4 222 569,57	-3 932 521,12	-291 042,00	-4 223 563,12	99,98%
Henkilöstökulut	-2 370 142,97	-2 377 792,14	-2 413 597,59	-3 400,00	-2 416 997,59	98,38%
Palvelujen ostot	-1 021 418,44	-1 380 103,40	-1 078 007,77	-287 642,00	-1 365 649,77	101,06%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66 800,36	-59 246,91	-70 365,00	0,00	-70 365,00	84,20%
Muut toimintakulut	-410 005,66	-405 427,12	-370 550,76	0,00	-370 550,76	109,41%
TOIMINTAKATE	-3 654 937,30	-4 047 377,06	-3 805 662,12	-291 042,00	-4 096 704,12	98,80%
VUOSIKATE	-3 654 937,30	-4 047 377,06	-3 805 662,12	-291 042,00	-4 096 704,12	98,80%
Poistot ja arvonalennukset	-232 737,10	-258 345,14	-217 388,00	0,00	-217 388,00	118,84%
Suunnitelman mukaiset poistot	-232 737,10	-258 345,14	-217 388,00	0,00	-217 388,00	118,84%
TILIKAUDEN TULOS	-3 887 674,40	-4 305 722,20	-4 023 050,12	-291 042,00	-4 314 092,12	99,81%
Luontoisetumenot, ei alv	-30 360,82	-30 235,14	0,00	0,00	0,00	-
Luontoisetutulot	30 360,82	30 235,14	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-3 887 674,40	-4 305 722,20	-4 023 050,12	-291 042,00	-4 314 092,12	99,81%

Huomioidut ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä

<i>Yleiset kommentit:</i>	Toteutunut suunnitelman mukaan pois lukien koulumatkakustannusten kohoaminen uuden kilpailutuksen myötä syyslukukaudella, minkä johdosta lisätalousarviot.
<i>Lisätalousarviot:</i>	Kvalt 7.10.2024 §64 Kvalt 25.11.2024 §102
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	Alakoulussa yhden vuosiluokan kolme opetusryhmää yhdistettiin kahdeksi.

30023 LUKIO-OPETUS

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Lukio on oppivelvollisuuskoulutusta ja antaa opiskelijoille laajan yleissivistyksen ja jatko-opintokelpoisuuden sekä elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lukio antaa opiskelijoille edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Lukiossa toimii myös aikuislinja (päiväaika).

Lukiossa voi opiskella yleislinjalla, musiikkiteatterilinjalla, studiotekniikkalinjalla tai matkailulinjalla. Lukiossa voi suorittaa valtakunnallisen ylioppilastutkinnon. Lukio-opetukseen sisältyvät lukion laatuhanke sekä koronatukihanke.

Vastuhenkilö: Lukion rehtori ja sivistysjohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Lukion linjat ovat vetovoimaisia ja houkuttavat opiskelijoita Rantasalmelle myös ulkopaikkakunnilta. Oman peruskoulun päättöluokkalaisista 45 % aloittaa lukion ja lisäksi kuusi ulkopaikkakuntalaista.		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Oman koulun päättöluokkalaisista lukion aloitti 43% (9 opiskelijaa) ja lisäksi 15 ulkopaikkakuntalaista (joista 3 muualta Suomesta ja 12 kv-opiskelijaa).	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Musiikkiteatterilinja ylläpitää osaltaan kunnan kulttuuripalvelutarjontaa (katsojien lkm.)		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Lukuvuoden 2023-2024 musikaalilla Prom! 1840 katsojaa (täyttöaste 87%) ja valmisteilla lukuvuoden 2024-2025 musikaali Peter Pan.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Matkailulinjan yhteistyö jatkuu matkailuyrityksen Järvisydämen kanssa (opintojaksojen lkm., osallistujien lkm.).		Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Matkailulinjan yhteistyö jatkui matkailuyrityksen Järvisydämen kanssa kevätlukukaudella (1 opintojakso, 7 osallistujaa).	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Studiotekniikkalinja tukee osaltaan kunnan kulttuuritarjontaa (tapahtumien lkm.)		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit

1-12/2024	Studiotekniikkalinja osallistunut neljään tapahtumaan (Wanhojen tanssit, kirjaston kirjailijavierailu, Euromusa –tapahtuma, nuorten itsenäisyyspäivän vastaanottojuhla)	
-----------	---	--

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit: Tunnuslukujen ja mittarien toteamat:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA2024	TP2024
Opiskelijoita	66	57	59	58	55	60

Taloudellinen toteuma

Määräraha- ja tulotaulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		137 063,11	71 431,75	63 881,00	0,00	63 881,00	111,82%
	Myyntituotot	12 476,36	8 547,92	3 543,00	0,00	3 543,00	241,26%
	Tuet ja avustukset	124 466,75	62 041,47	60 338,00	0,00	60 338,00	102,82%
	Muut toimintatuotot	120,00	842,36	0,00	0,00	0,00	-
TOIMINTAKULUT		-869 879,74	-812 749,65	-816 142,23	-20 000,00	-836 142,23	97,20%
	Henkilöstökulut	-598 907,88	-568 950,96	-578 652,01	0,00	-578 652,01	98,32%
	Palvelujen ostot	-168 914,33	-144 379,99	-132 156,97	-20 000,00	-152 156,97	94,89%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 015,35	-9 714,16	-3 908,00	0,00	-3 908,00	248,57%
	Muut toimintakulut	-86 042,18	-89 704,54	-101 425,25	0,00	-101 425,25	88,44%
TOIMINTAKATE		-732 816,63	-741 317,90	-752 261,23	-20 000,00	-772 261,23	95,99%
VUOSIKATE		-732 816,63	-741 317,90	-752 261,23	-20 000,00	-772 261,23	95,99%
Poistot ja arvonalentumiset		-48 373,06	-49 886,20	-46 184,00	0,00	-46 184,00	108,02%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-48 373,06	-49 886,20	-46 184,00	0,00	-46 184,00	108,02%
TILIKAUDEN TULOS		-781 189,69	-791 204,10	-798 445,23	-20 000,00	-818 445,23	96,67%
	Luontoisetumenot, ei	-125,47	-180,62	0,00	0,00	0,00	-
	Luontoisetutulot	125,47	180,62	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-781 189,69	-791 204,10	-798 445,23	-20 000,00	-818 445,23	96,67%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	Toteutunut suunnitelman mukaan muuten, mutta oppimateriaalikulut ovat ylittäneet arvion ja koulumatkakustannukset nousivat syyslukukaudella uuden kilpailutuksen myötä, minkä takia lisätalousarvio. Laatu- ja koronahankkeet päättyivät 31.7.2024.
<i>Lisätalousarviot:</i>	Kvalt 7.10.2024 §64
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	Opetuksen määrää vähennetty syyslukukaudelle verrattuna edelliseen lukuvuoteen kompensoimaan ylittyneitä oppimateriaalikustannuksia.
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	Opiskelijamäärä nousi hieman.

30024 MUU TOINEN ASTE/MUU KOULUTUS

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Kunta ostaa Savonlinnan musiikkiopistolta oppilaspaikkoja taiteen perusopetuksen järjestämiseksi oppiaineina tanssi ja musiikki, joita ei opeteta Rantasalmella.

Vastuuhenkilö: Lukion rehtori ja sivistysjohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kolme Savonlinnan musiikkiopiston oppilaspaikkaa täyttyy		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Kolme Savonlinnan musiikkiopiston oppilaspaikkaa täyttynyt kevätlukukaudella, syyslukukaudella kaksi paikkaa täyttynyt.	

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Ei talousarviokirjassa 2024 määritettyjä tunnuslukuja/mittareita.

Taloudellinen toteuma

Määräraha- ja tulotaulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTAKULUT		-2 834,60	-2 357,77	-2 845,00	0,00	-2 845,00	82,87%
	Palvelujen ostot	-2 834,60	-2 357,77	-2 845,00	0,00	-2 845,00	82,87%
TOIMINTAKATE		-2 834,60	-2 357,77	-2 845,00	0,00	-2 845,00	82,87%
VUOSIKATE		-2 834,60	-2 357,77	-2 845,00	0,00	-2 845,00	82,87%
TILIKAUDEN TULOS		-2 834,60	-2 357,77	-2 845,00	0,00	-2 845,00	82,87%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-2 834,60	-2 357,77	-2 845,00	0,00	-2 845,00	82,87%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	Toteutunut suunnitelman mukaan keväällä, syksyllä oppilaspaikkamäärätarve vähentynyt yhdellä
<i>Lisätalousarviot:</i>	
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	Syksyllä yksi paikka vähemmän

30025 KIRJASTOTOIMI

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Kunta järjestää kirjastopalvelun itsenäisesti ja kirjastoautopalvelut yhteistyösopimuksin myös Joroisten ja Juvan kuntiin. Yhteistyö Lumme-kirjastojen kanssa on tiivistä. Kirjaston hallintopalvelua myydään Joroisten kuntaan (yksi päivä viikossa).

Kirjastotoimi toteuttaa kirjastolain velvoittamat tavoitteet. Toimintaa ohjaavat lisäksi Rantasalmen kuntastrategia ja hyvinvointisuunnitelma. Kirjastotiloja käytetään oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan edistämällä yhdenvertaisuutta ja osallisuutta. Kirjasto edistää myös moniarvoista kulttuurista vuoropuhelua.

Vastuhenkilö: Kirjastonjohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kirjaston asiakas saa tarvitsemansa palvelun. Näitä ovat esim. lukemista ja lukutaitoa edistävät palvelut kaikille ikäryhmille, kunnan neuvontapalvelut ja digipalvelut.		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Palvelu on toteutunut suunnitellusti. Kirjastonkäytön opetusta oli yhteensä 24 kertaa, joihin osallistui 330 henkilöä. Lukutaitoa edistäviä palveluita oli 57 tilaisuutta ja osallistujia oli 1 614. Digiopastuksia oli yhteensä 118 kpl.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kirjasto lisää kuntalaisten hyvinvointia ja osallisuutta.		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Kuntalaisille järjestettiin paljon tapahtumia ja he osallistuivat niihin aktiivisesti. Tapahtumia oli yhteensä 137, joihin osallistui 2 968 henkilöä. Näyttelyitä kirjastossa oli 13 kpl.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kirjaston ja kirjastoauton käyttäjämäärä pysyy vuoden 2023 tasoisena.		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Kävijämäärä kirjastossa 42 399 (2023: 46 251) ja kirjastoautossa 4 325 (2023: 4 104).	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Rantasalmen tarjoamat kirjastotoiminnan hallintopalvelut Joroisten kunnalle onnistuvat sujuvasti.		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Palvelu toteutui suunnitellun mukaisesti.	

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Ei talousarviokirjassa 2024 määritettyjä tunnuslukuja/mittareita.

Rantasalmen kirjasto	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Kirjastokäynnit/as.	11,71	13,98	-	14,17
Lainat/as.	16,34	18,06	-	19,36
Kirjastoaineistokulut/as.	6,4	8,94	-	9,17
Kirjastoauton kävijämäärät	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Joroinen	3 816	3 578	-	3 771
Juva	3 030	2 841	-	2 995
Rantasalmi	4 377	4 104	-	4 325
Kirjastoauton reittitunnit	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Joroinen	648	585	-	606
Juva	480	505	-	444
Rantasalmi	725	715	-	585
Yhteensä	1 853	1 805	-	1636

Taloudellinen toteuma

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

	TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT	103 199,64	107 850,79	97 551,00	0,00	97 551,00	110,56%
Myyntituotot	99 239,82	103 554,54	95 431,00	0,00	95 431,00	108,51%
Maksutuotot	0,00	0,00	300,00	0,00	300,00	0,00%
Tuet ja avustukset	1 843,33	1 463,53	240,00	0,00	240,00	609,80%
Muut toimintatuotot	2 116,49	2 832,72	1 580,00	0,00	1 580,00	179,29%
TOIMINTAKULUT	-402 389,36	-385 474,94	-406 119,74	6 488,76	-399 630,98	96,46%
Henkilöstökulut	-209 436,37	-209 038,40	-217 776,98	6 488,76	-211 288,22	98,94%
Palvelujen ostot	-56 948,30	-45 806,08	-47 448,36	0,00	-47 448,36	96,54%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-52 578,01	-49 599,64	-50 601,00	0,00	-50 601,00	98,02%
Muut toimintakulut	-83 426,68	-81 030,82	-90 293,40	0,00	-90 293,40	89,74%
TOIMINTAKATE	-299 189,72	-277 624,15	-308 568,74	6 488,76	-302 079,98	91,90%
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	-0,07	0,00	0,00	0,00	-
Muut rahoitustuotot	0,00	-0,07	0,00	0,00	0,00	-
VUOSIKATE	-299 189,72	-277 624,22	-308 568,74	6 488,76	-302 079,98	91,90%
TILIKAUDEN TULOS	-299 189,72	-277 624,22	-308 568,74	6 488,76	-302 079,98	91,90%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-299 189,72	-277 624,22	-308 568,74	6 488,76	-302 079,98	91,90%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumista ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	Toteutunut suunnitellusti
<i>Lisätalousarviot:</i>	-
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	Kirjastonjohtajan hallintopalvelun myynti Joroisten kirjastoon (20 % työajasta). Palvelusihteeri useita kuukausia osa-aikaisena.
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	Kirjaston kävijämäärä laski 3 852 ja kirjastoauton kävijämäärä nousi 221 kävijällä.

30026 KANSALAIPOISTO

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Kansalaisopisto järjestää alueelliseen sivistystarpeeseen vastaavaa koulutusta ja tukee yksilön itsensä kehittämismahdollisuuksia. Opisto toimii lähipalveluperiaatteella elämänlaajuisen oppimisen ideologian pohjalta. Kansalaisopistopalvelut alueelle tuottaa Järvi-Saimaan kansalaisopisto, jonka isäntäkunta on Sulkava.

Vastuhenkilö: Lukion rehtori ja sivistysjohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Järvi-Saimaan kansalaisopisto tarjoaa Rantasalmella yleissivistävää koulutusta sekä taide- ja taitoaineiden opetusta: mm. kirjallisuuden, kädentaitojen, musiikin ja liikunnan kurssit. Vieraiden kielten ja tietotekniikan opetus on opiston yhteistä etäopetusta.		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Koko vuoden VOS-opetus 3016 t, muu opetus 140 t. kaikki opetus yht. 3156 t. netto-opiskelijat: 417 brutto-opiskelijat: 1337 Loppuvuodesta järjestettiin Tiemassaaren ja Kolkontaipaleen kylillä kädentaitojen lyhytkurssit.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Järvi-Saimaan kansalaisopisto tarjoaa musiikin ja teatterin perusopetusta vähintään opetussuunnitelmien edellyttämän määrän vuosittain. Näin opetusohjelmassa otetaan huomioon lukion säilyminen Rantasalmella (musiikkiteatterilinja). Lukion studiotekniikkalinjan opetus myyntipalveluna.		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Musiikissa ja teatteriopetuksessa toteutettu opetussuunnitelmien mukaista opetusta. Taiteen perusopetuksessa (musiikki ja teatteritaide) osallistujia: 158 netto/625 brutto.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Opiston 10-vuotisjuhlavuoden tapahtumat kolmen kunnan alueella		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Toteutunut suunnitellusti. Tapahtumia: Euromusa 17.2., kädentaitojen kevätnäyttelyt 26.-28.4., vapukonsertti 1.5., The PROM – musiikallisesitykset, koululaiskonsertti 20.5. Syksyllä koulukonsertti 9.8., taiteiden illan	
	esitykset 13.9., Rantasalmen puhallinorkesterin juhlakonsertti 17.11., joulumatinea 14.12. Toiveiden ja palautteiden iltapäivä 4.9. ja glögitilaisuus kunnantalolla 13.12. Koko opiston 10-vuotisjuhla Juvan toimipisteen Marraskaronkassa 24.11. Pääosa esiintyjistä oli Rantasalmen toimipisteen ryhmistä.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Hankkeet: JODY - ilmaisia digitaitokursseja, LAKE23-25-eteläsavolaisen oppimisportaalien rakentaminen ja digikurssisisällön tuottaminen, KV- hanke Kädentaitojen opettajien Erasmus+ - opintoretkeä Italiaan		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Toteutunut osin, toteuma: JODY-hankkeen koulutukset (esim. Apua työnhakuun), Lake- hankkeen osalta toteutettu Kasvojooga, Nyt mie ossoon arvijoija –hankkeen aloitusseminaari ja hankkeen käynnistys toteutettu. Musiikin Erasmus + -päätös saatu, hanke toteutetaan syksyllä 2025	

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

- Rantasalmen kursseihin osallistuvien lkm. (rantasalmelaiset/kaikki)
- Rantasalmelaisten osallistuminen kansalaisopiston kursseille Sulkavalla ja Juvalla (lkm.)

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku/mittari	TP 2020	TP 2021	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Opetustunnit (vos)	3 823	3 576	3 700	3 496	2444	3016
Opetusryhmät	164	160	110	119	90	114
Opiskelleet	2 041	1 889	1 200	1 370	1000	1337

Lisätietoja ja huomioita

Ensimmäisessä sarakkeessa (TA2024) on kirjattuna ne alkuperäiset luvut opetustuntien, opetusryhmien ja opiskelleitten (brutto-opiskelijat) osalta, jotka perustuivat alkuperäiseen TA2024 raamiin. Viimeisessä sarakkeessa kirjattuna vastaavat luvut perustuen siihen, että raamiin lisättiin 20.000€.

Opetustunnit (muu)					-	140
1)Opiskelleet: (brutto/netto)					1000	1337/417
2)Nettoerittely asuinkunnan perusteella: Rantasalmen kursseille osallistui lkm						A)333 /401
rantasalmelaiset/kaikki: A) VOS-opetus: B) Kaikki opetus:						B)347/417
Sulkavan kursseille osallistuneet rantasalmelaiset lkm: C) VOS-opetus: D) kaikki opetus:						C)18 D)18
Juvan kursseille osallistuneet rantasalmelaiset lkm: E)VOS-opetus: F)kaikki opetus:						E)15 F)15

Taloudellinen toteuma

Määräraha- ja tulotaulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		7 680,84	7 888,11	9 000,00	0,00	9 000,00	87,65%
	Myyntituotot	7 680,84	7 888,11	9 000,00	0,00	9 000,00	87,65%
TOIMINTAKULUT		-208 793,24	-224 227,84	-215 502,86	0,00	-215 502,86	104,05%
	Henkilöstökulut	-7 504,42	-7 955,00	-8 790,59	0,00	-8 790,59	90,49%
	Palvelujen ostot	-133 176,22	-147 528,04	-152 952,47	0,00	-152 952,47	96,45%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 453,42	-1 521,82	-2 500,00	0,00	-2 500,00	60,87%
	Muut toimintakulut	-65 659,18	-67 222,98	-51 259,80	0,00	-51 259,80	131,14%
TOIMINTAKATE		-201 112,40	-216 339,73	-206 502,86	0,00	-206 502,86	104,76%
VUOSIKATE		-201 112,40	-216 339,73	-206 502,86	0,00	-206 502,86	104,76%
TILIKAUDEN TULOS		-201 112,40	-216 339,73	-206 502,86	0,00	-206 502,86	104,76%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-201 112,40	-216 339,73	-206 502,86	0,00	-206 502,86	104,76%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä

<i>Yleiset kommentit:</i>	Toteutunut suunnitellusti
<i>Lisätalousarvio:</i>	-
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	Yksi orkesterikokoonpano ja muutamia kursseja lakkautettu kevään 2024 jälkeen
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	VOS pienentynyt merkittävästi

30027 NUORTEN PALVELUT

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Nuorisotoimen keskeisenä tehtävänä on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista. Nuorisotoimi sisältää nuorisotilatoiminnan, nuorten vaikuttajaryhmä Kasvon toiminnan, etsivä nuorisotyön sekä nuorten harrastamisen tukemisen avustusten ja hankkeiden kautta (osa puhallinorkesterisopimusta, Suomen harrastamisen malli –hanke).

Lisäksi nuorten paja on osa Rantasalmen kunnan omaa toimintaa ja nuorisotoimea. Aluehallintovirasto osa rahoittaa nuorten pajan toimintaa. Nuorten pajaa ja sen toimintaa tulee kehittää edelleen, sillä tavoitteena on säilyttää hyvin toimimaan saadut asiakaslähtöiset käytännöt sekä kehittää pajatoimintaa yhdessä hyvinvointialueen kanssa nykyisissä toimiloissa. Oppilaitosyhteistyö sekä pajan opinnollistaminen mahdollistavat ammatillisten opinnojen osien suorittamisen myös Rantasalmella nuorten pajalla.

Vastuuhenkilö: Nuorten palvelujen koordinaattori, Lukion rehtori ja sivistysjohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Nuorisotilan muutto ja toiminnan käynnistäminen uusissa tiloissa		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Nuorisotilan muutto tapahtui maaliskuun lopussa 2024 ja toiminta uusissa tiloissa käynnistyi huhtikuussa 2024. Nuokkarikerho aloitti peruskoulu- laisten odotustuntien tarpeeseen syyslukukauden alussa. Nuorisotila esiteltiin elokuussa koulujen alettua lukioon muualta tulleille. Kokeiluna K-18 nuokkari-illat alkoivat elokuussa kerran kuukaudessa.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Liikkuva nuorisotilatoiminta; nuorten kohtaamiset lisääntyvät		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Nuoriso-ohjaaja mukana järjestämässä toimintaa mm. kirjastossa (pelipäivät) Uimahalli-retkellä valvojana kolme kertaa. Mukana 5 lk. ja 7 lk. -leireillä Eräelämyksessä. Kevätkarkelot -tapahtuma toukokuussa yhteistyössä 4H ja Rantasalmen kappeliseurakunta. Kesäkuun ensimmäisellä viikolla kesäkerho-viikko yhteistyössä 4H kanssa.	

	Juniori/seniori pelipäivä Nuorisotyön viikolla nuokkarilla. Välituntiaktiviteetteja nuorisotyön viikolla Rantasalmen yhtenäiskoululla yhteistyössä 4H ja Rantasalmen kappeliseurakunta. Lasten- ja nuorten pikkujoulut Jumikkalan kartanolla joulukuussa yhteistyössä 4H ja Rantasalmen kappeliseurakunnan kanssa.	
--	--	--

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Etsivä nuorisotyöntekijäresurssi vastaa tarvetta (asiakas lkm.)		Yrittämiseen ja työnteekoon kannustaminen
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Asiakkaita vuoden 2024 aikana yht. 22hlöä.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Bänditilan aktiivinen käyttö uudessa tilassa (ryhmien lkm., h/vko)		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Bänditilaa käytti vuoden 2024 aikana 11 eri kokoonpanoa. Kokoonpanot harjoittelevat osa joka viikko ja osa harvemmin. Keskimäärin 5 kokoonpanoa viikossa. Yksi bändeistä julkaissut omaa musiikkia ja julkaissut musiikkia muun muassa Spotify-palveluun. Toinen bändi myös kokeillut oman musiikin äänitystä bänditilassa.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Nuorten pajatoiminnan kehittäminen (asiakas lkm./v)		Kestävä kuntatalous ja resurssi viisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Nuorten paja sai valtionavustusta toimintaansa myös vuonna 2024. Valtionavustushakemukseen arvioitu asiakasmäärä vuodelle 2024 oli 6 hlö/ vuosi. Asiakasmäärä vuonna 2024 oli yht. 8 hlöä. Nuoria ohjautunut nuorten pajalta eteenpäin työelämään ja opiskelujen pariin. Nuorten pajalla vuonna 2024 nuoria on ollut työkokeilussa, koulutussopimuksella sekä pajasopimuksella.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kokoontuva ja aktiivinen KASVO (lkm./v)		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Nuorten vaikuttajaryhmä KASVO ei toiminut vuonna 2024. Toiminta saatiin käynnistettyä uudestaan, kun marraskuussa vaaleihin ilmoittautui mukaan 14 hlöä, joista nuoret äänestivät 5 jäsentä ja 5 varajäsentä mukaan nuorten vaikuttajaryhmä KASVON toimintaan	

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit: Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku/mittari	TA2024	TP/2024			
Nuorten paja (hlöä/v)	8–10	8			
<i>*) Raportointihetki, jossa on huomioitu vuosikolmanneksen jälkeiset toiminnan toteumat. **) Ennuste toiminnan toteumasta talousarviovuoden loppuun.</i>					
Lisätietoja ja huomioita					
Nuorten pajan valtionavustuksessa on arvioitu valmentautujien määräksi 6 hlö/v					

Taloudellinen toteuma

Määräraha-aulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		55 367,18	53 177,26	55 540,00	0,00	55 540,00	95,75%
	Myyntituotot	730,43	892,26	1 300,00	0,00	1 300,00	68,64%
	Tuet ja avustukset	54 636,75	52 285,00	54 240,00	0,00	54 240,00	96,40%
TOIMINTAKULUT		-270 605,22	-269 847,16	-273 636,33	-1 300,00	-274 936,33	98,15%
	Henkilöstökulut	-155 928,84	-151 773,41	-154 617,37	-1 300,00	-155 917,37	97,34%
	Palvelujen ostot	-35 556,89	-38 593,91	-32 644,70	0,00	-32 644,70	118,22%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 120,45	-2 907,12	-7 944,00	0,00	-7 944,00	36,60%
	Avustukset	-31 500,96	-30 500,68	-30 500,00	0,00	-30 500,00	100,00%
	Muut toimintakulut	-39 498,08	-46 072,04	-47 930,26	0,00	-47 930,26	96,12%
		-215 238,04	-216 669,90	-218 096,33	-1 300,00	-219 396,33	98,76%
TOIMINTAKATE		-215 238,04	-216 669,90	-218 096,33	-1 300,00	-219 396,33	98,76%
VUOSIKATE		-215 238,04	-216 669,90	-218 096,33	-1 300,00	-219 396,33	98,76%
	Poistot ja arvonalentumiset	0,00	-322,28	0,00	0,00	0,00	-
	Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	-322,28	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN TULOS		-215 238,04	-216 992,18	-218 096,33	-1 300,00	-219 396,33	98,90%
	Luontoisetumenot, ei alv	-76,80	0,00	0,00	0,00	0,00	-
	Luontoisetutulot	76,80	0,00	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-215 238,04	-216 992,18	-218 096,33	-1 300,00	-219 396,33	98,90%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumista ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	Toteutunut suunnitellusti
<i>Lisätalousarviot:</i>	-
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	Nuokkarin uusi sijainti, nuorten palvelujen koordinaattori uusi työtehtävä
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	Nuorten palvelujen koordinaattori, nuorten paja ja pajan sähköauto siirtyivät nuorisotoimelle työllisyyspalveluista.
<i>Ylitykset:</i>	-
<i>Alitukset:</i>	Tuotot jäivät 2363 euroa alle arvioidun. Peruste: AVI:n avustussummat etsivään nuorisotyöhön ja nuorten pajalle arvioitua pienemmät.

3003 HYVINVOINTIPALVELUT

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Hyvinvoinnin palveluihin kuuluvat liikunta- ja kulttuuripalvelut, maahanmuuttoasiat, kunnan tehtäviin kuuluvat hyvinvoinnin edistämisen työ, ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö sekä osallisuuden edistäminen ja kokonaisvaltainen hyvinvoinnin lisääminen.

Hyvinvointipalveluiden toteuttaminen on kunnassa läpileikkaavaa ja hyvinvoinnin osalta hallintokunnat ylittävä yhteistyö on keskeisessä roolissa.

Tässä raportoidaan 30031 Hyvinvointipalvelut ja 30035 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Liikunta 30036 ja Kulttuuri 30037 raportoidaan omina kohtinaan. Toimialan sisäisen jako on muuttunut talousarvion kirjan hyväksymisen jälkeen.

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Hyvinvointipalveluiden toiminnan suunnittelu ja vakiinnuttaminen kunnan toiminnassa		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Talouden suunnittelu, toteutus ja seuranta on tehty ohjeiden mukaisesti. Keskeiset työryhmät on päivitetty ja ne ovat toimineet säännöllisesti. Osallistuttu säännöllisesti myös yhteistyökumppaneiden organisoimiin työryhmiin, erityisesti hyvinvointialueen koordinoimiin työryhmiin. Kyläavustuksia on jaettu perustoimintaan 6 kpl ja harkinnanvaraisia 3 kpl. Kumppanuus- sopimusmalli luotu ja otetaan käyttöön tulevan vuoden alussa uutena avustusmallina. Aikuisten harrastamisen seteliavustuksia on jaettu 7 kpl viidelle eri toimijalle. Digitiekartta on hyväksytty ja sen toteutus ja seuranta on käynnistynyt. Kirjaston digituki on palvelut käyttäjiä. Vanhus- ja vammaisneuvosto on kokoontunut viisi kertaa. Keskeisinä tapahtumina Vanhusten ja vammaisten viikot on toteutettu ja Voimaa vanhuuteen –toiminnassa oleville vertais- ohjaajille on tarjottu koulutusta ostopalveluna. Liikunnan kumppanuuspöytä on kokoontunut elokuussa ensimmäisen kerran.	Kunnan talouden tiukkeneminen tulevaisuudessa ja sen vaatimat resurssitar- kastelut tulevat koskemaan myös hyvinvointipalveluiden tuottamisen edellytyksiä.

	Hyte- toimintaa on tehty toteuttamalla hyvinvointisuunnitelmaa ja toimittu yhteistyössä sekä kuntien ja hyvinvointialueen hyvinvointi- koordinaattoreiden kanssa että erilaisissa toimialakohtaisissa työryhmissä kunnan sisällä ja laajemman toimijajoukon kanssa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivitys on käynnissä osana tulevaa hyvinvointi- suunnitelman päivitystyötä. Osallisuuden edistämiseksi on keskitytty paikallisen verkoston luomiseen yhteistyössä kulttuurin kanssa järjestötapaamisten muodossa. Osallisuussuunnitelma on valmisteltu päätöksen tekoon. Ehkäisevän päihdetyön suunnitelman päivitys on käynnissä ja sen keskeiset teemat viedään osaksi tulevaa hyvinvointisuunnitelmaa. Ennakkovaikutusten arviointi –ohje on valmisteltu ja viety päätöksentekoon.	
--	---	--

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Hyvän mielen kunta -konseptin käyttöönotto		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Hyvän mielen kunta –kehittämistoimenpiteet viedään osaksi tulevaa hyvinvointisuunnitelmaa ja jo käytössä olevista toimenpiteistä/-malleista viestitään osana kuntaviestintää. Jo käytössä olevia toimintamalleja on jatkettu osana arkkityötä.	Henkilöstöresurssin määrä/vaihtuvuus ja toimintatapojen juurtuminen käytännön työhön.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kuntaan sopivan kumppanuuspöytämallin käyttöönotto		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Liikunnan kumppanuuspöytätoiminta on käynnistetty ja lähes vastavana toimintana toimivat yrittäjien ja yhdistysten säännölliset tapaamiset mm. Yrittäjien aamukahvit ja yhdistysillat. Kumppanuussopimusmalli on luotu uudeksi toimintamalliksi tiettyihin yhdistys- avustuksiin. Mallin ko-keilu alkaa tulevan vuoden alussa.	Toiminnan laajentamiseen vaikuttaa jatkossa käytettävissä olevat resurssit ja käyt- töön otettavan osallisuussuunnitelman toimenpiteet.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Maahanmuuton toimintamallin kehittäminen		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Savonlinnan kaupungin kanssa on solmittu sopimus maahanmuuton viranomaistyöstä neuvonta- ja ohjauspalveluissa. Kunnassa on ollut oma neuvontaresurssi maaliskuun loppuun ja suomen kielien kerhotoimintaa on jatkettu vuoden loppuun asti tilapäistä suojelua saaville kunta- laisille. Tilapäistä suojelua saaville on järjestetty kaksi info-tilaisuutta ja yksi ruokakulttuuri- tapahtuma.	Yhteistyön käytännön toiminnan käynnistyminen seudullisena toimintana on tulevan vuoden kuntien yhteistoiminnan keskiössä. Myös tarvittavien ohjelma-asiakirjojen päivitys ja tarvittaessa myös laadinta on käynnistettävä.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Toimiva yhteistyö hyvinvointialueen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Hyvinvointialueen kanssa tehtävä perustyö on käynnistynyt hyvin ja tapaamiset eri työryhmissä on aikataulutettu pitkälle eteenpäin. Hyvinvointialueen keskeisissä kehittämishankkeissa on oltu tiiviisti mukana ja haettu yhteinen tiedolla johtamisen edistämiseen liittyvä hanke THL:n terveyden edistämisrahoista. Hanke käynnistyy tulevan vuoden aikana.	Osapuolten resurssien tiukkeneminen vaikuttaa osaltaan suunniteltavien toimenpiteiden toteuttamisen edellytyksiin ja sopeuttamistoimia on tarpeen suunnitella yhteisesti, jotta mahdollisimman hyvä palvelutaso voidaan taata asukkailla.

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

- HYTE-kerroin
- TEA-viisari
- Tapahtumiin ja tilaisuuksiin osallistujat
- Toiminnassa mukana olevat järjestöt ja toimijat

Hyte-kerroin oli vuoden 2023 lopulla 60, jonka perusteella muodostui vuoden 2024 lisävaltionosuudeksi 56 079 €. TEA –viisarin osalta kuntajohto, kulttuuri ja perusopetuspisteet ovat vuodelta 2023 ja lukio vuodelta 2022. Liikuntakysely on tehty alkuvuodesta 2024 ja liikunnan uusi tulos on 59 pistettä, joka on neljä pykälää edellistä kyselyä parempi. Kunnan kaikkien sektoreiden kokonaistulos v. 2024 lopussa on 69.

Hyvinvoinnin tapahtumia on järjestetty pääasiassa yhteistyössä kulttuurin-, liikunta-toimen, kirjaston ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Erilaisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin osallistuneita voidaan arvioida olleen noin 3000 henkilöä vuoden aikana.

Maahanmuuttopalveluihin ja työn tekoon Suomessa liittyvät tilaisuudet on järjestetty maaliskuussa ja toukokuussa yhteistyössä Savonlinnan kaupungin maahanmuuttopalveluiden kanssa ja paikalla oli 40 henkilöä. Syyskuussa järjestettiin koututumiseen liittyen perinneruokakurssipäivä, johon osallistui 11 henkilöä.

Toiminnassa ovat aktiivisesti mukana hyvinvointialueen lisäksi mm. SPR, TULES ry, MLL ry, RU ry, Rantasalmi Golf ry, Ernesti ry, Lions Club Rantasalmi ja Rantasalmen Rotaryklubi, kyläyhdistykset ja eläkeläisjärjestöt.

Taloudellinen toteuma

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

Kylä- ja yhteistöiminnan avustukset	TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTAKULUT	0,00	-21 957,76	-24 057,35	0,00	-24 057,35	91,27%
Palvelujen ostot	0,00	-12 757,76	-14 057,35	0,00	-14 057,35	90,76%
Avustukset	0,00	-9 200,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	92,00%
TOIMINTAKATE	0,00	-21 957,76	-24 057,35	0,00	-24 057,35	91,27%
VUOSIKATE	0,00	-21 957,76	-24 057,35	0,00	-24 057,35	91,27%
TILIKAUDEN TULOS	0,00	-21 957,76	-24 057,35	0,00	-24 057,35	91,27%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	-21 957,76	-24 057,35	0,00	-24 057,35	91,27%

Digituki	TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTAKULUT	0,00	-262,75	-6 772,76	0,00	-6 772,76	3,88%
Palvelujen ostot	0,00	-262,75	-6 272,76	0,00	-6 272,76	4,19%
Muut toimintakulut	0,00	0,00	-500,00	0,00	-500,00	0,00%
TOIMINTAKATE	0,00	-262,75	-6 772,76	0,00	-6 772,76	3,88%
VUOSIKATE	0,00	-262,75	-6 772,76	0,00	-6 772,76	3,88%
TILIKAUDEN TULOS	0,00	-262,75	-6 772,76	0,00	-6 772,76	3,88%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0,00	-262,75	-6 772,76	0,00	-6 772,76	3,88%

Maahanmuutto	TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT	162 183,66	116 386,23	100 000,00	0,00	100 000,00	116,39%
Tuet ja avustukset	22 985,90	116 246,08	100 000,00	0,00	100 000,00	116,25%
Muut toimintatuotot	139 197,76	140,15	0,00	0,00	0,00	-
TOIMINTAKULUT	-178 765,42	-10 468,35	-45 615,65	-530,00	-46 145,65	22,69%
Henkilöstökulut	-34 757,33	-6 127,73	0,00	-530,00	-530,00	1156,18%
Palvelujen ostot	-1 516,13	-4 147,89	-42 615,65	0,00	-42 615,65	9,73%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-42 437,41	-123,73	0,00	0,00	0,00	-
Muut toimintakulut	-100 054,55	-69,00	-3 000,00	0,00	-3 000,00	2,30%
TOIMINTAKATE	-16 581,76	105 917,88	54 384,35	-530,00	53 854,35	196,67%
VUOSIKATE	-16 581,76	105 917,88	54 384,35	-530,00	53 854,35	196,67%
TILIKAUDEN TULOS	-16 581,76	105 917,88	54 384,35	-530,00	53 854,35	196,67%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-16 581,76	105 917,88	54 384,35	-530,00	53 854,35	196,67%

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTAKULUT	-9 015,50	-30 539,92	-41 664,85	0,00	-41 664,85	73,30%
Henkilöstökulut	-9 015,50	-9 557,76	-8 876,20	0,00	-8 876,20	107,68%
Palvelujen ostot	0,00	-20 463,02	-32 788,65	0,00	-32 788,65	62,41%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00	-439,14	0,00	0,00	0,00	-
Muut toimintakulut	0,00	-80,00	0,00	0,00	0,00	-
TOIMINTAKATE	-9 015,50	-30 539,92	-41 664,85	0,00	-41 664,85	73,30%
VUOSIKATE	-9 015,50	-30 539,92	-41 664,85	0,00	-41 664,85	73,30%
TILIKAUDEN TULOS	-9 015,50	-30 539,92	-41 664,85	0,00	-41 664,85	73,30%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-9 015,50	-30 539,92	-41 664,85	0,00	-41 664,85	73,30%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumista ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Osin uusi toimiala, niin ei ole vakiintunutta resurssienkäyttötapaa.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	<i>Ei ole tehty.</i>
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	<i>Osin uusi resurssointi ja uudet kustannuspaikat, ei suoraan vertailtavissa edellisvuoteen. Maahanmuuton tulorakenne on muuttunut edellisvuodesta tilapäisen suojelun kunta-mallin asiakkaiden siirryttyä kuntalaisiksi. Myös maahanmuuton ohjauksen kunnan oma, suora henkilöresurssi on pienentynyt Savonlinnan kaupungin kanssa solmitun neuvontaan ja ohjaukseen liittyvän sopimuksen myötä.</i>
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	<i>Ei suoraan kaikilta osin vertailtavissa.</i>

30036 LIIKUNTATOIMI

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Liikuntatoimen tarkoituksena on edellytysten luominen kuntalaisten liikunnalle paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa kehittämällä, kansalaistoimintaa tukemalla, liikuntapaikkoja tarjoamalla sekä liikuntaa järjestämällä ottaen huomioon myös erityisryhmät. Liikuntatoimen painopistealueina ovat terveys- ja erityisliikunnan edistäminen, vähän liikkuvien työkäisten ja ikäihmisten liikunnan edistäminen (AVI:n hanke) ja omatoimisen liikunnan edistäminen. Urheiluseurat ovat keskeisiä toimijoita käytännön työssä.

Liikuntapalveluja hankitaan Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ltä. Liikunnanohjaajahanke on kunnan hallinnoima.

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kunnan liikunta-alueiden aktiivinen käyttö		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Liikunta-alueet ovat olleet aktiivisesti käytössä. Kesän uimakoulut ja yu –kilpailut on pidetty. Liikuntatapahtumia, mm. Lipposhiihto, Retro-hiihdot, Unelmien liikuntapäivä, Lipokkaat liikkeelle ja vanhusten viikon liikuntapäivä, on järjestetty eri toimijoiden kanssa. Liikunnan avustukset on jaettu 10 kpl ja yhdistystoiminta on ollut aktiivista. Myös aikuisten harrastamisen setelillä on toteutettu erilaisia liikuntaryhmiä eri puolella Rantasalmea. Liikunnanohjaaja –hankkeen ja kuntaviestinnän yhteistyönä on tuotettu liikuntavinkkejä ja markkinoitu liikuntapaikkoja. Syyskauden myrskyt aiheuttivat jonkin verran tuhoja Harjupirtin ulkoilureitistöllä ja alueella korjattiin niin puustoa kuin valaistusta loppuvuodesta. Investointien toteutus on sujunut suunnitelman mukaisesti, mutta budjetoitua hintavammin; valaistusten muutokset Harjuntaustan reitille on tehty, skeittipuisto on aidattu, Harjuntaustan reitin homogolointityö on valmistunut ja avantouintipaikka saatiin viimeisteltyä ja kausi käyntiin jälleen syksyllä.	Resurssien leikkauksen kohdentamisen tuomat heikennykset palvelutarjonnassa.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Uuden suunnistusalueen ja Ruutanalan luontoreitin käyttöönotto		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Suunnistusreitin karttapäivitys on tehty; uusi kartta on valmistunut ja kiintorastit viedään maastoon tulevalle suunnistuskaudelle. Ruutanalanharjun uudistettu ulkoilulenkki on otettu käyttöön. Teemallisten polkujen edistäminen siirtyy tulevalle vuodelle.	Resurssipula vaikutti loppuvuoden suunniteltuihin toimiin.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Avantouintipaikan ja saunan toiminnan käynnistäminen ja kehittäminen		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Kausi saatiin käyntiin ja avantouintipaikan turvallista käyttöä lisäävät investoinnit tehtyä. Myös maksut käytölle määriteltiin.	Toiminta jatkuu toistaiseksi kunnan järjestämänä. Toiminnan järjestäminen yhdistysvetoisena on tulevaisuuden tavoitteena riskin pienentämiseksi.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Toimiva yhteistyö sote-alueen kanssa liikunnanohjauksessa		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Liikunnanohjaaja –hankkeen kahden hankkeen aikana on saatu luotua palvelupolkua liikunnanohjaukselle kunnan ja hyvinvointialueen välillä. Kirjaustapaa on suunniteltu ja siihen on avautumassa suora kirjausreitti tulevana vuonna hyvinvointialueen järjestelmään. Kolmas hankkeausi on haettu ja hankkeen päätöstä odotetaan.	Hankepäättöksen sisältö ja aikataulu sekä hankevetäjän rekrytointi vaikuttavat toiminnan jatkamisen edellytyksiin.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Vähän liikkuvien kuntalaisten henkilökohtainen ohjaus (AVI-hanke)		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Kaksi hankekautta on toteutettu onnistuneesti ja kolmannelle kaudelle on jätetty hakemus.	Jos hankerahoitusta ei järjesty, liikunnanohjauksen toimintatavat on mietittävä käytössä olevien resurssien mukaisesti.

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

- Kunnan liikunta-alueiden aktiivinen käyttö (kulunseuranta)
- AVI-hanke; osallisten lkm.

Liikuntaseurannan mukaan kuntosalin asiakkaita oli noin 18 000 ryhmien käyttäjät mukaan lukien ja Harjuntaustan ladulla kierrettiin yli 11 000 kierrosta.

Kiertävä liikunnanohjaaja –hankkeen asiakkuuksia oli vuoden aikana 193 (yksilö- ja ryhmäasiakkuudet) ja hankkeen järjestämissä/ hankkeen osajärjestämissä tapahtumissa kävi noin 800 henkilöä. Hankkeen asiakkuuksista 35 % oli nuoria aikuisia-työikäisiä ja 65 % ikiliikkujia.

Taloudellinen toteuma

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		49 716,51	61 544,73	47 000,00	2 500,00	49 500,00	124,33%
	Myyntituotot	32 776,35	40 599,97	25 000,00	2 500,00	27 500,00	147,64%
	Tuet ja avustukset	15 922,36	20 146,76	22 000,00	0,00	22 000,00	91,58%
	Muut toimintatuotot	1 017,80	798,00	0,00	0,00	0,00	-
TOIMINTAKULUT		-457 614,84	-485 355,39	-495 804,46	-3 188,38	-498 992,84	97,27%
	Henkilöstökulut	-27 236,28	-36 625,91	-39 267,16	-1 600,38	-40 867,54	89,62%
	Palvelujen ostot	-407 184,70	-393 871,35	-395 684,82	-1 588,00	-397 272,82	99,14%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 510,05	-32 394,37	-38 731,00	0,00	-38 731,00	83,64%
	Avustukset	-16 000,00	-15 550,00	-15 562,00	0,00	-15 562,00	99,92%
	Muut toimintakulut	-4 683,81	-6 913,76	-6 559,48	0,00	-6 559,48	105,40%
		-407 898,33	-423 810,66	-448 804,46	-688,38	-449 492,84	94,29%
TOIMINTAKATE		-407 898,33	-423 810,66	-448 804,46	-688,38	-449 492,84	94,29%
VUOSIKATE		-407 898,33	-423 810,66	-448 804,46	-688,38	-449 492,84	94,29%
Poistot ja arvonalentumiset		-45 878,02	-52 317,25	-41 134,00	0,00	-41 134,00	127,19%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-45 878,02	-52 317,25	-41 134,00	0,00	-41 134,00	127,19%
TILIKAUDEN TULOS		-453 776,35	-476 127,91	-489 938,46	-688,38	-490 626,84	97,04%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-453 776,35	-476 127,91	-489 938,46	-688,38	-490 626,84	97,04%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Kuntosalin ja avantouintipaikan kulut ja tulot on tarkasteltu talousarviomuutoksen kautta. Kuntosalin tulokertymä oli budjetoitua suurempi ja avantouintipaikan kertymä ei vielä syyskaudelle päässyt tavoitteeseensa. Seuraava kausi näyttää suunnan. Muutoin liikuntatoimi pysyi budjetissaan.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	<i>Lisätalousarvio on käsitelty kvall 7.10.2024 § 66</i>
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	<i>Liikunnan säästöt on tehty vuodelle 2024 vaaditun mukaisesti. Vaikuttaa ylläpidettävien reittien määrään ja työllistettyjen pois jäänti näkyy alueiden hoitotasossa. Kalusto- ja laitehankintamäärärahat on leikattu lähes kokonaan, joka häiritsee mm. liikuntavälineiden uusimista.</i>
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	<i>Kokonaissäästö oli noin 31 000 €, joka kohdistui reitteihin, laite- ja kalustohankintoihin sekä henkilöresurssiin työllistämismäärärahojen säästön myötä.</i>

30037 KULTTUURITOIMI

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Kulttuuritoimi käsittää kunnan kulttuuritoiminnan edistämisen ja kehittämisen, tapahtumien järjestämistä sekä kesämuuseon aukiolon. Henkilöstöön kuului kulttuurikoordinaattori (90 %) määräaikaisena 31.12.2024 asti.

Vastuuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kaikkien paikallisten ja aktiivisten kulttuurialan yhdistysten toimintaa tuetaan		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Kulttuuriavustuksia myönnettiin 5 ja lisäksi tuettiin kahta yhdistystä Parkumäen ja Haapaniemen muistomerkkien hoitoon liittyen. Avustuksin järjestettiin musiikkifestivaali, kotiseuturetki, runopuutarha, Äänelän näyttely ja teatteriretki. Lisäksi hoidettiin museon kanala ja yrttitarha.	Avustusmäärärahan leikkauksella on vaikutus tapahtumatuotannon edellytyksiin jatkossa.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kesämuuseo on yleisölle avoinna kesäkuun puolivälistä koulujen alkamiseen saakka		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Museo palveli kesäkauden Rantasalmen 4H-yhdistykseltä ostopalveluna hankittuna. Kesänavajaiset järjestettiin museon pihassa 15.6.2024.	Museon kesähoidon järjestelyt jatkossa määrärahojen tiukentuessa ja toimintojen järjestämisen kustannusten noustessa.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kulttuuristrategian jalkauttaminen. Kulttuuritoimien tapahtumat: Veteraanipäivän juhla, kesänavaus, Taiteiden ilta, kunnan itsenäisyyspäiväjuhla		Kuntalaisten omatoimisuus ja aktiivisuus Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus

Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
-12/2024	Kulttuuristrategiaa ja vuoden keskeiset tapahtumat on toteutettu; - Järjestötapaamisia järjestetty 6 iltatilaisuutta, joissa on saatu tietoa omien palveluiden ilmoittamisesta Lähellä.fi -palveluun, taitto-ohjelman käyttöopetusta, tapahtumajärjestäjän muistilista, rahoitustietoa Leaderista ym. - Tapahtumia on järjestetty yhteistyössä toimijoiden kanssa mm. Virtuaalimatkoja kuntalaisolohuoneessa 5 kpl mm. Lappiin ja Zimbabween, Kesän avaus museolla, Taiteiden ilta, Vanhusten viikko, Itsenäisyys	Kulttuurin henkilöresurssointi vaikuttaa suoraan kulttuuristrategian toteuttamisen laatuun ja määrään
	päivän juhla ym. - Kirjaston elokuvakerho aloitti toimintansa ja näytöksiä on ollut 4 kpl ja lasten lauantain elokuva. - Kirjastolla ja kunnan viraston aulassa on ollut 14 eri näyttelyä - Unelmavuosi 2024 – kokoontumisia järjestettiin neljä kertaa - Palvelutalo Kuuselassa ja Mäntylässä on käyty pitämässä kahvimuistelu- ja musiikkihetket - Kirjastossa järjestettiin Kiminkisen ja Parentskoin luennot - Lumovoimaa kulttuurista –hankkeistus ja hanketyön käynnistämisen tuki, Lumotiimin toiminnan käynnistyminen syksyllä - Avustuksin tuetut tapahtumat keskittyvät kesäajalle mm. Ilokivi kaekuu –taijvestivuali, Äänelän näyttely ja Jumikkalan runopuutarha. - Muita tuettuja tapahtumia; Prom –musikaaliesitykset, Ilokiven konsertti ja Haapakosken reissu - Controlli –yhtyeen levyjulkistamistilaisuus - Kesäesite on päivitetty ja ilmestynyt jakoon - Verkostoiduttu aktiivisesti Itä-Suomen kulttuurikentän kehittämiseen tähtäävien OKM:n rahoittaman Kulttuuri itää- ja Taiken Sillanrakentajat –hankkeiden kanssa - Tilaisuuksia, jossa kulttuuritoimella roolia on järjestetty yhteensä 64 kpl	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
HYTE-kertoimen indikaattorien edellyttämien toimenpiteiden suunnittelu		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	TEA –viisarin ohjaamia toimenpiteitä toteutettu osana arkityötä. Tärkein on henkilöresurssi, jolla perustyötä voidaan tehdä.	Tulevaisuuden resurssointi kulttuurin edistämiseen on haaste myös hyte -työn tekemisessä.

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

- myönnettyjen avustusten lkm./haettujen avustusten lkm., aktiivisten yhdistysten lukumäärä
- museon kävijämäärä
- tapahtumien lkm., näyttelyiden lkm., Verson tarjonta, kulttuurikokoontumisten lkm.

Kulttuuriavustuksia on haettu 8 kpl (6 eri toimijaa) ja myönnetty yhteensä 5 toimijalle (yksi hakija ei täyttänyt haun ehtoja). Aktiivisia yhdistystoimijoita on postituslistalla 21 kpl.

Museon kävijämäärä oli 770 henkilöä. Tapahtumia on järjestetty/oltu mukana tuke-
massa 64 kpl, näyttelyitä 14 kpl, Versolla ja 4H -yhdistyksellä on tarjolla koululla
”Mun Juttu – Harrastamisen malli Varkaudessa, Rantasalmella ja Joroisissa” –han-
keen rahoituksella kerhotoimintaa koulun lukukausien aikana. Verson toiminnassa
järjestetty Rantasalmella 35 tapahtumaa ja 22 Mun Juttu – harrastuskerhoa, tapahtu-
miin on osallistunut 767 lasta ja 143 aikuista ja kerhoihin 2749 lasta.

Verson toimintaan Mun juttu –Harrastamisen Suomen mallin lisäksi Rantasalmella
kuuluivat satutuokiot kirjastolla säännöllisesti, esi- ja alkuopetuksen ja 3-6 -luok-
kien työpajat Kirsi Kunnas – teemalla, 7-9 –luokkien katutaidetyöpajat ja nukketeat-
terimatkalaukku lapsiryhmien lainattavaksi materiaaliksi kirjastosta. Järjestöjen yh-
teisiä kulttuurikokoontumisia on järjestetty 6 kpl.

Taloudellinen toteuma

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

	TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT	137,31	957,44	80,00	0,00	80,00	1196,80%
Tuet ja avustukset	137,31	300,17	80,00	0,00	80,00	375,21%
Muut toimintatuotot	0,00	657,27	0,00	0,00	0,00	-
TOIMINTAKULUT	-93 388,23	-109 585,69	-107 425,86	-6 488,76	-113 914,62	96,20%
Henkilöstökulut	-31 043,53	-37 138,04	-34 449,57	-6 488,76	-40 938,33	90,72%
Palvelujen ostot	-26 235,22	-33 886,53	-36 641,05	0,00	-36 641,05	92,48%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 500,81	-999,76	-820,00	0,00	-820,00	121,92%
Avustukset	-31 857,00	-31 619,32	-32 500,00	0,00	-32 500,00	97,29%
Muut toimintakulut	-2 751,67	-5 942,04	-3 015,24	0,00	-3 015,24	197,07%
TOIMINTAKATE	-93 250,92	-108 628,25	-107 345,86	-6 488,76	-113 834,62	95,43%
VUOSIKATE	-93 250,92	-108 628,25	-107 345,86	-6 488,76	-113 834,62	95,43%
Poistot ja arvonalentumiset	-318,87	-318,87	-319,00	0,00	-319,00	99,96%
Suunnitelman mukaiset poistot	-318,87	-318,87	-319,00	0,00	-319,00	99,96%
TILIKAUDEN TULOS	-93 569,79	-108 947,12	-107 664,86	-6 488,76	-114 153,62	95,44%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-93 569,79	-108 947,12	-107 664,86	-6 488,76	-114 153,62	95,44%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Budjetti on toteutunut odotetun mukaisesti. Tuloja on saatu tapahtumajärjestelyistä.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	<i>Ei ole tehty, vain määrärahojen siirtoesitys kirjaston ja kulttuurin kesken kvalt 7.10.2024 § 65. Hankerahoituksen vaatima muutos on tehty Hankkeet –sitovuustasolle.</i>
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	<i>Kulttuurikoordinaattori 90 % koko vuoden käytössä. 10 % työpanoksesta kirjastolla.</i>
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	<i>Kulttuurikoordinaattori on aloittanut toukokuussa 2023. Muissa kustannuksissa ei olennaista muutosta.</i>

300 HYVINVOINNIN JA SIVISTYKSEN TOIMIALA YHTEENSÄ (SISÄISET JA ULKOISET)

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		980 213,94	904 300,83	791 600,10	2 500,00	794 100,10	113,88%
	Myyntituotot	396 748,62	449 202,05	420 552,10	2 500,00	423 052,10	106,18%
	Maksutuotot	45 702,81	61 361,14	51 050,00	0,00	51 050,00	120,20%
	Tuet ja avustukset	372 525,85	366 518,29	316 418,00	0,00	316 418,00	115,83%
	Muut toimintatuotot	165 236,66	27 219,35	3 580,00	0,00	3 580,00	760,32%
TOIMINTAKULUT		-6 910 868,02	-8 432 597,44	-8 297 270,47	-323 756,38	-8 621 026,85	97,81%
	Henkilöstökulut	-3 774 606,72	-4 502 513,69	-4 656 573,48	-5 960,38	-4 662 533,86	96,57%
	Palvelujen ostot	-1 934 924,47	-2 602 276,08	-2 331 058,24	-317 796,00	-2 648 854,24	98,24%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-194 927,74	-167 283,32	-189 405,00	0,00	-189 405,00	88,32%
	Avustukset	-197 661,68	-207 943,07	-198 094,00	0,00	-198 094,00	104,97%
	Muut toimintakulut	-808 747,41	-952 581,28	-922 139,75	0,00	-922 139,75	103,30%
TOIMINTAKATE		-5 930 654,08	-7 528 296,61	-7 505 670,37	-321 256,38	-7 826 926,75	96,18%
Rahoitustuotot ja -kulut		0,00	-0,07	0,00	0,00	0,00	-
	Muut rahoitustuotot	0,00	-0,07	0,00	0,00	0,00	-
VUOSIKATE		-5 930 654,08	-7 528 296,68	-7 505 670,37	-321 256,38	-7 826 926,75	96,18%
Poistot ja arvonalentumiset		-327 307,05	-361 189,74	-305 025,00	0,00	-305 025,00	118,41%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-327 307,05	-361 189,74	-305 025,00	0,00	-305 025,00	118,41%
TILIKAUDEN TULOS		-6 257 961,13	-7 889 486,42	-7 810 695,37	-321 256,38	-8 131 951,75	97,02%
	Luontoisetumenot, ei alv	-32 428,46	-40 888,16	0,00	0,00	0,00	-
	Luontoisetutulot	32 428,46	40 888,16	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-6 257 961,13	-7 889 486,42	-7 810 695,37	-321 256,38	-8 131 951,75	97,02%

400 TEKNISEN JA YMPÄRISTÖTOIMEN TOIMIALA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Teknisen ja ympäristötoimen toimialaan kuuluu rakennusvalvonta, ympäristövalvonta sekä yksityistieasiat sekä kiinteistöhallinto ja tekniset palvelut. Hallintoa varten on perustettu tekninen ja ympäristölautakunta. Viranhaltijat vastaavat tehtävien hoitamisesta hallintosäännön mukaisesti.

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Ei talousarviokirjassa 2024 määritettyjä toiminnallisia tavoitteita.

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Henkilöstö	4,6	3,6	3,6	3,4	3,5	3,5
ostopalvelu JSP	0,5					
Yhteensä	5,1	3,6	3,6	3,4	3,5	3,5
Lisätietoja ja huomioita						
Henkilöstön palkkakustannukset päivitettiin vuoden 2024 lopulla 2025 talousarvioon oikeille kustannuspaikoille.						

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Organisaation toiminta alkaa vakiintua.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	-
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	<i>Ympäristöasiantuntija toimi määrä- ja osa-aikaisena toimenhaltijana 24.10.2024-31.12.2024. Hallinnon toimiala osoitti tarvittavan toimistosihteeri resurssin toimialalle.</i>
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	<i>Ei voi verrata organisaatiomuutoksen takia.</i>

4001 YMPÄRISTÖVALVONTA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Ympäristövalvonnan tehtävänä on myöntää tai valmistella eri ympäristölakien ja maa-aineslain mukaiset lupa-asiat sekä yksityistieavustukset. Lakisääteisissä lupa- ja valvonta-asioissa noudatetaan tasapuolista kohtelua koko ympäristötoimen toiminta-alueella.

Ympäristövalvontaan kuuluvien kulujen lisäksi kustannuspaikalle 4151 sisältyy ympäristötoimenhallinnon kuluja sekä lautakunnan kokouskuluja. Yksityistieasioiden kustannuspaikka on 4152 ja vesienhoitoavustus 4153.

Vastuuhenkilö: Ympäristöasiantuntija

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Ei talousarviokirjassa 2024 määritettyjä toiminnallisia tavoitteita.

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA2024	TP 2024
Voimassa olevat maa-ainesluvat	10	9	9	9	10	9

Taloudellinen toteuma

Määräraha- ja tulotaulukko (sisäinen ja ulkoinen):

	TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT	33 063,09	9 984,38	8 000,00	0,00	8 000,00	124,80%
Myyntituotot	26 214,24	4 611,47	0,00	0,00	0,00	-
Maksutuotot	6 715,00	5 160,00	8 000,00	0,00	8 000,00	64,50%
Tuet ja avustukset	133,85	212,91	0,00	0,00	0,00	-
TOIMINTAKULUT	-81 757,59	-75 973,44	-95 754,77	0,00	-95 754,77	79,34%
Henkilöstökulut	-65 780,18	-62 479,73	-69 367,37	0,00	-69 367,37	90,07%
Palvelujen ostot	-12 958,82	-10 037,25	-12 739,00	0,00	-12 739,00	78,79%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-308,89	-430,51	-1 650,00	0,00	-1 650,00	26,09%
Avustukset	0,00	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00%
Muut toimintakulut	-2 709,70	-3 025,95	-1 998,40	0,00	-1 998,40	151,42%
TOIMINTAKATE	-48 694,50	-65 989,06	-87 754,77	0,00	-87 754,77	75,20%
VUOSIKATE	-48 694,50	-65 989,06	-87 754,77	0,00	-87 754,77	75,20%
TILIKAUDEN TULOS	-48 694,50	-65 989,06	-87 754,77	0,00	-87 754,77	75,20%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-48 694,50	-65 989,06	-87 754,77	0,00	-87 754,77	75,20%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Myyntituotot syntyneet maa-aineslupien valvonnasta ja työajan myynnistä Juvalle.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	-
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	<i>Ympäristöasiantuntija määrä- ja osa-aikaisena 24.10.-31.12.2024.</i>
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	<i>Yhteislautakunnan (Sulkavan kanssa) purkautuminen ja organisaatiomuutos vaikuttavat osittain vertailtavuuteen.</i>

4002 RAKENNUSVALVONTA

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Rakennusvalvonnan tehtävänä on käsitellä ja myöntää rakennus- ja toimenpideluvat, maisematyöluvat, purkuluvat sekä hyväksyä toimenpideilmoitukset ja suorittaa päätöksissä määrätty katselmukset, valmistella rakentamiseen liittyvien poikkeamislupien lausunnot ja antaa suostumuksen pysyvien liikenteen ohjauslaitteiden asentamiseen yksityisteille. Rakennusvalvonnan tehtävänä on myös edistää hyvää rakennustapaa, valvoa rakennetun ympäristön tilaa ja rakennusten kunnossapitoa sekä neuvoja ja ohjata rakennustoimintaa kestäväällä tavalla.

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Valmistautuminen rakentamislain ja rakennetun ympäristön digimuutoksiin jatkuu		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Osallistuttu seminaareihin ja koulutuksiin mahdollisuuksien mukaan. Rakennusjärjestyksen päivitys menossa luonnosvaiheessa. Rakentamislain muutoksiin valmistuttu järjestelmien päivityksillä ja asetusten muutoksilla, jotta voidaan vastaanottaa ja käsitellä uuden lain mukaisia lupia.	Resurssipula ja lainsäädännön keskeneräisyys.

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Alueidenkäyttölain muutoksiin valmistautuminen jatkuu		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Entinen maankäyttö- ja rakennuslaki muuttuu 1.1.2025 alueidenkäyttölainsiksi. Lakiesitys uudeksi alueidenkäyttölainsiksi viivästyi ja on tulossa eduskunnan käsittelyyn vasta keväällä 2025. Rakennusjärjestyksen päivitykset edelleen kesken.	Resurssipula ja lainsäädännön viivästyminen.

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku Rantasalmi	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TA2024	TP2024
Rakennusluvut; kpl	123	98	155	56	70	53
Toimenpideluvat; kpl	76	76	20	32	50	27
Toimenpideilmoitukset	16	17	17	10	20	12
Viralliset katselmukset	367*	303*	257	148	200	118
Lisätietoja ja huomioita						
Rakennuslupien määrään lisätty rakennuslupien jatkoaikaluvat 8 kpl.						

Taloudellinen toteuma

Määräraha- ja tulotaulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		97 941,22	45 861,61	75 400,00	-31 500,00	43 900,00	104,47%
	Myyntituotot	46 491,00	2 625,00	0,00	0,00	0,00	-
	Maksutuotot	50 894,10	42 934,50	75 000,00	-31 500,00	43 500,00	98,70%
	Tuet ja avustukset	556,12	302,11	400,00	0,00	400,00	75,53%
TOIMINTAKULUT		-189 075,78	-202 122,41	-204 434,80	-7 060,00	-211 494,80	95,57%
	Henkilöstökulut	-142 384,76	-141 768,13	-144 177,48	0,00	-144 177,48	98,33%
	Palvelujen ostot	-34 118,94	-45 090,30	-45 266,00	-7 060,00	-52 326,00	86,17%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-961,33	-635,75	-1 800,00	0,00	-1 800,00	35,32%
	Muut toimintakulut	-11 610,75	-14 628,23	-13 191,32	0,00	-13 191,32	110,89%
TOIMINTAKATE		-91 134,56	-156 260,80	-129 034,80	-38 560,00	-167 594,80	93,24%
Rahoitustuotot ja -kulut		-1,34	0,00	0,00	0,00	0,00	-
	Muut rahoituskulut	-1,34	0,00	0,00	0,00	0,00	-
VUOSIKATE		-91 135,90	-156 260,80	-129 034,80	-38 560,00	-167 594,80	93,24%
TILIKAUDEN TULOS		-91 135,90	-156 260,80	-129 034,80	-38 560,00	-167 594,80	93,24%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-91 135,90	-156 260,80	-129 034,80	-38 560,00	-167 594,80	93,24%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Rakennuslupa määrärien vähentymisen johdosta myös toimintatuotot ovat vähentyneet.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	-
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	<i>Teknisen päällikön palkkakulut ovat vuoden 2024 talousarviossa rakennusvalvonnan kustannuksissa.</i>
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	-
<i>Ylitykset:</i>	-
<i>Alitukset:</i>	<i>Rakennuslupatulot alittuivat.</i>

4003 YKSITYISTIEAVUSTUKSET

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Tekninen ja ympäristölautakunta jakaa yksityistieavustukset valtuuston osoittaman määrärahan mukaan ja huolehtii seurannasta. Rakennustarkastaja antaa suostumuksen pysyvien liikenteen ohjauslaitteiden asentamiseen yksityisteille.

Vastuuhenkilö: Ympäristöasiantuntija

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Yksityisteiden avustusperusteiden päivittäminen		Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Yksityisteiden avustusperusteet on päivitetty tekni- nisen ja ympäristölautakunnan päätöksellä 1.11.2024 § 65.	

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA2024	TP2024
Avustettavat km/kunnos- sapito	262	269	270	263	280	251
Kunnossapitoavustukset	78 931	86 515	85 666	100 587	110 000	102 600
Perusparannusavustukset	11 017	3 057	3 550	9100		
Lisätietoja ja huomioita						
Avustukset maksettiin vuoden lopussa, poikkeustilanne tieisännöinnissä aiheutti viivästystä, jonka vuoksi hakemuksien jättöaikaa pidennettiin. Perusparannushankkeisiin oli varattuna 10 000 euroa avustusta, mutta hankkeet jäivät toteutumatta vuonna 2024. Kustannuspaikan hallintokulut ovat kirjautuneet ympäristövalvonnan kustannuspaikalle 4001.						

Taloudellinen toteuma

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTAKULUT		-109 689,00	-102 600,00	-110 000,00	0,00	-110 000,00	93,27%
	Avustukset	-109 689,00	-102 600,00	-110 000,00	0,00	-110 000,00	93,27%
TOIMINTAKATE		-109 689,00	-102 600,00	-110 000,00	0,00	-110 000,00	93,27%
VUOSIKATE		-109 689,00	-102 600,00	-110 000,00	0,00	-110 000,00	93,27%
TILIKAUDEN TULOS		-109 689,00	-102 600,00	-110 000,00	0,00	-110 000,00	93,27%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-109 689,00	-102 600,00	-110 000,00	0,00	-110 000,00	93,27%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Muutamia perusparannushankkeita tulossa, asetetaan avustusta näille syrjään.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	-
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	-
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	<i>Avustusperusteet muuttuvat ajantasaisiksi, mutta ei vaikutusta budjetoituun.</i>
<i>Ylitykset:</i>	-
<i>Alitukset:</i>	<i>Perusparannukseen varattua hankerahaa jäi käyttämättä.</i>

4004 KIINTEISTÖT

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Kunnan kiinteistöt kuuluvat kunnan palveluiden toimialan hallintoon, pois lukien vesi- ja viemärlaitoksen kiinteistöt.

Kiinteistöille tuotettavia palveluja hankitaan palvelutuottajilta. Palvelutuottajien kiinteistöhuolto vastaa kiinteistöjen ylläpidosta erikseen laadittavan ylläpito-ohjelman ja vastuujakotaulukon mukaisesti. Palvelutuottajat tuottavat mm. seuraavia palveluita: rakennusten ja kiinteistöön kuuluvien alueiden vuosittaiset kunnossapito-ohjelman mukaiset kunnossapitotyöt vastuunjakotaulukon mukaisesti; kiinteistöjen riskienhallintapuuotteiden raportointi; kiinteistöautomaation ylläpito ja kehittäminen sekä osallistuminen valmius- ja poikkeusolotilanteisiin. Lisäksi palvelutuottajilta ostetaan kiinteistöihin tarvittavat siivous- ja puhtaanapalvelut.

Kunnan vuokra-asumisen kehittämissuunnitelma on päivitetty ja sen mukaiset toimenpiteet jatkuvat; yhtiöiden järjestelyt, myynnissä olevien kiinteistöjen markkinointi, kiinteistöjen korjausvelan pienentämistoimet (remontointi ja budjetoidut korjaukset) ja kiinteistöistä luopuminen. Hyvinvointialueen vuokrasopimukseen liittyvä vaatimus kuntoarvioiden ja pitkän tähtäimen suunnitelmien teettämisestä on toteutettu ja kuntoraportit ovat käytössä.

Määrärahalla ja toiminnallisilla sitovilla tavoitteella edistetään kuntastrategian mukaisia tavoitteita: Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta; Haetaan omaisuuden hallintaan liittyvien järjestelyjen kautta taloudellisuutta ja tehokkuutta omaisuuden hoitoon valmistuvan kiinteistösuunnitelman myötä.

Vastuuhenkilö: Tekninen päällikkö, kiinteistöpäällikkö

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Kiinteistöstrategian tekeminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Kiinteistöohjelma hyväksytty kunnanvaltuustossa 7.10.2024 § 80.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Vuokra-asuntojen uustuotannon käynnistäminen		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Tehty laaja-alaista selvitystä tonttivarannoista ja mahdollisuuksista. Rahoituksen osalta tunnistettu kunnan merkittävä rooli hankkeen rahoittajana kunnan tytäryhtiöillä ei ole yksin riittävää resursseja hankkeen toteutumiseksi. Oltu mukana myös yksityisen asumiskohteen hankkeen selvitystyössä ja varauduttu mm. yhtiöjärjestyksen muutokseen asian osalta.	Yksityinen hanke ei ole edennyt. Riskinä ettei uudiskohdetta voida toteuttaa rahoituksen puutteessa, vaikka siihen soveltuva paikka ja yksityiskohdat onnistuttaisiinkin muuten saamaan kuntoon.

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Ei talousarviokirjassa 2024 määritettyjä tunnuslukuja/mittareita.

Taloudellinen toteuma

Määrärahataulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		2 155 343,01	2 237 529,66	2 344 624,63	-148 955,00	2 195 669,63	101,91%
	Myyntituotot	6 924,80	38 519,46	64 240,00	-14 700,00	49 540,00	77,75%
	Tuet ja avustukset	429,70	6 975,24	320,00	0,00	320,00	2179,76%
	Muut toimintatuotot	2 147 988,51	2 192 034,96	2 280 064,63	-134 255,00	2 145 809,63	102,15%
TOIMINTAKULUT		-1 963 569,88	-2 171 244,57	-2 162 786,45	-47 754,00	-2 210 540,45	98,22%
	Henkilöstökulut	-93 492,84	-70 193,15	-72 578,05	0,00	-72 578,05	96,71%
	Palvelujen ostot	-1 510 017,45	-1 140 128,37	-1 128 913,00	-74 690,00	-1 203 603,00	94,73%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-126 339,64	-610 471,98	-613 381,00	1 936,00	-611 445,00	99,84%
	Muut toimintakulut	-233 719,95	-350 451,07	-347 914,40	25 000,00	-322 914,40	108,53%
TOIMINTAKATE		191 773,13	66 285,09	181 838,18	-196 709,00	-14 870,82	-445,74%
Rahoitustuotot ja -kulut		263,61	15 392,78	0,00	0,00	0,00	-
	Muut rahoitustuotot	263,61	15 392,78	0,00	0,00	0,00	-
VUOSIKATE		192 036,74	81 677,87	181 838,18	-196 709,00	-14 870,82	-549,25%
Poistot ja arvonalentumiset		-761 104,45	-373 710,37	-319 906,00	0,00	-319 906,00	116,82%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-339 980,37	-358 527,82	-319 906,00	0,00	-319 906,00	112,07%
	Arvonalentumiset	-421 124,08	-15 182,55	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN TULOS		-569 067,71	-292 032,50	-138 067,82	-196 709,00	-334 776,82	87,23%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-569 067,71	-292 032,50	-138 067,82	-196 709,00	-334 776,82	87,23%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
Yleiset kommentit:	Ennakoimattomat kustannukset kuormittivat merkittävästi.
Lisätalousarviot:	17 000 € käsitelty KVALT 22.4.2024 §21
Keskeiset resurssimuutokset:	Organisaatiomuutoksen takia ei ole vertailtavissa.
Vertailtavuus edellisvuoteen:	Organisaatiomuutoksen takia ei ole vertailtavissa.
Ylitykset:	Toimintakuluissa viimevuodelta siirtyneitä budjetoimattomia kustannuksia mukana. Kosteusvauriot ovat rasittaneet myös ylimääräisinä kustannuksina kulupuolella.
Alitukset:	Alitus johtuu, kun yhden kiinteistökohteen osalta on alettu noudattamaan ara-lakia tarkemmin tilinpäätösvoonna.

4005 TEKNISET PALVELUT

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Tekninen ja ympäristötoimiala tilaa tarvittavia asiantuntija- ja teknisiä palveluita palvelutuottajilta. Teknisiin palveluihin kuuluvat yhdyskuntasuunnittelu sekä kuntatekniikka.

Yhdyskuntasuunnittelulla luodaan maankäytölliset valmiudet asumisen ja elinkeinotoiminnan sijoittumiseksi ja kehittymiseksi kunnassa. Maankäytön suunnittelun vireille tulosta ja valmistelusta vastaa kunnanhallitus. Toteutus ja asiantuntijapalvelut ostetaan palveluntuottajilta tarpeen mukaan.

Kaavoituksen tavoitteena on tuottaa ja ylläpitää korkealaatuista rakennettua ympäristöä, joka tarjoaa asukkaille ja yrityksille vaihtoehtoisia asuin-, työpaikka- ja virkistysalueita

Kuntatekniikka sisältää liikenneväylät, puistot, osin satamat sekä muut yleiset alueet. Liikenneväyliin kuuluu kaavateiden ylläpito. Satamien hoitopalvelua on ostettu myös ulkopuoliselta toimijalta.

Liikenneväyliä, puistoja ja yleisiä alueita hoidetaan sopimusten mukaisesti. Kupialan pumppaamon ja Ketveleen kanavan kunnossapito vedenvirtauksen ylläpitämiseksi. Satamien venepaikkojen hallinnoinnin ja vuokraamisen järjestelyt ympärivuotisella ostopalvelusopimuksella.

Käyttötalouden määrärahalla ja asetetuilla toiminnallisilla sitovilla tavoitteella edistetään kuntastrategian mukaisia tavoitteita:

- Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus; mahdollistetaan kaavaratkaisuilla toimivien liikenneyhteyksien ja viihtyisien asumis- ja virkistysalueiden rakentuminen ja kunnossapidon ja hoitotoimenpitein pidetään yllä olemassa olevaa rakennettua ympäristöä
- Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen; Turvataan yritysten kasvun edellytyksiä maankäyttöpolitiikalla, kaavoituksella ja tilaratkaisuilla, panostetaan teiden kunnossapitoon ja huolehditaan teiden kunnossapidosta edunvalvonnassa; kaavoitus, palvelusopimukset ja liikennejärjestelmä- ja liikenneturvallisuussuunnittelu ja yhteistyö

Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Vireillä olevat asemakaavamuutokset saadaan valmiiksi mm. linja-autoaseman ja torin kortteli		Elävä kunta ja viihtyisä kuntakeskus Yrittämiseen ja työntekoon kannustaminen
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Linja-autoaseman ja torin alueen asemakaavoituksen päivitys eteni oasluonnosvaiheeseen. Kaavoitusryhmä linjasi 2024 loppuvuonna uusia kohteita kaavoituksen tarkastelun osalta.	

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Ei talousarviokirjassa 2024 määritettyjä tunnuslukuja/mittareita.

Taloudellinen toteuma

Määräraha- ja tulotaulukko (sisäinen ja ulkoinen):

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		19 938,76	20 499,33	18 148,00	0,00	18 148,00	112,96%
	Myyntituotot	14 716,76	14 257,69	12 700,00	0,00	12 700,00	112,27%
	Muut toimintatuotot	5 222,00	6 241,64	5 448,00	0,00	5 448,00	114,57%
TOIMINTAKULUT		-359 894,51	-357 546,78	-374 781,88	0,00	-374 781,88	95,40%
	Henkilöstökulut	-22 513,74	-21 956,35	-22 970,66	0,00	-22 970,66	95,58%
	Palvelujen ostot	-327 460,16	-285 432,88	-299 154,30	0,00	-299 154,30	95,41%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 580,25	-47 559,60	-50 630,00	0,00	-50 630,00	93,94%
	Muut toimintakulut	-2 340,36	-2 597,95	-2 026,92	0,00	-2 026,92	128,17%
TOIMINTAKATE		-339 955,75	-337 047,45	-356 633,88	0,00	-356 633,88	94,51%
VUOSIKATE		-339 955,75	-337 047,45	-356 633,88	0,00	-356 633,88	94,51%
Poistot ja arvonalentumiset		-180 651,39	-227 833,77	-117 382,00	0,00	-117 382,00	194,10%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-180 651,39	-227 833,77	-117 382,00	0,00	-117 382,00	194,10%
TILIKAUDEN TULOS		-520 607,14	-564 881,22	-474 015,88	0,00	-474 015,88	119,17%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-520 607,14	-564 881,22	-474 015,88	0,00	-474 015,88	119,17%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
Yleiset kommentit:	Talous on kehittynyt talousarvion mukaisesti.
Lisätalousarviot:	Ei ole
Keskeiset resurssimuutokset:	Organisaatio on muuttunut kokonaisuudessaan.
Vertailtavuus edellisvuoteen:	Ei voida verrata aiempiin kausiin.

TEKNINEN JA YMPÄRISTÖTOIMI YHTEENSÄ (sisäiset ja ulkoiset)

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		2 306 286,08	2 313 874,98	2 446 172,63	-180 455,00	2 265 717,63	102,13%
	Myyntituotot	94 346,80	60 013,62	76 940,00	-14 700,00	62 240,00	96,42%
	Maksutuotot	57 609,10	48 094,50	83 000,00	-31 500,00	51 500,00	93,39%
	Tuet ja avustukset	1 119,67	7 490,26	720,00	0,00	720,00	1040,31%
	Muut toimintatuotot	2 153 210,51	2 198 276,60	2 285 512,63	-134 255,00	2 151 257,63	102,19%
TOIMINTAKULUT		-2 703 986,76	-2 909 487,20	-2 947 757,90	-54 814,00	-3 002 571,90	96,90%
	Henkilöstökulut	-324 171,52	-296 397,36	-309 093,56	0,00	-309 093,56	95,89%
	Palvelujen ostot	-1 884 555,37	-1 480 688,80	-1 486 072,30	-81 750,00	-1 567 822,30	94,44%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-135 190,11	-659 097,84	-667 461,00	1 936,00	-665 525,00	99,03%
	Avustukset	-109 689,00	-102 600,00	-120 000,00	0,00	-120 000,00	85,50%
	Muut toimintakulut	-250 380,76	-370 703,20	-365 131,04	25 000,00	-340 131,04	108,99%
TOIMINTAKATE		-397 700,68	-595 612,22	-501 585,27	-235 269,00	-736 854,27	80,83%
Rahoitustuotot ja -kulut		262,27	15 392,78	0,00	0,00	0,00	-
	Muut rahoitustuotot	263,61	15 392,78	0,00	0,00	0,00	-
	Muut rahoituskulut	-1,34	0,00	0,00	0,00	0,00	-
VUOSIKATE		-397 438,41	-580 219,44	-501 585,27	-235 269,00	-736 854,27	78,74%
Poistot ja arvonalentumiset		-941 755,84	-601 544,14	-437 288,00	0,00	-437 288,00	137,56%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-520 631,76	-586 361,59	-437 288,00	0,00	-437 288,00	134,09%
	Arvonalentumiset	-421 124,08	-15 182,55	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN TULOS		-1 339 194,25	-1 181 763,58	-938 873,27	-235 269,00	-1 174 142,27	100,65%
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-1 339 194,25	-1 181 763,58	-938 873,27	-235 269,00	-1 174 142,27	100,65%

RANTASALMEN KUNTA YHTEENSÄ: (ulkoinen ja sisäinen)

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		4 322 954,60	4 223 235,69	3 889 765,73	-152 163,50	3 737 602,23	112,99%
	Myyntituotot	1 150 575,70	1 324 118,14	1 074 427,10	-61 638,57	1 012 788,53	130,74%
	Maksutuotot	129 083,99	109 455,64	134 050,00	-31 500,00	102 550,00	106,73%
	Tuet ja avustukset	473 661,96	456 911,19	363 046,00	15 789,00	378 835,00	120,61%
	Muut toimintatuotot	2 569 632,95	2 332 750,72	2 318 242,63	-74 813,93	2 243 428,70	103,98%
TOIMINTAKULUT		-13 550 265,10	-13 587 925,94	-13 644 941,73	-452 395,00	-14 097 336,73	96,39%
	Henkilöstökulut	-5 664 185,64	-5 646 048,74	-5 810 084,52	-44 934,47	-5 855 018,99	96,43%
	Palvelujen ostot	-5 376 759,79	-5 097 000,53	-4 942 525,58	-430 096,53	-5 372 622,11	94,87%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-367 053,70	-847 038,02	-875 246,00	-2 064,00	-877 310,00	96,55%
	Avustukset	-744 689,14	-510 398,44	-589 594,00	0,00	-589 594,00	86,57%
	Muut toimintakulut	-1 397 576,83	-1 487 440,21	-1 427 491,63	24 700,00	-1 402 791,63	106,03%
TOIMINTAKATE		-9 227 310,50	-9 364 690,25	-9 755 176,00	-604 558,50	-10 359 734,50	90,40%
Verotulot		7 953 997,52	7 945 411,77	7 817 000,00	0,00	7 817 000,00	101,64%
	Kunnan tulovero	5 281 196,02	5 420 120,30	5 191 000,00	0,00	5 191 000,00	104,41%
	Kiinteistövero	1 433 626,53	1 538 637,44	1 566 000,00	0,00	1 566 000,00	98,25%
	Osuus yhteisöveron tuotosta	1 239 174,97	986 654,03	1 060 000,00	0,00	1 060 000,00	93,08%
Valtionosuudet		2 628 411,00	2 618 508,00	2 473 243,00	0,00	2 473 243,00	105,87%
	Kunnan peruspalv. valtionosuus	869 026,00	592 694,00	586 338,00	0,00	586 338,00	101,08%
	Verotul. perustuva vo-tasaus	1 045 482,00	1 147 668,00	1 147 673,00	0,00	1 147 673,00	100,00%
	Opetus- ja kultt.toimen vo	-91 766,00	76 126,00	-62 000,00	0,00	-62 000,00	-122,78%
	Verotulomenetysten kompensaati	805 669,00	802 020,00	801 232,00	0,00	801 232,00	100,10%
Rahoitustuotot ja -kulut		290 417,25	485 599,74	286 860,00	165 569,75	452 429,75	107,33%
	Korkotuotot	17 145,87	10 886,15	10 132,00	0,00	10 132,00	107,44%
	Muut rahoitustuotot	349 918,91	594 158,15	329 679,00	165 569,75	495 248,75	119,97%
	Korkokulut	-73 148,62	-95 388,95	-50 451,00	0,00	-50 451,00	189,07%
	Muut rahoituskulut	-3 498,91	-24 055,61	-2 500,00	0,00	-2 500,00	962,22%
VUOSIKATE		1 645 515,27	1 684 829,26	821 927,00	-438 988,75	382 938,25	439,97%
Poistot ja arvonalentumiset		-1 340 019,34	-1 897 219,29	-769 266,00	0,00	-769 266,00	246,63%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-884 271,36	-978 816,47	-769 266,00	0,00	-769 266,00	127,24%
	Arvonalentumiset	-455 747,98	-918 402,82	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN TULOS		305 495,93	-212 390,03	52 661,00	-438 988,75	-386 327,75	54,98%
	Luontoisetumenot, ei alv	-44 994,32	-41 849,96	0,00	0,00	0,00	-
	Luontoisetutulot	44 994,32	41 849,96	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		305 495,93	-212 390,03	52 661,00	-438 988,75	-386 327,75	54,98%

100 VESI- JA VIEMÄRILAITOS

Toiminnan kuvaus/palvelusuunnitelma:

Vesi- ja viemärlaitoksen tuottamia palveluita ovat puhtaan veden toimitus sekä jäteveden puhdistus laitoksen toiminta-alueella. Lisäksi vesi- ja viemärlaitos toimittaa vettä vesiosuuskunnille sekä käsittelee osuuskuntien jätevettä. Rantasalmen alueella on kolme vedenottamoa: Ruutana, Kupiala ja Kaukalovuori. Jätevedet käsitellään lupaehtojen mukaisesti Susimäen jäteveden puhdistamolla.

Vesi- ja viemärlaitos on itsenäinen taseyksikkö, joiden ylläpito hankitaan Järvi-Saimaan Palvelut Oy:ltä.

Vesihuoltopalveluihin sisältyy veden laadun ja puhdistustuloksen valvonta, laitosten, verkostojen sekä pumppaamoiden ylläpidosta vastaaminen. Palvelu sisältää myös liittymissopimusten valmistelun ja asiantuntija-avun kunnalliseen päätöksentekoon vesilaitosta koskevista asioista sekä osallistuminen valmius- ja poikkeusolo tilanteisiin.

Veden kulutuksen arvioidaan kasvavan lähinnä lisääntyneen matkailurakentamisen vuoksi. Myös suuret maatalouden tuotantoyksiköt kasvattavat veden käyttöä. Jäteveden puhdistamon kapasiteetti on riittävällä tasolla lisääntyvään käyttöön verrattuna. Laitoksen tulee kattaa toimintatuotoilla toiminnasta aiheutuvat kulut.

Vastuuhenkilö: Kunnanjohtaja

Toiminnallisten tavoitteiden toteuma

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Vesi- ja viemäriverkoston järjestelmällisen saneerauksen jatkaminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	Vesi- ja viemäriverkoston investoinnit siirrettiin Ruutanaharjun vesilaitokselle. Valtuusto myönsi lisämäärärahan viemäriverkoston saneeraamiseen, mutta vesiverkoston saneeraamiseen ei haettu lisämäärärahaa. Viemäriverkoston saneeraus toteutui noin 90 prosenttisesti suunnitellusta määrästä.	Kunnonheikentyminen, putkirikkojen riskin kasvaminen verkoston ikääntyessä. Kapasiteetin riittävyys jätevesilinjastossa

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Osuuskuntien hallittu liittyminen kunnan vesi- ja viemärlaitokseen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1-12/2024	6 § Päätös kunnan VHL:n ja SVV Oy:n välisestä vedentoimitus- ja jätevesien vastaanottamissopimuksen hyväksymisestä sisältäen tarvittavat investoinnit mm. alavesisäiliön osalta esitettäneen hyväksyttäväksi 27.6.2024 valtuustossa. Liiketoimintakauppa Rantasalmen kunnan vesi- ja viemärlaitoksen ja Mustalahti-Porosalmi vesiosuuskunnan välillä ei toteutunut 2024 aikana.	

	Suurin syy liiketoimintakaupan lykkääntymiseen olivat haasteet liittymissopimusten päivittämisessä. Tavoitteena toteuttaa liiketoimintakauppa maaliskuun loppuun 2025 mennessä.	
--	---	--

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Riittävän paineen ja vesimäärän takaaminen verkoston alueella		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Toimenpiteet siirretty talousarviovuodelle 2025. Alavesisäiliö toteutuu vasta Muupa-liiketoimintakaupan toteutumisen jälkeen.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Sähköisten palvelujen lisääminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	- Tulostuspalvelun käyttöönotto - Kansioissa olleet vanhanpaperiset liittymissopimussarjan sopimukset on digitoitu kesän aikana. - Turvaposti saatu toimintaa - Vesiaineiston digitoinnista sovittu - Maksumuistutukset e-kirjeenä (CG:n tulostuspalvelun kautta, uusi ominaisuus) - Mittarinlukupyynnöt e-kirjeenä (CG:n tulostuspalvelun kautta, vaihdettu tulostuspalvelu) - Turvasähköposti ja sähköinen allekirjoitus otettu käyttöön.	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Ruutanaharjun vedenottamon rakentaminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Ruutanaharjun vedenkäsittelylaitos valmistui aikataulun mukaisesti. Käyttöönotto siirtyi vuoden 2025 puolelle vesinäytteidenoton takia	

Tavoite:		Kuntastrateginen päämäärä:
Jätevedenpuhdistamon suunnittelu ja ympäristöluvan hakeminen		Kestävä kuntatalous ja resurssiviisas toiminta
Ajanjakso	Keskeiset tapahtumat ja toteumat	Muutostekijät ja riskit
1–12/2024	Tarjous jätevedenpuhdistamon ympäristölupahakemuksen laatimisesta ja prosessimitoituksen toteuttamisesta hyväksytty 23.2.2024. Ramboll Oy on aloittanut suunnitelmien laatimisen. Ympäristölupahakemus jätetään ELY-keskukselle heinäkuussa 2024. Jätevedenpuhdistamon yleissuunnitelma on aloitettu.	Ympäristölupahakemuksen käsittely voi kestää ennakoitua kauemmin.

Talousarvio 2024 määritellyt tunnusluvut ja/tai mittarit:

Tunnuslukujen ja mittarien toteumat:

Tunnusluku	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Puhdas vesi (m ³)	158 007	145 052	164 990	158 798	165 855	170 000	161 754
Puhdas vesi (€/m ³), alv 0 %	1,50	1,70	1,70	1,90	2,00	2,12	2,12
Jätevesi (m ³)	97 650	93 050	104 046	105 669	147 307	106 000	104101
Jätevesi (€/m ³), alv 0 %	2,25	2,60	2,60	2,90	3,00	3,15	3,12
Lisätietoja ja huomioita							
Toteumissa huomioitu vesimaksuista myönnettyt alennukset.							

Taloudellinen toteuma

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		693 817,10	792 533,90	879 376,00	-68 900,00	810 476,00	97,79%
	Myyntituotot	680 237,60	776 074,39	863 376,00	-68 900,00	794 476,00	97,68%
	Muut toimintatuotot	13 579,50	16 459,51	16 000,00	0,00	16 000,00	102,87%
TOIMINTAKULUT		-577 556,42	-548 522,24	-453 146,52	-75 300,00	-528 446,52	103,80%
	Henkilöstökulut	-18 606,72	-25 543,57	-17 376,90	0,00	-17 376,90	147,00%
	Palvelujen ostot	-555 905,23	-421 700,87	-361 729,62	-69 000,00	-430 729,62	97,90%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 896,70	-98 959,51	-73 300,00	-6 300,00	-79 600,00	124,32%
	Muut toimintakulut	-1 147,77	-2 318,29	-740,00	0,00	-740,00	313,28%
TOIMINTAKATE		116 260,68	244 011,66	426 229,48	-144 200,00	282 029,48	86,52%
Rahoitustuotot ja -kulut		-35 704,31	-59 699,12	-25 541,00	-20 000,00	-45 541,00	131,09%
	Muut rahoitustuotot	943,79	1 171,20	1 200,00	0,00	1 200,00	97,60%
	Korkokulut	-12 449,34	-37 314,00	-3 262,00	-20 000,00	-23 262,00	160,41%
	Muut rahoituskulut	-24 198,76	-23 556,32	-23 479,00	0,00	-23 479,00	100,33%
VUOSIKATE		80 556,37	184 312,54	400 688,48	-164 200,00	236 488,48	77,94%
Poistot ja arvonalentumiset		-247 735,48	-240 911,57	-125 849,00	0,00	-125 849,00	191,43%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-247 735,48	-240 911,57	-125 849,00	0,00	-125 849,00	191,43%
TILIKAUDEN TULOS		-167 179,11	-56 599,03	274 839,48	-164 200,00	110 639,48	-51,16%
	Luontoisetuменot, alv:llinen	-36,04	-36,00	0,00	0,00	0,00	-
	Luontoisetutulot	36,04	36,00	0,00	0,00	0,00	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-167 179,11	-56 599,03	274 839,48	-164 200,00	110 639,48	-51,16%

Huomiot ja lisätiedot talouden toteutumisesta ja niiden taustalla olleista tekijöistä	
<i>Yleiset kommentit:</i>	<i>Toimintatuotot ovat toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Laskutus toteutuu kolmen kuukauden välein. Toimintakulut ylittyivät noin neljällä prosentilla. Menot ja tulot toteutuivat paremmin kuin 2023. Toimintakate toteutui suunnitellusti, mutta poistot toteutuivat ennustettua huonommin, joka painoi tilikauden tuloksen tappiolliseksi.</i>
<i>Lisätalousarviot:</i>	<i>Ruutanaharjun vedenkäsittelylaitos investointi ennakoitua kalliimpi. Vesiverkoston ja viemäriverkoston saneeraamisesta siirretty varoja vedenkäsittelylaitokselle. Kh esittänyt valtuustolle lisämäärärahaa viemäriverkoston saneeraukseen.</i> <i>KVALT 22.04.2024 § 22</i> <i>182/02.02.00/2023</i> <i>Kunnanvaltuusto hyväksyi 22.4.2024 § 22 vesi- ja viemärilaitoksen 6.300 € lisämääräraha vuodelle 2024. Ylitys johtui Juvan tasauslaskusta Kaukalovuoren vedenottamolta vuosilta 2022–2023, joka toimitettiin Rantasalmen vesi- ja viemärilaitokselle 2024.</i> <i>Lisäksi kunnanvaltuusto hyväksyi 16.12.2024 § 111 vesi- ja viemärilaitokselle lisämäärärahaa talousarviovuodelle 2024 yhteensä 157 899 eurolla. Toimintatuottoarviota pienennettiin 68 900 eurolla ja kuluja kasvatettiin 72 500 eurolla. Kulujen kasvaminen johtui:</i>

	– <i>puhdistamon haasteista saavuttaa ympäristöluvan mukaiset lupa-arvot näkyvät viemärlaitoksen kasvaneina lisätöinä V</i> – <i>esilaskutuksen asiantuntijapalvelut arvioidaan ylittävän talousarvion.</i> – <i>Talousarviota laatiessa ei tiedetty kompostilaanin muutosten välttämättömyydestä.</i> – <i>Rahoituskulut ovat kasvaneet ennakoitua enemmän.</i>
<i>Keskeiset resurssimuutokset:</i>	
<i>Vertailtavuus edellisvuoteen:</i>	<i>Suurin muutos vuoteen 2023 on energian siirtyminen palveluista aineisiin tarvikkeisiin ja tavaroihin.</i>
<i>Ylitykset:</i>	<i>Perusmaksut jätevesi, henkilöstökulut, ICT-palvelut, poistot</i>
<i>Alitukset:</i>	<i>Lisätyöt Järvi-Saimaan Palvelut Oy</i>

RANTASALMEN KUNTA SEKÄ VESI- JA VIEMÄRILAITOS YHTEENSÄ (ulkoinen ja sisäinen)

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	KuntaTot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		5 016 772	5 015 770	4 548 078	113,0%
	Myyntituotot	1 830 813	2 100 193	1 807 265	130,7%
	Maksutuotot	129 084	109 456	102 550	106,7%
	Tuet ja avustukset	473 662	456 911	378 835	120,6%
	Muut toimintatuotot	2 583 212	2 349 210	2 259 429	104,0%
TOIMINTAKULUT		-14 127 822	-14 136 448	-14 625 783	96,4%
	Henkilöstökulut	-5 682 792	-5 671 592	-5 872 396	96,4%
	Palvelujen ostot	-5 932 665	-5 518 701	-5 803 352	94,9%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-368 950	-945 998	-956 910	96,5%
	Avustukset	-744 689	-510 398	-589 594	86,6%
	Muut toimintakulut	-1 398 725	-1 489 759	-1 403 532	106,0%
TOIMINTAKATE		-9 111 050	-9 120 679	-10 077 705	90,4%
Verotulot		7 953 998	7 945 412	7 817 000	101,6%
	Kunnan tulovero	5 281 196	5 420 120	5 191 000	104,4%
	Kiinteistövero	1 433 627	1 538 637	1 566 000	98,3%
	Osuus yhteisöveron tuotosta	1 239 175	986 654	1 060 000	93,1%
Valtionosuudet		2 628 411	2 618 508	2 473 243	105,9%
	Kunnan peruspalv. valtionosuus	869 026	592 694	586 338	101,1%
	Verotul. perustuva vo- tasaus	1 045 482	1 147 668	1 147 673	100,0%
	Opetus- ja kultt.toimen vo	-91 766	76 126	-62 000	-122,8%
	Verotulomenetysten kompensaati	805 669	802 020	801 232	100,1%
Rahoitustuotot ja - kulut		254 713	425 901	406 889	107,3%
	Korkotuotot	17 146	10 886	10 132	107,4%
	Muut rahoitustuotot	350 863	595 329	496 449	120,0%
	Korkokulut	-85 598	-132 703	-73 713	189,1%
	Muut rahoituskulut	-27 698	-47 612	-25 979	962,2%
VUOSIKATE		1 726 072	1 869 142	619 427	440,0%
Poistot ja arvonalentumiset		-1 587 755	-2 138 131	-895 115	246,6%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-1 132 007	-1 219 728	-895 115	127,2%
	Arvonalentumiset	-455 748	-918 403	0	-
TILIKAUDEN TULOS		138 317	-268 989	-275 688	55,0%
	Luontoisetumenot, ei alv	-45 030	-41 886	0	-
	Luontoisetutulot	45 030	41 886	0	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		138 317	-268 989	-275 688	55,0%

RANTASALMEN KUNTA SEKÄ VESI- JA VIEMÄRILAITOS YHTEENSÄ (ulkoinen)

		TP 2023	Tot 1-12/2024	Bud 2024	Tot vs. Bud %202
TOIMINTATUOTOT		3 731 702	3 547 242	3 090 689	114,8%
	Myyntituotot	1 434 284	1 590 926	1 246 059	127,7%
	Maksutuotot	129 084	109 456	102 550	106,7%
	Tuet ja avustukset	473 662	456 911	378 835	120,6%
	Muut toimintatuotot	1 694 672	1 389 950	1 363 244	102,0%
TOIMINTAKULUT		-12 842 752	-12 667 921	-13 168 393	96,2%
	Henkilöstökulut	-5 682 792	-5 671 592	-5 872 396	96,6%
	Palvelujen ostot	-5 544 088	-5 037 802	-5 279 281	95,4%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-360 998	-917 630	-919 775	99,8%
	Avustukset	-744 689	-510 398	-589 594	86,6%
	Muut toimintakulut	-510 184	-530 498	-507 347	104,6%
TOIMINTAKATE		-9 111 050	-9 120 679	-10 077 705	90,5%
Verotulot		7 953 998	7 945 412	7 817 000	101,6%
	Kunnan tulovero	5 281 196	5 420 120	5 191 000	104,4%
	Kiinteistövero	1 433 627	1 538 637	1 566 000	98,3%
	Osuus yhteisöveron tuotosta	1 239 175	986 654	1 060 000	93,1%
Valtionosuudet		2 628 411	2 618 508	2 473 243	105,9%
	Kunnan peruspalv. valtionosuus	869 026	592 694	586 338	101,1%
	Verotul. perustuva vo-tasaus	1 045 482	1 147 668	1 147 673	100,0%
	Opetus- ja kultt.toimen vo	-91 766	76 126	-62 000	-122,8%
	Verotulomenetysten kompensaa	805 669	802 020	801 232	100,1%
Rahoitustuotot ja -kulut		254 713	425 901	406 889	104,7%
	Korkotuotot	17 146	10 886	10 132	107,4%
	Muut rahoitustuotot	327 684	572 151	473 270	120,9%
	Korkokulut	-85 598	-132 703	-73 713	180,0%
	Muut rahoituskulut	-4 519	-24 433	-2 800	872,6%
VUOSIKATE		1 726 072	1 869 142	619 427	301,8%
Poistot ja arvonalentumiset		-1 587 755	-2 138 131	-895 115	238,9%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-1 132 007	-1 219 728	-895 115	136,3%
	Arvonalentumiset	-455 748	-918 403	0 -	
TILIKAUDEN TULOS		138 317	-268 989	-275 688	97,6%
	Luontoisetumenot, ei alv	-45 030	-41 886	0 -	
	Luontoisetutulot	45 030	41 886	0 -	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		138 317	-268 989	-275 688	97,6%

INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

Hallinnon toimialan ja Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimialan toteutuma 1.1.-31.12.2024

Kustannuspaikka	Tot. 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos 2024	Bud yht 2024		Selite toteutumalle
9121 - Maa- ja vesialueet	558,97	0,00	0,00	0,00		Rykiniemen tonttimyynnin tasekirjaus.
9195 - Muut osakkeet ja osuudet	-3 000,00	0,00	0,00	0,00		South Savo Growth Fund -sijoitus kirjautuu investointitilille
9361 - Rantasalon peruskoulun kalusto	-60 761,53	-59 500,00	0,00	-59 500,00	102,12 %	Yhtenäiskoulun ja lukion esitystekniikkahankinta toteutunut yhteishankintana suunnitellusti
9368 - Lukion kalusto	-19 817,29	-21 000,00	0,00	-21 000,00	94,37 %	
9369 - Nuorisotilan kalustus	-11 602,00	-15 000,00	0,00	-15 000,00	77,35 %	Nuorisotilan kalustus toteutettu ja toteutus alitti budjetin
9880 - Liikuntatoimen investoinnit	-52 576,32	-40 000,00	0,00	-40 000,00	131,44 %	Investointi ylittyi osaltaan avantoimipaikan sulatusmaton ja osaltaan Harjuntaustan valaistuksen muutosten ennakoitua suuremmilla kustannuksilla (ylitys 12 576,32 €). Viimeinen laskuerä tuli niin myöhään, ettei talousarvionmuutos ehtinyt käsittelyyn. Suunnitellut investoinnit valmistuivat.
	-22 239,92	0,00	0,00	0,00		
Yhteensä	-369 885,11	-426 500,00	0,00	-426 500,00	86,73 %	

Investoinnit 2024 Tekninen ja ympäristötoimen toimialan toteuma 1.1.2024-31.12.2024

Kustannuspaikka	Tili	Tot. 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos 2024	Bud yht 2024	Tot-%	Toteuma 1-12 kk
9838 - Kaavatiet							Ei toteunut, olisi vaatinut kaavamuutoksen
	Yhteensä	0,00	-27 000,00	18 703,45	-8 296,55	0 %	
	1197 - Kesken/maa- ja vesi-rakenteet	0,00	-27 000,00	18 703,45	-8 296,55		
9840 - Leikkikentän kunnostaminen							Valmis
	Yhteensä	-26 457,80	-31 000,00	0,00	-31 000,00	85 %	
	1150 - Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	0,00	-31 000,00	0,00	-31 000,00		
	1199 - Kesken/muut kiinteät rakenteet	-26 457,80	0,00	0,00	0,00		
9851 - Katuvalaistus							Valmis
	Yhteensä	-10 837,32	-13 000,00	0,00	-13 000,00	83 %	
	1198 - Kesken/johtoverkot ja laitteet	-10 837,32	-13 000,00	0,00	-13 000,00		
9854 - Koirapuisto							Ei toteutunut, siirretty käyttötalouteen
	Yhteensä	173,25	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0 %	
	1150 - Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	0,00	-10 000,00	0,00	-10 000,00		
	1197 - Kesken/maa- ja vesi-rakenteet	173,25	0,00	0,00	0,00		
	1199 - Kesken/muut kiinteät rakenteet	0,00	0,00	0,00	0,00		
9906 - Aurinkorannan kaava-alueen infra							Jatkuu vuonna 2025 asfaltoinnin osalta, valmis 95 %
	Yhteensä	-171 326,28	-160 000,00	-18 703,45	-178 703,45	96 %	
	1197 - Kesken/maa- ja vesi-rakenteet	-169 051,85	-160 000,00	-18 703,45	-178 703,45		
	1198 - Kesken/johtoverkot ja laitteet	-2 274,43	0,00	0,00	0,00		
9936 - Varavoimakonehankinnat							Jatkuu vuonna 2025 selvitystöiden osalta
	Yhteensä	-14 928,79	-50 000,00	0,00	-50 000,00	30 %	
	1195 - Keskeneräiset hankinnat	-10 275,31	-50 000,00	0,00	-50 000,00		
	1198 - Kesken/johtoverkot ja laitteet	-4 653,48	0,00	0,00	0,00		
Yhteensä		-223 376,94	-291 000,00	0,00	-291 000,00	77 %	

Yhteensä 6 investointia, joista kaksi valmistui kokonaan, yksi jatkuu vuonna 2025, yksi jatkuu vuonna 2025 selvitystyön osalta, yksi peruttiin kokonaan ja yksi siirrettiin käyttötalouteen.

Investoinnit 2024 Vesi- ja viemärilaitos toteuma 1.1.2024-31.12.2024

Kustannuspaikka / tili	Tot. 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos 2024	Bud yht 2024	Tot-%	tot 1-12
90000 Vesi- ja viemärilaitos						
Yhteensä	-1 510 585	-1 684 000	-100 000	-1 784 000	84,67	
9025 – Jätevesipuhdistamo	-32 817	-150 000	0	-150 000	21,88	Ympäristölupaan liittyvä suunnittelu toteutettu ja yleissuunnittelu aloitettu
1191 - Keskener. muut rakennukset	-1 725	-150 000	0	-150 000		
1196 - Kesken/muut rakennukset	-369	0	0	0		
1199 - Kesken/muut kiinteät rakenteet	-30 723	0	0	0		
9050 -Vedenjakeluverkoston saneeraus	0	-100 000	100 000	0	0,00	Vedenjakeluverkoston investointivarat siirrettiin Ruutanaharjun vesilaitoksen rakentamiseen
1199 - Kesken/muut kiinteät rakenteet	0	-100 000	100 000	0		
9060 - Viemäriverkoston saneeraus	-99 686	-100 000	0	-100 000	99,69	Saneeratun viemäriverkoston määrä sovitettiin varattuun määrärahaan. Saneerauksesta toteutui noin 90 % suunnitellusta
1199 - Kesken/muut kiinteät rakenteet	-99 686	-100 000	0	-100 000		
1199 - Kesken/muut kiinteät rakenteet	-525	-257 000	0	-257 000		
9076 - alavesisäiliön rakentaminen	-525	-257 000	0	-257 000	0,20	Investointia siirrettiin talousarviovuodelle 2025, koska MuPo-vesiosuuskunnan liittyminen laitokseen viivästyi.
1199 - Kesken/muut kiinteät rakenteet	-525	-257 000	0	-257 000		
9077 - Ruutanaharjun vesilaitos	-1 288 314	-1 000 000	-200 000	-1 200 000	107,36	Ruutanaharjun vedenkäsittelylaitos valmistui 2024 aikana, mutta varsinainen käyttöönotto siirtyi talousarviovuodelle 2025
1102 - Kiinteistöjen liittymismaksut	-13 897	0	0	0		
1199 - Kesken/muut kiinteät rakenteet	-1 274 417	-1 000 000	-200 000	-1 200 000		
9078 - Aurinkorannan kunnallistekniikka	-89 243	-77 000	0	-77 000	115,90	Aurinkorannan kunnallistekniikkaa ei pystytty täysin toteuttamaan suunnitelman mukaan, joka aiheutti lisäkustannuksia
1102 - Kiinteistöjen liittymismaksut	-3 110	0	0	0		
1199 - Kesken/muut kiinteät rakenteet	-86 134	-77 000	0	-77 000		

TUOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2024							
		Tot 1-12/2024	Bud 2024	Bud muutos2024	Bud yht2024	Tot - Bud yht 2024	Tot vs. Bud %2024
TOIMINTATUOTOT		2 819 868,59	2 517 852,00	-152 163,50	2 365 688,50	454 180,09	119,20%
	Myyntituotot	880 011,61	598 698,00	-61 638,57	537 059,43	342 952,18	163,86%
	Maksutuotot	109 455,64	134 050,00	-31 500,00	102 550,00	6 905,64	106,73%
	Tuet ja avustukset	456 911,19	363 046,00	15 789,00	378 835,00	78 076,19	120,61%
	Muut toimintatuotot	1 373 490,15	1 422 058,00	-74 813,93	1 347 244,07	26 246,08	101,95%
TOIMINTAKULUT		-12 135 366,06	-12 202 553,47	-452 395,00	-12 654 948,47	519 582,41	95,89%
	Henkilöstökulut	-5 646 048,74	-5 810 084,52	-44 934,47	-5 855 018,99	208 970,25	96,43%
	Palvelujen ostot	-4 632 068,99	-4 433 456,95	-430 096,53	-4 863 553,48	231 484,49	95,24%
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-818 670,25	-838 111,00	-2 064,00	-840 175,00	21 504,75	97,44%
	Avustukset	-510 398,44	-589 594,00	0,00	-589 594,00	79 195,56	86,57%
	Muut toimintakulut	-528 179,64	-531 307,00	24 700,00	-506 607,00	-21 572,64	104,26%
TOIMINTAKATE		-9 315 497,47	-9 684 701,47	-604 558,50	-10 289 259,97	973 762,50	90,54%
Verotulot		7 945 411,77	7 817 000,00	0,00	7 817 000,00	128 411,77	101,64%
	Kunnan tulovero	5 420 120,30	5 191 000,00	0,00	5 191 000,00	229 120,30	104,41%
	Kiinteistövero	1 538 637,44	1 566 000,00	0,00	1 566 000,00	-27 362,56	98,25%
	Osuus yhteisöveron tuotosta	986 654,03	1 060 000,00	0,00	1 060 000,00	-73 345,97	93,08%
Valtionosuudet		2 618 508,00	2 473 243,00	0,00	2 473 243,00	145 265,00	105,87%
	Kunnan peruspalv. valtionosuus	592 694,00	586 338,00	0,00	586 338,00	6 356,00	101,08%
	Verotul. perustuva vo-tasaus	1 147 668,00	1 147 673,00	0,00	1 147 673,00	-5,00	100,00%
	Opetus- ja kultt.toimen vo	76 126,00	-62 000,00	0,00	-62 000,00	138 126,00	-122,78%
	Verotulomenetysten kompensati	802 020,00	801 232,00	0,00	801 232,00	788,00	100,10%
Rahoitustuotot ja -kulut		462 421,06	263 681,00	165 569,75	429 250,75	33 170,31	107,73%
	Korkotuotot	10 886,15	10 132,00	0,00	10 132,00	754,15	107,44%
	Muut rahoitustuotot	570 979,47	306 500,00	165 569,75	472 069,75	98 909,72	120,95%
	Korkokulut	-95 388,95	-50 451,00	0,00	-50 451,00	-44 937,95	189,07%
	Muut rahoituskulut	-24 055,61	-2 500,00	0,00	-2 500,00	-21 555,61	962,22%
VUOSIKATE		1 710 843,36	869 222,53	-438 988,75	430 233,78	1 280 609,58	397,65%
Poistot ja arvonalentumiset		-1 897 219,29	-769 266,00	0,00	-769 266,00	-1 127 953,29	246,63%
	Suunnitelman mukaiset poistot	-978 816,47	-769 266,00	0,00	-769 266,00	-209 550,47	127,24%
	Arvonalentumiset	-918 402,82	0,00	0,00	0,00	-918 402,82	-
TILIKAUDEN TULOS		-186 375,93	99 956,53	-438 988,75	-339 032,22	152 656,29	54,97%
	Luontoisetumenot, ei alv	-41 849,96	0,00	0,00	0,00	-41 849,96	-
	Luontoisetutulot	41 849,96	0,00	0,00	0,00	41 849,96	-
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ		-186 375,93	99 956,53	-438 988,75	-339 032,22	152 656,29	54,97%

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU		TA 2024	Ta-muutos	TP 2024	Poikkeama
Toiminta ja Investoinnit					
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
	Vuosikate	1 222 616	-603 189	1 869 141,80	1 249 715
	Tulorahoituksen korjauserät	0	-59 441	-76 301,03	-16 860
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
	Investointimenot	-2 110 500	-100 000	-1 906 029,31	304 471
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0,00	0
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	59 441	76 860,00	17 419
Toiminta investoinnit, netto		-887 884	-703 189	-36 328,54	1 554 745
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Antolainauksen muutokset					
	Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0,00	0
	Antolainasaamisten vähennykset	0	0	218 294,00	218 294
Lainakannan muutokset					
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0	2 200 000,00	2 200 000
	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-766 595	0	-986 595,04	-220 000
	Lyhytaikaisten lainojen muutos (lisäys +)	-1 000 000	0	-1 000 000,00	0
Oman pääoman muutokset, rahastot		0	0	0,00	0
Vaikutus maksuvalmiuteen					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
	Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset			-2 564,81	
	Vaihto-omaisuuden muutos (vähennys +)			0,00	
	Saamisten muutos (lisäys -)			-16 514,46	
	Korottomien pitkä- ja lyhytaikaisten velkojen muutos			-334 252,62	
Rahoituksen rahavirta		-1 766 595	0	78 367,07	1 844 962
Rahavarojen muutos		-2 654 479	-703 189	42 038,53	3 399 707
Rahavarojen muutos					
	Kassavarat 31.12			968 210,61	
	Kassavarat 1.1			926 172,08	
				42 038,53	

2.1. KUNNAN KOKONAISTULOT JA -MENOT

JA

MENOJEN JA TULOJEN YHTEENVETOLASKELMA

TULOT	Euro	%	MENOT	Euro	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	3 547 242,04	20,7	Toimintakulut	12 667 920,63	75,8
Verotulot	7 945 411,77	46,4	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	2 618 508,00	15,3			
Korkotuotot	10 886,15	0,1	Korkokulut	132 702,95	0,8
Muut rahoitustuotot	572 150,67	3,3	Muut rahoituskulut	24 433,25	0,1
Satunnaiset tuotot			Satunnaiset kulut		
Tulorahoituksen korjauserät			Tulorahoituksen korjauserät		
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-76 301,03	-0,4	+/-Pakollisten varausten muutos		
Investoinnit			- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot		
Rahoitusosuudet investointimenoihin			Investoinnit		
-Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	76 860,00	0,4	Investointimenot	1 906 029,31	11,4
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaam.vähennykset	218 294,00	1,3	Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 200 000,00	12,9	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	986 595,04	5,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1 000 000,00	6,0
Kokonaistulot yhteensä	17 113 051,60	100	Kokonaismenot yhteensä	16 717 681,18	100
			Menojen ja tulojen erotus	-395 370,42	
TÄSMÄYTYSLASKELMA					
Kokonaistulot	17 113 051,60				
-Kokonaismenot	16 717 681,18				
	395 370,42				
Rahavarojen muutokset	42 038,53				
-Muut maksuvalmiuden muutokset	-353 331,89				
	395 370,42				
Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat .					
Lyhytaikaisten lainojen muutos esitetään nettoeränä, joko tulona tai menona				Laskelman täsmäytys rahoituslaskelmaan	
			Muut maksuvalmiuden muutokset	353 331,89	
			rahavarojen muutos	42 038,53	
			lukujen <i>summa</i> jos erimerkkiset, <i>erotus</i> jos samanmerk.	395 370,42	

	MENOT	TULOT
KÄYTTÖTALOUSOSA		
TOIMINTATUOTOT		3 547 242
Pysyvien vast.hyödykkeiden luovutusvoitot		-76 301
TOIMINTAKULUT	12 667 921	
TULOSLASKELMAOSA		
VEROTULOT		7 945 412
VALTIONOSUUDET		2 618 508
KORKOTUOTOT		10 886
MUUT RAHOITUSTUOTOT		572 151
KORKOKULUT	132 703	
MUUT RAHOITUSKULUT	24 433	
INVESTOINTIOSA		
INVESTOINTIMENOT	1 906 029	
INVESTOINTITULOT		
Pysyvien vast.hyödykkeiden varsinaiset myyntitulot		76 860
RAHOITUSOSA		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYKSET		218 294
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAICAISTEN LAINOJEN LISÄYS		2 200 000
PITKÄAICAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	986 595	
LYHYTAICAISTEN LAINOJEN MUUTOS	1 000 000	
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN		-395 370
TOTEUTUMIEN LOPPUSUMMA	16 717 681	16 717 681

3. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

- TULOSLASKELMA**
- RAHOITUSLASKELMA**
- TASE**

TULOSLASKELMA

Kunnan tuloslaskelma	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
TULOSLASKELMA		
<u>Toimintatuotot</u>		
Myyntituotot	1 590 925,55	1 434 284,12
Maksutuotot	109 455,64	129 083,99
Tuet ja avustukset	456 911,19	473 661,96
Muut toimintatuotot	1 389 949,66	1 694 671,61
Toimintatuotot	3 547 242,04	3 731 701,68
Valmisteverastojen muutos		
Valmistus omaan käyttöön		
<u>Toimintakulut</u>		
<u>Henkilöstökulut</u>		
Palkat ja palkkiot	-4 606 051,51	-4 597 348,33
Eläkekulut	-986 227,06	-987 911,45
Muut henkilösivukulut	-79 313,74	-97 532,59
Henkilöstökulut	-5 671 592,31	-5 682 792,37
Palvelujen ostot	-5 037 802,19	-5 544 088,28
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-917 629,76	-360 997,96
Avustukset	-510 398,44	-744 569,14
Muut toimintakulut	-530 497,93	-510 303,75
Toimintakulut	-12 667 920,63	-12 842 751,50
TOIMINTAKATE	-9 120 678,59	-9 111 049,82
Verotulot	7 945 411,77	7 953 997,52
Valtionosuudet	2 618 508,00	2 628 411,00
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	10 886,15	17 145,87
Muut rahoitustuotot	572 150,67	327 684,02
Korkokulut	-132 702,95	-85 597,96
Muut rahoituskulut	-24 433,25	-4 518,99
Rahoitustuotot ja -kulut	425 900,62	254 712,94
VUOSIKATE	1 869 141,80	1 726 071,64
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 219 728,04	-1 132 006,84
Arvonalentumiset	-918 402,82	-455 747,98
Poistot ja arvonalentumiset	-2 138 130,86	-1 587 754,82
<u>Satunnaiset erät</u>		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Satunnaiset erät		
TILIKAUDEN TULOS	-268 989,06	138 316,82
Poistoeron muutos		
Varausten muutos		
Rahastojen muutos		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-268 989,06	138 316,82

RAHOITUSLASKELMA

Kunnan rahoituslaskelma ilman oikaisuja		
	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	1 869 141,80	1 726 071,64
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot		
Tulorahoituksen korjauserät	-76 301,03	-139 748,77
Toiminnan rahavirta	1 792 840,77	1 586 322,87
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 906 029,31	-2 382 394,76
Rahoitusosuudet investointimenoihin		64 601,70
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	76 860,00	189 964,54
Investointien rahavirta	-1 829 169,31	-2 127 828,52
Toiminnan ja investointien rahavirta	-36 328,54	-541 505,65
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset		-4 991,82
Antolainasaamisten vähennykset	218 294,00	23 410,00
Antolainauksen muutokset	218 294,00	18 418,18
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 200 000,00	832 393,82
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-986 595,04	-971 577,08
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 000 000,00	1 000 000,00
Lainakannan muutokset	213 404,96	860 816,74
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset		
Muutokset vähemmistön osuudessa		
Oman pääoman muutokset		
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 564,81	-122 970,11
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	10,00
Saamisten muutos	-16 514,46	313 629,97
Korottomien velkojen muutos	-334 252,62	-686 251,36
Muut maksuvalmiuden muutokset	-353 331,89	-495 581,50
Rahoituksen rahavirta	78 367,07	383 653,42
Rahavarojen muutos	42 038,53	-157 852,23
Rahavarat 31.12.	968 210,61	926 172,08
Rahavarat 1.1.	926 172,08	1 084 024,31
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0,00	0,00
Rahavarojen muutos	42 038,53	-157 852,23

TASE 1(2)

Kunnan tase	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	3 542 572,42	3 527 378,82
Rakennukset	12 682 923,07	11 955 351,47
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 225 580,66	2 097 907,53
Koneet ja kalusto	288 335,59	277 857,52
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	775 056,72	999 484,65
Aineelliset hyödykkeet	19 514 468,46	18 857 979,99
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	1 972 290,23	2 890 693,05
Kuntayhtymäosuudet	113 850,95	113 850,95
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	203 039,95	178 039,95
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonorotukset	8 189 721,82	8 186 721,82
Muut lainasaamiset	856 467,26	1 078 127,26
Muut saamiset	74 360,37	70 994,37
Sijoitukset	11 409 730,58	12 518 427,40
PYSYVÄT VASTAAVAT	30 924 199,04	31 376 407,39
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	0,00	21 032,61
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	956 941,23	968 041,22
Muut toimeksiantojen varat	246 100,47	242 027,35
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 203 041,70	1 231 101,18
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	6 322,15	6 332,15
Vaihto-omaisuus	6 322,15	6 332,15
<u>Saamiset</u>		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Muut saamiset	0,00	3 366,00
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	3 366,00
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	283 540,70	337 892,50
Muut saamiset	207 949,18	243 840,54
Siirtosaamiset	247 274,42	137 150,80
Lyhytaikaiset saamiset	738 764,30	718 883,84
Saamiset	738 764,30	722 249,84
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Muut arvopaperit	6 272,70	6 272,70
Rahoitusarvopaperit	6 272,70	6 272,70
Rahat ja pankkisaamiset	961 937,91	919 899,38
VAIHTUVAT VASTAAVAT	1 713 297,06	1 654 754,07
VASTAAVAA	33 840 537,80	34 262 262,64

TASE 2(2)

Kunnan tase		
	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	12 789 800,85	12 789 800,85
Arvonkorotusrahasto	8 107 429,82	8 108 683,65
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	3 410 166,18	3 271 849,36
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-268 989,06	138 316,82
OMA PÄÄOMA	24 038 407,79	24 308 650,68
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	949 964,78	979 707,77
Muut toimeksiantojen pääomat	246 708,02	242 634,90
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 196 672,80	1 222 342,67
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 778 827,56	4 556 693,08
Liittymismaksut ja muut velat	100 305,63	97 987,23
Pitkäaikainen vieras pääoma	5 879 133,19	4 654 680,31
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	877 865,52	1 886 595,04
Ostovelat	928 294,56	1 349 594,15
Liittymismaksut ja muut velat	107 644,66	127 231,55
Siirtovelat	812 519,28	713 168,24
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 726 324,02	4 076 588,98
VIERAS PÄÄOMA	8 605 457,21	8 731 269,29
VASTATTAVAA	33 840 537,80	34 262 262,64

4. KONSERNITILINPÄÄTÖS

- **TUOSLASKELMA**
- **RAHOITUSLASKELMA**
- **TASE**

TUOSLASKELMA

	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
TUOSLASKELMA		
Toimintatuotot	4 664 022,39	4 976 735,53
Toimintakulut	-14 062 580,76	-14 426 964,93
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	27 249,28	44 158,97
TOIMINTAKATE	-9 371 309,08	-9 406 070,43
Verotulot	7 892 321,65	7 901 787,72
Valtionosuudet	3 123 616,60	3 122 300,90
<u>Rahoitustuotot ja -kulut</u>		
Korkotuotot	12 844,70	21 055,96
Muut rahoitustuotot	547 639,69	320 518,02
Korkokulut	-147 325,04	-85 775,02
Muut rahoituskulut	-35 211,59	-12 913,11
Rahoitustuotot ja -kulut	377 947,77	242 885,85
VUOSIKATE	2 022 576,94	1 860 904,04
<u>Poistot ja arvonalentumiset</u>		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 439 224,27	-1 373 922,93
Arvonalentumiset	-25 455,72	-34 623,90
Poistot ja arvonalentumiset	-1 464 679,99	-1 408 546,83
TILIKAUDEN TULOS	557 896,95	452 357,21
Tilikauden verot	-1 006,46	-347,53
Laskennalliset verot		6 768,60
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	5 911,33	6 247,04
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	562 801,82	465 025,32

RAHOITUSLASKELMA

	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
Toiminnan rahavirta		
VUOSIKATE	2 022 576,94	1 860 904,04
Satunnaiset erät		0,00
Tilikauden verot	-1 006,46	-347,53
Tulorahoituksen korjauserät	40 026,39	-533 732,13
Toiminnan rahavirta	2 061 596,87	1 326 824,38
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 936 645,69	-2 407 795,42
Rahoitusosuudet investointimenoihin		64 601,70
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	440 107,16	248 920,42
Investointien rahavirta	-1 496 538,53	-2 094 273,30
Toiminnan ja investointien rahavirta	565 058,35	-767 448,91
Rahoituksen rahavirta		
<u>Antolainauksen muutokset</u>		
Antolainasaamisten lisäykset		-4 991,82
Antolainasaamisten vähennykset	-3 366,00	1 750,00
Antolainauksen muutokset	-3 366,00	-3 241,82
<u>Lainakannan muutokset</u>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 200 000,00	998 874,64
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 063 841,41	-1 047 538,92
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 007 882,46	1 000 000,00
Lainakannan muutokset	128 276,13	951 335,72
<u>Oman pääoman muutokset</u>		
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muutokset vähemmistön osuudessa		
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
<u>Muut maksuvalmiuden muutokset</u>		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-2 834,36	9 111,38
Vaihto-omaisuuden muutos	69,50	8,99
Saamisten muutos	-53 615,28	336 502,26
Korottomien velkojen muutos	-544 403,12	-499 872,24
Muut maksuvalmiuden muutokset	-600 783,26	-154 249,60
Rahoituksen rahavirta	-475 873,13	793 844,30
Rahavarojen muutos	89 185,22	26 395,38
Rahavarat 31.12.	2 182 454,48	2 093 269,27
Rahavarat 1.1.	2 093 269,27	2 066 873,89
Rahavarojen muutos	89 185,22	26 395,38
Yritysjärjestelyssä tulleet/lähteneet rahavarat		

TASE 1(2)

	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2023
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
<u>Aineettomat hyödykkeet</u>		
Aineettomat oikeudet	1 812,04	1 812,04
Muut pitkävaikutteiset menot	21 020,79	28 027,59
Aineettomat hyödykkeet	22 832,83	29 839,63
<u>Aineelliset hyödykkeet</u>		
Maa- ja vesialueet	4 120 066,26	4 189 018,99
Rakennukset	14 012 442,84	13 861 752,18
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 228 728,53	2 102 520,85
Koneet ja kalusto	311 349,84	311 752,65
Muut aineelliset hyödykkeet	32 735,35	42 514,39
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	775 056,72	999 484,65
Aineelliset hyödykkeet	21 480 379,54	21 507 043,71
<u>Sijoitukset</u>		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	617 242,08	809 677,67
Muut osakkeet ja osuudet sekä osakkeiden arvonnkorot	8 191 684,67	8 188 684,67
Muut saamiset	203 757,53	200 391,53
Sijoitukset	9 012 684,29	9 198 753,88
PYSYVÄT VASTAAVAT	30 515 896,66	30 735 637,22
<u>TOIMEKSIANTOJEN VARAT</u>		
Valtion toimeksiannot	277 186,35	238 604,02
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	957 100,15	968 190,77
Muut toimeksiantojen varat	246 100,47	242 027,35
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	1 480 386,97	1 448 822,15
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
<u>Vaihto-omaisuus</u>		
Aineet ja tarvikkeet	6 888,08	6 957,58
Vaihto-omaisuus	6 888,08	6 957,58
<u>Saamiset</u>		
<u>Pitkäaikaiset saamiset</u>		
Muut saamiset	0,00	3 366,00
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	3 366,00
<u>Lyhytaikaiset saamiset</u>		
Myyntisaamiset	333 254,46	354 064,92
Muut saamiset	235 595,65	266 704,54
Siirtosaamiset	255 445,94	146 545,30
Lyhytaikaiset saamiset	824 296,05	767 314,77
Saamiset	824 296,05	770 680,77
<u>Rahoitusarvopaperit</u>		
Osakkeet ja osuudet	18 687,49	18 970,64
Joukkovelkakirjalainasaamiset	299 319,53	262 518,38
Muut arvopaperit	71 572,17	67 598,44
Rahoitusarvopaperit	389 579,18	349 087,46
Rahat ja pankkisaamiset	1 792 875,30	1 744 181,81
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 013 638,62	2 870 907,61
VASTAAVAA	35 009 922,25	35 055 366,98

	01.01.2024-31.12.2024	01.01.2023-31.12.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	12 789 800,85	12 789 801,01
Arvonkorotusrahasto	8 160 157,78	8 161 411,61
Muut omat rahastot	2 028 819,04	2 028 819,01
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	566 574,33	315 233,75
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	562 801,82	465 025,32
OMA PÄÄOMA	24 108 153,81	23 760 290,70
VÄHEMMISTÖOSUUDET	84 263,15	90 174,48
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	277 186,35	217 571,41
Lahjoitusrahastojen pääomat	950 123,70	979 857,32
Muut toimeksiantojen pääomat	247 455,17	248 606,01
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	1 474 765,22	1 446 034,75
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 778 827,56	4 556 693,08
Lainat julkisyhteisöiltä	478 900,35	564 029,18
Saadut ennakot	15 182,55	21 832,02
Liittymismaksut ja muut velat	114 988,83	97 987,23
Pitkäaikainen vieras pääoma	6 387 899,29	5 240 541,51
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	877 865,52	1 886 595,04
Lainat julkisyhteisöiltä	46 305,23	46 305,23
Saadut ennakot	295,64	18,67
Ostovelat	1 015 994,33	1 447 507,36
Liittymismaksut ja muut velat	129 267,09	364 075,46
Siirtovelat	885 112,97	773 823,78
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 954 840,78	4 518 325,54
VIERAS PÄÄOMA	9 342 740,07	9 758 867,05
VASTATTAVAA	35 009 922,25	35 055 366,98

5. ERIYTETTYT TILINPÄÄTÖKSET

Vesi- ja viemärilaitos

- **tuloslaskelma**
- **rahoituslaskelma**
- **tase**

TULOSLASKELMA

ulkoinen ja sisäinen	2024	2023
LIIKEVAIHTO MYyntITUOTOT LIIKEVAIHTO	776 074,39 776 074,39	680 237,60 680 237,60
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	16 459,51	13 579,50
MATERIAALIT JA PALVELUT AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT OSTOT TILIKAUDEN AIKANA AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT PALVELUJEN OSTOT MATERIAALIT JA PALVELUT	-98 959,51 -98 959,51 -421 700,87 -520 660,38	-1 896,70 -1 896,70 -555 905,23 -557 801,93
HENKILÖSTÖKULUT PALKAT JA PALKKIOT HENKILÖSTÖSIVUKULUT ELÄKEKULUT MUUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT HENKILÖSTÖSIVUKULUT HENKILÖSTÖKULUT	-20 535,00 -4 567,41 -441,16 -5 008,57 -25 543,57	-15 478,12 -2 664,41 -464,19 -3 128,60 -18 606,72
POISTOT JA ARVONALENTUMISET SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-240 911,57 -240 911,57	-247 735,48 -247 735,48
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-2 318,29	-1 147,77
LIIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	3 100,09	-131 474,80
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT MUUT RAHOITUSTUOTOT MUILLE MAKSETUT KORKOKULUT MUUT RAHOITUSKULUT RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	1 171,20 -37 314,00 -23 556,32 -59 699,12	943,79 -12 449,34 -24 198,76 -35 704,31
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT. ERIÄ	-56 599,03	-167 179,11
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-56 599,03	-167 179,11
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-56 599,03	-167 179,11

RAHOITUSLASKELMA

ulkoinen ja sisäinen	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Liikeli-/alijäämä	3 100,09	-131 474,80
Poistot ja arvonalentumiset	240 911,57	247 735,48
Rahoitustuotot ja -kulut	-59 699,12	-35 704,31
Toiminnan rahavirta	184 312,54	80 556,37
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 510 585,23	-556 811,91
Investointien rahavirta	-1 510 585,23	-556 811,91
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 326 272,69	-476 255,54
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 000 000,00	700 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-193 174,00	-98 156,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Lainakannan muutokset yhteensä	806 826,00	601 844,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	105 897,21	-105 897,21
Saamisten muutos muilta	-2 502,14	-33 601,26
Korottomien velkojen muutos kunnalta	98 758,15	218 340,97
Korottomien velkojen muutos muilta	254 228,05	-9 488,81
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	456 381,27	69 353,69
Rahoituksen rahavirta	1 263 207,27	671 197,69
Rahavarojen muutos	-63 065,42	194 942,15
Rahavarat 31.12.	156 671,66	219 737,08
Rahavarat 1.1.	219 737,08	24 794,93
Rahavarojen muutos	-63 065,42	194 942,15

TASE 1(2)

	2024	2023
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	17 006,40	0,00
Rakennukset	1 800 395,28	514 617,83
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 024 485,06	1 012 800,93
Koneet ja kalusto	27 145,30	24 525,55
Ennakkomaks. Ja keskener.hankinnat	94 720,64	136 601,60
Aineelliset hyödykkeet	2 963 752,68	1 688 545,91
Sijoitukset		
Muut saamiset	2 886,05	2 886,05
Sijoitukset	2 886,05	2 886,05
PYSYVÄT VASTAAVAT	2 966 638,73	1 691 431,96
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	191 485,09	215 946,11
Saamiset kunnalta	0,00	105 897,21
Muut saamiset	58 381,48	31 418,32
Lyhytaikaiset saamiset	249 866,57	353 261,64
Saamiset	249 866,57	353 261,64
 Rahat ja pankkisaamiset	 156 671,66	 219 737,08
VAIHTUVAT VASTAAVAT	406 538,23	572 998,72
VASTAAVAA	3 373 176,96	2 264 430,68

TASE 2 (2)

	2024	2023
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	386 311,46	386 311,46
Ed. tilikauden yli-/alijäämä	230 591,97	397 771,08
Tilikauden yli-/alijäämä	-56 599,03	-167 179,11
OMA PÄÄOMA	560 304,40	616 903,43
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	1 665 000,00	935 000,00
Muut pitkäaikaiset velat	104 179,14	101 860,74
Pitkäaikainen	1 769 179,14	1 036 860,74
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	230 000,00	153 174,00
Ostovelat	414 089,81	159 377,47
Korottomat velat kunnalle	390 937,46	292 179,31
Siirtovelat		
Muut siirtovelat	8 666,15	5 935,73
Siirtovelat	8 666,15	5 935,73
Lyhytaikainen	1 043 693,42	610 666,51
VIERAS PÄÄOMA	2 812 872,56	1 647 527,25
VASTATTAVAA	3 373 176,96	2 264 430,68

6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt. Konserniin on yhdistelty jäsenosuuden mukaisella osuudella kaikki kuntayhtymän, joissa kunta on jäsenenä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaksi konsernitilinpäätöksen konsernitilinpäätöksen kannalta olennaista osakkuusyhteisöä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäiset omistuksen eliminoinnit on tehty kirjanpitolausakunnan kuntajaoston konsernityleisohjeen mukaisesti käyttäen ns. sovellettua hankintamenomenetelmää. Omistusosuuden eliminoinnissa syntynty omistuksen eliminointiero kirjataan kokonaisuudessaan hankintatilikaudella tuloslaskelmaan.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniin kuuluvien yhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä velat ja saamiset on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta konsernin tuloslaskelmasta ja taseesta. Tytäryhteisöjen maksamat kiinteistöverot on eliminoitu kunnan verotuloja vastaan. Konsernin sisäisten verotulojen eliminoitu osuus vuonna 2024 on 53 t eur.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konserniyhteisöissä ei ole kirjattu poistoeroja ja vapaaehtoisia varauksia.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konserni omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden rakennusten poistot on oikaistu kunnan suunnitelmapoistojen mukaisiksi siltä osin, kun yhtiöt eivät ole omassa tilinpäätöksessään tehneet suunnitelman mukaisia

Kuntayhtymät

Kuntayhtymien tuloslaskelmat ja taseet sekä tilinpäätöstä varmentavat liitetiedot ovat yhdistelty suhteellisella yhdistelytavalla rivi riviltä kunnan omistusosuuden mukaisella osuudella konsernitilinpäätökseen.

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Konsernirakenteen muutokset

-

Korjaukset vertailuvuoden tietoihin

Vertailuvuoden tietoihin ei ole tehty korjauksia

Vertailukelpoisuus edellisten tilikausien tilinpäätökseen

-

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksen laadinnassa ei ole käytetty poikkeavia arvostus- ja jaksotusperiaatteita.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjakson mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja invointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alemman arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoa tai sitä alemman todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alemman todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

-

Valuuttamääräiset erät

-

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

2) Perustelu, jos tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa on muutettu edellisestä tilikaudesta tai kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamista ohjeista poikkeavaksi, sekä muutoksen vaikutukset

Tuloslaskelman esittämistavan muutos

-

3) Oikaisut, edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden taseen jaottelua on muuttanut vastaamaan kuluneen tilikauden jaottelua. Toimeksiantojen pääomien tili yhteensä 132 393,82 euroa, on siirretty vertailutaseessa pitkäaikaisesta vieraasta pääomasta toimeksiantojen pääomiin.

4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

-

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

-

6) **Kunnan toimintatuottojen erittely**

Toimintatuotot toimialoittain *)

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Vaalitoiminta	19 469	6 590	19 469	6 590
Kunnan johto	93 737	330 343	93 737	384 352
Maaseutu- ja lomatoimi	110 930	118 194	110 930	118 207
Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala	644 617	2 419 439	644 617	
Yleishallinto	93 898	61 007	47 881	
Muut palvelut	1 151 785	349 824		
Palveluiden toimiala	1 814 212	891 377	1 850 013	2 419 440
Ympäristötoimi	53 221	125 239	53 221	128 391
Vesi- ja viemärilaitos	682 153	674 722	727 373	674 722
<i>Kunnan toimintatuotot yhteensä *)</i>	<i>4 664 022</i>	<i>4 976 735</i>	<i>3 547 242</i>	<i>3 731 702</i>

*) toimintatuottojen erittely esitetään ulkoisista eristä

7) **Verotulojen erittely**

eur

	2024	2023
Kunnan verotulo	5 420 120	5 281 196
Osuus yhteisöveron tuotosta	986 654	1 239 175
Kiinteistövero	1 538 637	1 433 626
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>7 945 412</i>	<i>7 953 997</i>

8) **Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely**

eur

	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuu	1 740 362	1 914 508
<i>Siitä</i> : Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	1 147 673	1 045 482
<i>Siitä</i> : Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0	0
Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuudet	76 126	-91 766
Verotulomenetysten korvaus	802 020	805 669
<i>Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä</i>	<i>2 618 508</i>	<i>2 628 411</i>

9) **Palvelujen ostojen erittely**
eur

	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	600 082	549 640
Muiden palvelujen ostot	4 437 720	4 994 449
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<u>5 037 802</u>	<u>5 544 088</u>

10) **Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukeminen**
Ei raportoitavaa

11) **Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista kunnan tilinpäätöksessä**

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Poistosuunnitelma hyväksytty valtuustossa 24.9.2012 § 53

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

OMAIUSRYHMÄ	POISTOTAPA	POISTOAIKA 1.1.2013 alkaen	
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
AINEETTOMAT OIKEUDET			
Kehittämismenot	Tasapoisto	2 vuotta	
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	
Liiketoiminta	Tasapoisto	2 vuotta	
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	Tasapoisto	3 vuotta	
Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	2-5 vuotta	poistoaika perusteltava tapaukohtaisesti
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
MAA- JA VESIALUEET	Ei poistoaikaa		
RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT			
Asuinrakennukset			
-kiviset	Tasapoisto	30 - 40 vuotta	perusteltava hyödyke (rakennus) kohtaisesti
-puiset	Tasapoisto	30 vuotta	
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	20 - 40 vuotta	perusteltava hyödyke (rakennus) kohtaisesti
Sivistystoimen rakennukset			
-kiviset	Tasapoisto	20 - 40 vuotta	perusteltava hyödyke (rakennus) kohtaisesti
-puiset	Tasapoisto	20 - 30 vuotta	perusteltava hyödyke (rakennus) kohtaisesti
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 - 30 vuotta	perusteltava hyödyke (rakennus) kohtaisesti
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	
Vesi- ja viemärlaitoksen rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	
Talousrakennukset, varastot yms.	Tasapoisto	10 vuotta	
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET			
Maa- ja vesirakenteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	Menojäännöspoisto	20 %	
Sillat, laiturit, uimalat	Menojäännöspoisto	25 %	
Muut maa- ja vesirakenteet	Menojäännöspoisto	20 %	
Johtoverkostot ja laitteet			
Vesi- ja viemäriverkosto	Menojäännöspoisto	10 %	
Ulkovalaistus, sähkölaitteet	Menojäännöspoisto	20 %	
Puhelin- yms.laitteet	Menojäännöspoisto	20 %	
Muut putki- ja kaapeliverkot	Menojäännöspoisto	20 %	
Vesi- yms. laitojen laitoskoneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	25 %	
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Menojäännöspoisto	20 %	
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Menojäännöspoisto	25 %	

KONEET JA KALUSTO

Liikennevälineet ja liikkuvat työkoneet

Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	Tasapoisto	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	Tasapoisto	5 vuotta

Koneet ja laitteet

Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.laitteet	Tasapoisto	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta
Ensikertainen kalustaminen	Tasapoisto	7 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta

MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET

Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoaikaa
KESKENERÄISET HANKINNAT	Ei poistoaikaa

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIIJOITUKSET

Osakkeet ja osuudet	Ei poistoaikaa
---------------------	----------------

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euroa, on kirjattu vuosikuluksi.

Pysyvien vastaavien poistamaton menojäännös poistetaan kokonaisuudessaan sen alittaessa 200 euroa.

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden perusparannusmeno lisätään sen poistamattomaan hankintamenuun tai kirjataan perustellusta syystä erilliseksi pysyvien vastaavien hyödykkeen hankintamenoksi, jolle määritellään oma poistosuunnitelma.

12) Pakollisten varausten muutokset

Ei raportoitavaa

13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

eur

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	76 301	139 749	76 301	139 749
Muut myyntivoitot		349 824		
<i>Luovutusvoitot yhteensä</i>	<i>76 301</i>	<i>489 573</i>	<i>76 301</i>	<i>139 749</i>
Muut toimintakulut				
Rakennusten myyntitappiot	112 577			
Muut myyntitappiot		796		796
<i>Luovutustappiot yhteensä</i>	<i>112 577</i>	<i>796</i>	<i>0</i>	<i>796</i>

14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Ei raportoitavaa

15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

eur

	2024	2023
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	31 000	0
Osinkotuotot muista yhteisöistä	355 214	320 365
<i>Yhteensä</i>	<i>386 214</i>	<i>320 365</i>

16) Erittely poistoeron muutoksista

Ei raportoitavaa

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

- 17) **Lainan liikkeeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot**
Ei raportoitavaa

- 18) **Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen**

Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa ja vesialueet				
Arvo 1.1.	688 522	704 017	635 794	651 288
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten peruutus	1 254	15 495	1 254	15 494
Arvo 31.12.	687 268	688 522	634 540	635 794
Osakkeet ja osuudet				
Arvo 1.1.	7 472 890	7 472 890	7 472 890	7 472 890
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten peruutus				
Arvo 31.12.	7 472 890	7 472 890	7 472 890	7 472 890
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	8 160 158	8 161 412	8 107 430	8 108 684

Kunta: arvonkorotukset maa-alueisiin on tehty avaavassa taseessa v.1997

Suur-Savon Sähkön osakkeisiin arvonkorotus 8.244.449,80 euroa tilinpäätöksessä 2014.

Aikaisempi arvo 3300 osakkeelle 5.550,20 euroa ja uusi arvo 3300 osakkeelle 8.250.00,00, joka on 2.500,00 e/kpl.

Kunnanhallitus 16.2.2015 §48.

- 19) **Pysyvät vastaavat liitetieto erillisenä, kunta ja konserni tiedot eri taulukoilla**

- 20-22) **Omistukset muissa yhteisöissä**
erillinen liite

- 23) **Saamisten erittely**

	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		4 316		3 579
Lainasaamiset	856 467		1 078 127	
Yhteensä	856 467	4 316	1 078 127	3 579
Saamiset osakkuusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		4 259		2 485
Yhteensä	0	4 259	0	2 485
Saamiset yhteensä	856 467	8 575	1 078 127	6 064

24) **Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Opetushallitus valtionosuus 2024	13 380		13 380	
Mesänoitoyhdistys mittaustodistus	28 733		28 733	
If vakuutuskorvaus	63 287		63 287	3 015
Avustukset ja tuet	52 380	75 082	44 448	74 497
Kela/työterveyshuolto	29 535	49 924	29 535	31 097
Alueellisen ympäristöterveydenhuollon palautus vuodelta 2024	41 322		41 322	
Muut	26 810	21 539	26 569	28 542
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	255 446	146 545	247 274	137 151

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) **Oman pääoman erittely**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	12 789 801	12 789 801	12 789 801	12 789 801
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	12 789 801	12 789 801	12 789 801	12 789 801
Arvonkorotusrahoisto 1.1.	8 161 411	8 176 906	8 108 684	8 124 178
Vähennykset	1 254	15 495	1 254	15 495
Arvonkorotusrahoisto 31.12.	8 160 157	8 161 411	8 107 430	8 108 684
Muut omat rahastot				
Rahaston pääoma 1.1.	2 028 819	2 333 104		
Rahastopääomat yritysmyyntit		304 285		
Rahaston pääoma 31.12.	2 028 819	2 028 819	0	0
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	2 028 819	2 028 819	0	0
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	780 259	315 234	3 410 166	3 271 849
Oikaisut ja muutokset	-213 685			
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	566 574	315 234	3 410 166	3 271 849
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	562 802	465 025	-268 989	138 317
Oma pääoma 31.12.	24 108 153	23 760 290	24 038 408	24 308 651

26) **Erittely poistoerosta**

Ei raportoitavaa

27) **Pitkäaikaiset velat**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus - ja vakuutuslaitoksilta	3 028 262	2 469 161	2 774 365	2 133 231
Yhteensä	3 028 262	2 469 161	2 774 365	2 133 231

28) **Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat**

Ei raportoitavaa

29) **Pakolliset varaukset**

Ei raportoitavaa

30) Vieras pääoma	2024		2023	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		5 185		1 163
Yhteensä	0	5 185	0	1 163
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat		8 875		862
Yhteensä	0	8 875	0	862
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Ostovelat		83 685		201 407
Yhteensä	0	83 685	0	201 407
Vieras pääoma yhteensä	0	97 746	0	203 432

31) Sekkitililimiitti	2024	2023
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	150 000	150 000
- siitä käyttämättä oleva määrä	150 000	150 000

32) Muiden velkojen erittely	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Liittymismaksut	100 306	97 987	100 306	97 987
Muut velat	143 950	364 075	107 645	127 232
Muut velat yhteensä	244 256	462 062	207 950	225 219

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
OKM/avustusten siirto	46 939	134 189	46 939	134 189
Muut tuloennakot	19 431			
Menojäämät				
Korkojaksotus	24 622	3 656	24 622	3 656
Lomapalkkavelka	621 981	570 960	581 117	533 829
Muut palkkojen jaksotukset	139 743	0	137 656	
Opetus- ja kulttuuritoim.valtionosuus		29 465		29 465
Muut siirtovelat	32 397	35 554	22 185	12 029
Yhteensä	885 113	773 824	812 519	713 168

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

- 34) Velat, joista kunta on pantannut, kiinnittänyt tai muulla tavalla antanut vakuudeksi omaisuutta, eriteltynä vakuuslajeittain kultakin kirjanpitolain 1:6 §:n mukaan taseen vastattavissa esitettävän vieraan pääoman erältä.

-

- 35) **Vakuuksista, jotka kunta on muuten kuin edellä kohdassa 34 tarkoitetulla tavalla antanut puolestaan, yhteenlaskettu arvo vakuuslajeittain eriteltynä**
-

- 36) **Vakuuksista, jotka kunta on antanut sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta, yhteenlaskettu arvo vakuuslajeittain eriteltynä**
-

- 37) **Yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista kuin edellä 34-36 kohdissa tarkoitetuista vakuuksista lajeittain eriteltynä.**

Vakuudet

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	2 100 000	2 100 000		
<i>Yhteensä</i>	<i>2 100 000</i>	<i>2 100 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Vakuudet yhteensä	2 100 000	2 100 000	0	0

- 38) **Vuokrasopimusten mukaisten vuokrien jäljellä olevien määrien yhteissumma**

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	2 203 772	2 505 778	2 193 267	2 585 220
-seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	177 744	145 185	170 327	182 233
Yhteensä	2 203 772	2 505 778	2 193 267	2 585 220

- 39) **Kunnan antamat vastuusitoumukset sen kanssa samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta.**
-

- 40) **Muut kunnan antamat vastuusitoumukset**
Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset				
Jäljellä oleva pääoma			256 877	289 243
Takaukset muiden puolesta				
Kunnan antama erityis-/takaussitoumus lainoista		53 562		53 562
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista				
			2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.			28 494 377	27 442 603
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.				
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuustakauskeskuksen rahastosta 31.12.			30 577	21 845

- 41) **Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt**

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Järjestelyn tarkoitus				
Sopimusvastuut	630 946		630 946	
Lunastussitoumus/laina/RajuPuSu Monitoimihalli Oy	95 160	103 080	95 160	103 080
Arvonlisäveron palautusvastuu	904 008	3 242 428	880 363	3 117 546

Aravalain ja korkotukilain nojalla tuettuja vuokra-asuntoja (ARA-vuokra-asunnot) koskevat aravarajoituslain (1190/1193) käyttö- ja luovutusrajoitukset

Palvelutalo Kuusela	rajoitus voim.	9.4.2055
Vanhusten vuokrarivitalo	rajoitus voim.	25.2.2026
Rinteelä	rajoitus voim.	24.2.2033
Kiinteistö Oy Rantasalmen Vuokratalot		
Sarvitupa	rajoitus voim.	30.5.2028
Sarvipuisto	rajoitus voim.	18.4.2031
Jumikkalan rivitalo	rajoitus voim.	17.4.2036
Hirsitupa	rajoitus voim.	28.10.2044
Kiinteistö Oy Punatupa	rajoitus voim.	11.1.2027

Koronvaihtosopimukset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Sopimusten nimellisarvot yhteensä	1 618 813		1 618 813	
Käypä arvo	-61 721		-61 721	
Koronvaihtosopimus on tehty tulevaisuuden korkoriskin suojaamiseksi.				

Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2024	2023
Hallinnon toimiala	18	
Hyvinvoinnin ja sivistyksen toimiala	88	
Tekninen ja ympäristötoimiala	4	
Kunnan johto		15
Maaseututoimi		3
Palveluiden toimiala		88
Ympäristötoimi		4
<i>Yhteensä</i>	<i>110</i>	<i>110</i>

43) Henkilöstökulut on esitetty tuloslaskelmassa

44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2024	2023
Keskustan Rantasalmen kunnallisjärjestö	4 987	5 542
Rantasalmen Kokoomus ry	565	497
Perussuomalaisten Rantasalmen yhdistys	820	840
Rantasalmen Sosiaalidemokraatit ry	785	768
Rantasalmen Vihreät ry	50	20
Kristillisdemokraattien Rantasalmen yhd.	171	161
<i>Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä</i>	<i>7 377</i>	<i>7 826</i>

45) Tilintarkastajan palkkiot

	2024	2023
Asiantuntijaselvitykset BDO Auditor Oy		
Tilintarkastus BDO Auditor Oy	12 417	9 899
Tarkastuslautakunnan avustaminen	882	1 950
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>13 299</i>	<i>11 849</i>

46) Kunnan ja sen intressitahojen väliset liiketoimet

<i>Interessitahoilla tarkoitetaan oikeushenkilöä, joka on kunnan kanssa</i> <i>1) määräysvaltasuhteessa tai</i> <i>2) osakkuussuhteessa</i> Interessitahoihin luetaan lisäksi <i>1) kunnanjohtaja</i> <i>2) kunnanhallituksen jäsen ja varajäsen sekä</i> <i>3) kunnan muiden toimielinten puheenjohtajat ja varapuheenjohtajat sekä johtavat viranhaltijat</i> <i>Interessitahoon liittyvästä toimesta esitettäviin tietoihin tulee sisältyä:</i> <i>1) kuvaus toimesta</i> <i>2) liiketoimen arvo</i> <i>3) intressisuhteen luonne</i> <i>4) muut kunnan taloudellisen aseman arvioimisen kannalta välttämättömät tiedot liiketoimesta</i>																											
Kunta on antanut kokonaan omistamalleen tytäryhteisö ent. Kiinteistö Oy Rantasalmen Silvalle lainaa yhteensä 1.250.000 euroa, josta avoimena 31.12.2024 seuraavasti: <table> <tr> <td>Lainapäätös, kvält 29.3.2012 § 24</td><td>222 570,00</td></tr> <tr> <td>- vakuudellinen laina, korollinen, laina-aika 32 vuotta, kaksi ensimmäistä vuotta ovat lyhennysvapaita</td><td></td></tr> <tr> <td>Lainapäätös, kvält 29.3.2012 § 24</td><td>294 766,73</td></tr> <tr> <td>- pääomalaina; koroton, vakuudeton</td><td></td></tr> <tr> <td>Lainapäätös, kvält 29.3.2012 § 24</td><td>155 233,27</td></tr> <tr> <td>- pääomalaina; koroton, vakuudeton</td><td></td></tr> <tr> <td>Pääomalainojen takaisinmaksu:</td><td></td></tr> <tr> <td>Pääomalainojen lyhentämismahdollisuus arvioidaan kunkin vuoden tilinpäätöksen yhteydessä.</td><td></td></tr> <tr> <td>Lainapäätös, kvält 6.11.2017 § 67</td><td>150 000,00</td></tr> <tr> <td>- pääomalaina; koroton, vakuudeton</td><td></td></tr> <tr> <td>-- Laina myönnetty kuntalain 2015 voimaantulon jälkeen.</td><td></td></tr> <tr> <td>(Kuntalaki § 129, liittyen lainoihin, takauksiin ja vakuuksiin)</td><td></td></tr> <tr> <td></td><td><u>822 570,00</u></td></tr> </table> Kunnan arvion mukaan lainoihin sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Ki Oy Rantasalmen Silva on 1.1.2022 fuusioitunut Ki Oy Rantasalmen Teollisuustiloihin.		Lainapäätös, kvält 29.3.2012 § 24	222 570,00	- vakuudellinen laina, korollinen, laina-aika 32 vuotta, kaksi ensimmäistä vuotta ovat lyhennysvapaita		Lainapäätös, kvält 29.3.2012 § 24	294 766,73	- pääomalaina; koroton, vakuudeton		Lainapäätös, kvält 29.3.2012 § 24	155 233,27	- pääomalaina; koroton, vakuudeton		Pääomalainojen takaisinmaksu:		Pääomalainojen lyhentämismahdollisuus arvioidaan kunkin vuoden tilinpäätöksen yhteydessä.		Lainapäätös, kvält 6.11.2017 § 67	150 000,00	- pääomalaina; koroton, vakuudeton		-- Laina myönnetty kuntalain 2015 voimaantulon jälkeen.		(Kuntalaki § 129, liittyen lainoihin, takauksiin ja vakuuksiin)			<u>822 570,00</u>
Lainapäätös, kvält 29.3.2012 § 24	222 570,00																										
- vakuudellinen laina, korollinen, laina-aika 32 vuotta, kaksi ensimmäistä vuotta ovat lyhennysvapaita																											
Lainapäätös, kvält 29.3.2012 § 24	294 766,73																										
- pääomalaina; koroton, vakuudeton																											
Lainapäätös, kvält 29.3.2012 § 24	155 233,27																										
- pääomalaina; koroton, vakuudeton																											
Pääomalainojen takaisinmaksu:																											
Pääomalainojen lyhentämismahdollisuus arvioidaan kunkin vuoden tilinpäätöksen yhteydessä.																											
Lainapäätös, kvält 6.11.2017 § 67	150 000,00																										
- pääomalaina; koroton, vakuudeton																											
-- Laina myönnetty kuntalain 2015 voimaantulon jälkeen.																											
(Kuntalaki § 129, liittyen lainoihin, takauksiin ja vakuuksiin)																											
	<u>822 570,00</u>																										
Kunnanjohtajan kanssa on 3.9.2009 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa sovittu erokorvauksena 12 kuukauden suuruinen palkka.																											

Rantasalmen kunta
Käyttömaisuus

liitetieto 19 A)

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineetto- mat oikeu- det	Muut pit- kävaikut- teiset menot	Yhteensä	Maa-alueet +liittymaksut +arvonkorotukset	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut hyödykkeet	Kesken- eräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	2 891 584,92	11 955 351,47	2 097 907,53	277 857,52	0,00	999 484,65	18 222 186,09
Lisäykset tilikauden aikana			0,00	17 006,40					1 861 022,91	1 878 029,31
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00							0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00	558,97						558,97
Siirrot erien välillä			0,00		1 333 375,59	647 052,88	105 022,37		-2 085 450,84	0,00
Tilikauden poisto			0,00		605 803,99	519 379,75	94 544,30			1 219 728,04
Arvonmuutokset			0,00							0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	2 908 032,35	12 682 923,07	2 225 580,66	288 335,59	0,00	775 056,72	18 879 928,39
Arvonkorotukset 1.1.			0,00	635 793,90						635 793,90
Muutokset tilikaudella			0,00	-1 253,83						-1 253,83
Arvonkorotukset 31.12.			0,00	634 540,07						634 540,07
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	3 542 572,42	12 682 923,07	2 225 580,66	288 335,59	0,00	775 056,72	19 514 468,46

Olenneiset lisäpoistot

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			Yhteensä
	Kunta- yhtymä- osuudet	Tytär- yhteisö- osakkeet	Osakkuus- yhteisö- osakkeet	Muut osakkeet		Saamiset kunta- yhtymiltä	Saamiset tytär- yhteisöiltä	Saamiset muilta	
Poistamaton hankintameno 1.1.	113 850,95	2 890 693,05	178 039,95	8 186 721,82	11 369 305,77		1 078 127,26	74 360,37	1 152 487,63
Lisäykset			25 000,00	3 000,00	28 000,00				0,00
Vähennykset					0,00		221 660,00		221 660,00
Siirto erien välillä					0,00				0,00
Hankintameno 31.12.	113 850,95	2 890 693,05	203 039,95	8 189 721,82	11 397 305,77		856 467,26	74 360,37	930 827,63
Arvonlennukset tilikaudella		-918 402,82			-918 402,82				
Arvonkorotukset					0,00				
Kirjanpitoarvo 31.12.	113 850,95	1 972 290,23	203 039,95	8 189 721,82	10 478 902,95		856 467,26	74 360,37	930 827,63

Rantasalmen konserni
Käyttömaisuus

liitetieto 19 B)

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet						
	Aineetto- mat oikeu- det	Muut pit- kävaikut- teiset menot	Yhteensä	Maa-alueet +liittymaksut +arvonkorotukset	Raken- nukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut hyödykkeet	Kesken- eräiset	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 812,04	28 027,59	29 839,63	3 553 225,09	13 861 752,18	2 102 520,85	311 752,65	42 514,39	999 484,65	20 871 249,81
Lisäykset tilikauden aikana			0,00	17 006,40	30 616,38				1 861 022,91	1 908 645,69
Rahoitusosuudet tilikaudella			0,00							0,00
Vähennykset tilikauden aikana			0,00	84 705,30	391 330,37		347,16			476 382,83
Siirrot erien välillä			0,00		1 333 375,59	647 052,88	105 022,37		-2 085 450,84	0,00
Tilikauden poisto		7 006,80	7 006,80		796 515,21	520 845,20	105 078,02	9 779,04		1 432 217,47
Arvonmuutokset			0,00		-25 455,72					-25 455,72
Hankintameno 31.12.	1 812,04	21 020,79	22 832,83	3 485 526,19	14 012 442,85	2 228 728,53	311 349,84	32 735,35	775 056,72	20 845 839,48
Arvonkorotukset 1.1.			0,00	635 793,90						635 793,90
Muutokset tilikaudella			0,00	-1 253,83						-1 253,83
Arvonkorotukset 31.12.			0,00	634 540,07						634 540,07
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 812,04	21 020,79	22 832,83	4 120 066,26	14 012 442,85	2 228 728,53	311 349,84	32 735,35	775 056,72	21 480 379,55

Olenaiset lisäpoistot

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet			Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkuus- yhteisö- osakkeet	Muut osakkeet	Yhteensä	Muut saamiset	Liittymismaksut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	809 677,67	8 188 684,67	8 998 362,34	41 077,93	159 313,60	200 391,53
Lisäykset	52 249,28	3 000,00	55 249,28		3 366,00	3 366,00
Vähennykset	244 684,87		244 684,87			0,00
Siirto erien välillä			0,00			0,00
Hankintameno 31.12.	617 242,08	8 191 684,67	8 808 926,75	41 077,93	162 679,60	203 757,53
Arvonlennukset tilikaudella						
Arvonkorotukset						
Kirjanpitoarvo 31.12.	617 242,08	8 191 684,67	8 808 926,75	41 077,93	162 679,60	203 757,53

20-22) Omistukset muissa yhteisöissä

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Nimimuutos: As oy Rantasalmen Hirsitupa muutettu Kiinteistö Oy Rantasalmen Vuokratalot -nimiseksi yhtiöksi. (Kvalt 12.12.2016 § 58)

Ja yhtiöön sulautuivat seuraavat yhtiöt 1.1.2017: As Oy Sarvitupa, As Oy Sarvipuisto, Kiint. Oy Hirsineliöt ja Kiint Oy Talometsä.

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet, osakkuusyhteisöt sekä muut osakkeet ja osuudet						
Nimi	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Asunto Oy Rantasalmen Porala	0825416-0	100	100	140	1	-1
Asunto Oy Punatupa	0461249-3	52,33	52,33	188	1	-2
Kiinteistö Oy Rantasalmen Eläinlääkäritalo	0923489-0	100	100	162	5	-6
Kiinteistö Oy Järviluonnon keskus	0918107-1	100	100	395	3	37
Kiinteistö Oy Rantasalmen aseman liiketalo	0461251-4	100	100	34	2	-1
Kiinteistö Oy Rantasalmen Teollisuustilat	2869938-6	100	100	740	874	-341
Kiinteistö Oy Rantasalmen Vuokratalot	1086513-9	100	100	1349	611	-33
			Yhteensä	3007	1498	-346
Kuntayhtymät						
Etelä-Savon Maakuntaliitto	0215839-7	2,6344	2,6344	25	26	-1
Itä-Savon koulutuskuntayhtymä	0207390-8	2,85236	2,85236	762	74	38
			Yhteensä	787	99	37
Osakkuusyhteisöt						
Järvi-Saimaan Palvelut Oy	2567601-5	30,10	30,10	553	699	82
Rajupusu-Monitoimihalli Oy	1586022-2	32,13	32,13	64	85	2
osakkuusyhteisö 2016 alkaen, muutettu 2020			Yhteensä	617	783	83
*) konsernitaseen sisäiset erät on mukana summissa						

7. ALLEKIRJOITUKSET
JA
TILINPÄÄTÖSMERKINNÄT

RANTASALMEN KUNTA

TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITTAMINEN

Rantasalmella 31. päivänä maaliskuuta 2025

Rainer Leskinen
kunnanjohtaja

Rantasalmen kunnanhallitus

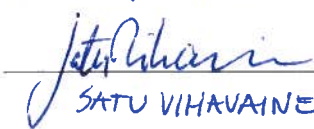
EERO SIITONEN

AKI KÄRKI

MAURI KESSIMÄ

SATU VIHAVAINEN

MIKKO LUPPALAINEN

TIINA TILAEUS

OLLI SALLINEN

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Rantasalmella toukokuun 19. päivänä 2025

BDO Audiator Oy
Tilintarkastus yhteisö

Joni Mäkitalo
JHT,HT

8. LUETTELOT JA SELVITYKSET
Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista
Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA KORTISTOISTA

Päiväkirja, atk-tulosteena
Pääkirja, atk-tulosteena
Talousarvion toteutumisvertailu, atk-tulosteena
Tilinpäätöskirja
Palkkakortit, atk-tulosteena
Talousarviolainakirja / atk-tuloste
Antolainakirja / atk-tuloste
Käyttöomaisuusluettelo, atk-tulosteena
Kiinteistökirja
Asuntolainakirja / atk-tuloste
Laskutuslista

ERITTELY TOSITELAJEISTA

MU Muistiotositteet
T1 Tiliotositteet
OR Ostoreskontra
PA Palkat
MY Myyntireskontra

SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ

Tositteet ja niiden erilliset liitteet (perusturvanmaksatusten liitteet), päiväkirja, pääkirja, osakirjanpitojen kirjanpitokirjat, täsmäytyselvytykset, tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat ja tase-erittelyt säilytetään 10 vuotta.
Investoinnit, säilytysaika 13 vuotta kohteen valmistumisesta
Arvonlisäverotilityksiin liittyvät asiakirjat 10 + 3 vuotta
Tilinpäätösasiakirja/tilinpäätöskirja , tilikartat/tililuettelo säilytetään pysyvästi

9. TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERIAATTEET

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista:

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Tunnusluku osoittaa, kuinka suuri osuus toimintakuluista on katettu toimintatuotoilla.

Kunnissa tunnusluku on tyypillisesti < 100.

Vuosikatteen ja poistojen vertailun tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista:

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Tunnusluvun tulkinnassa perusoletuksena on, että poistojen määrä vastaa keskimääräistä investointitasoa.

Tulorahoitus on riittävä tai ylijäämäinen, kun tunnusluvun arvon on yli 100 %. Tulorahoitus on alijäämäinen, jos vuosikatteen suhde poistoihin on alle 100 %.

Jos vuosikate ja samalla tämä tunnusluku on negatiivinen, tulorahoitus on heikko.

Jos näin on kahtena peräkkäisenä vuotena, kunnan talouden voidaan sanoa olevan kriisiytymässä.

Vuosikate euroa/asukas

Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla vuotuiset investoinnit asukasmäärällä.

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. *Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiivisesti.*

Investointien tulorahoitus, %

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo, kuinka suuri osuus investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Omahankintamenolla tarkoitetaan investointimenoja, joista on vähennetty mahdolliset rahoitusosuudet.

Tulorahoitusta pidetään yleensä riittävänä, jos tunnusluvun arvon on $> 100\%$.

Muutoin investointeja on voitu joutua rahoittamaan lainanotolla.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat } 31.12. / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä.

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys voidaan esittää myös kuukausittaisena lukusarjana tai graafisesti.

Rahavarojen määränä käytetään tällöin joko kuukauden päiväkohtaista keskisaldoa tai valittua kuukauden määräpäiväsaldoa. Kassasta maksuina käytetään kuukauden kassasta maksuja ja päiväkertoimenä 30 pv.

TASEEN TUNNUSLUVUT

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste kertoo kunnan vakavaraisuudesta, alijäämien sietokyvystä sekä kyvystä selviytyä pitkän aikavälin sitoumuksista.

Yli 70 % omavaraisuusastetta pidetään hyvänä, alle 50 % heikkona.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Suhteellinen velkaantuneisuus –tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Käyttötulot muodostuvat toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtion-osuuksista.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat euroa/ asukas

= $\text{Lainakanta} / \text{asukasmäärä}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä.

Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien tai muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista:

= $100 \times \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikatteen ja poistojen vertailun tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista:

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

Vuosikate euroa/asukas

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulokseksi Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä siltä osin kuin kertymä on laskettavissa. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \times \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla konsernitaseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan konsernin lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Konsernin lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Konsernitilinpäätöksen laskennallista lainanhoitokatetta käytetään yhtenä tunnuslukuuna kuntalain 118 §:n mukaisessa kunnan erityisen vaikean taloudellisen aseman arvioinnissa. Kuntalain 118 §:n mukainen tunnusluvun raja-arvo on 0,8.

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Konsernin omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas

Luku osoittaa konsernin asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän.

Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Konsernin lainakanta 31.12.

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Konsernin lainat euroa/ asukas

= Lainakanta / asukasmäärä

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä konsernin lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan konsernitalinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Konsernin lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. Kuntayhtymässä ei asukaskohtaista lainamäärää lasketa.

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja konsernin omistamien tai muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.